

Pradžia>NOT BETA>Europos mokėjimo įsakymas

Šis puslapis šiuo metu verčiamas. Atsiprašome už nepatogumus

Europos mokėjimo įsakymas**Europos mokėjimo įsakymas - Belgija****1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?**

Belgijoje yra nustatyta supaprastinta mokėjimo įsakymo procedūra (*procédure sommaire d'injonction de payer/summiere rechtspleging om betaling te bevelen*). Šios Teismų kodekso (*Code judiciaire/Gerechtiged Wetboek*) 1338–1344 straipsniuose numatytos supaprastintos procedūros tikslas – tam tikrais atvejais išsireikalausti, kad būtų sumokėtos nedidelės sumos.

Supaprastintą mokėjimo įsakymo procedūrą reglamentuojantys teisės aktai skelbiami Federalinės viešosios teisingumo tarnybos [interneto svetainėje](#):

spustelkite *Législation belge – Législation consolidée et index législatif/Belgische wetgeving - Geconsolideerde wetgeving en wetgevingsindex* (Belgijos teisės aktai – Suvestinės redakcijos ir teisės aktų rodyklė) puslapio apačioje kairėje;

spustelkite *Législation belge/Belgische wetgeving* (Belgijos teisės aktai);

rubrikoje *Nature juridique/Juridische aard* (Teisinis pobūdis) pasirinkite *CODE JUDICIAIRE/GERECHTELIJK WETBOEK* (Teismų kodeksas);

laukelyje *Mot(s)/Woord(en)* (žodis (-iai)) įveskite „664“;

spustelkite *Recherche/Opzoeking* (Paieška) ir tada *Listel/Lijst* (Sąrašas);

spustelkite *Détail/Detail* (Papildoma informacija);

ieškokite *Chapitre XVI/Hoofdstuk XV* (XV skyrius).

1.1 Procedūros taikymo sritis**1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?**

Taikoma tik piniginiams reikalavimams.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Teismų kodekso 1338 straipsnyje nurodyta, kad reikalavimus atitinka tik reikalavimai dėl ne didesnės nei 1 860 EUR skolos, kuri yra nustatyta, sumokėjimo.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Supaprastinta mokėjimo įsakymo procedūra taikoma visiškai savanoriškai.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Teismų kodekso 1344 straipsnyje nurodyta, kad supaprastintos mokėjimo įsakymo procedūros taisyklės taikomos tik tuo atveju, jeigu skolininko adresas (*domicile/woonplaats*) arba gyvenamoji vieta (*résidence/verblijfplaats*) yra Belgijoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Ši procedūra gali būti taikoma taikos teisme (*juge de paix/vrederechter*), jeigu reikalavimas priklauso teismo jurisdikcijai (informacija apie taikos teismo jurisdikciją pateikiama informacijos suvestinėje „Jurisdikcija – Belgija“). Teismų kodekso 1338 straipsnyje nurodytuose ginčuose ši procedūra taip pat gali būti naudojama reikalavimams, priklausantiems komercinių bylų teismo (*tribunal de commerce/rechtbank van koophandel*) arba policijos teismo (*tribunal de police/politierechtbank*) jurisdikcijai.

1.3 Formos reikalavimai**1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)**

Jokios standartizuotos formos nereikalaujama naudoti. Tačiau teisės aktuose nustatytos tam tikros sąlygos, susijusios su informacija, kuri turi būti pateikiama mokėjimo reikalavime ir pareiškime, kuriame reikalavimas pateikiamas teismui.

Prieš pareiškdamas ieškinį teisme, kreditorius privalo nusiųsti skolininkui mokėjimo reikalavimą (*sommatie van payer/aanmaning tot betaling*). To reikalaujama Teismų kodekso 1339 straipsnyje. Mokėjimo reikalavimą skolininkui gali įteikti antstolis (*huissier de justice/gerechtsdeurwaarder*) arba jis gali būti siunčiamas skolininkui registruotu laišku su gavimo patvirtinimu. 1339 straipsnyje taip pat nurodyta informacija, kuri turi būti pateikiama mokėjimo reikalavime, kad jis galiojotų, t. y.:

Teismų kodekso skyriaus straipsnių dėl supaprastintos mokėjimo įsakymo procedūros kopija;

oficialus pranešimas sumokėti per 15 dienų nuo mokėjimo reikalavimo išsiuntimo arba įteikimo;

reikalaujama suma;

teismas, kuriame bus pateiktas reikalavimas, jeigu skolininkas nesumokės.

Per 15 dienų nuo reikalavimo nustatyto 15 dienų termino pabaigos reikalavimas pateikiamas teismui pareiškiant ieškinį (*requête/verzoekschrift*), kuris

pateikiamas dviem egzemplioriais. Teismų kodekso 1340 straipsnyje reikalaujama, kad ieškinyje turi būti nurodyta:

diena, mėnuo ir metai;

ieškovo vardas, pavardė, profesija ir adresas arba gyvenamoji vieta ir, jei taikytina, jo teisėtų atstovų vardas, pavardė, adresas arba gyvenamoji vieta ir statusas;

prašoma priemonė ir tiksli informacija apie reikalaujamą sumą, įskaitant įvairias reikalavimo sudedamąsias dalis ir motyvus, kuriais grindžiamas reikalavimas; reikalavimą nagrinėsiančio teismo duomenys;

šalies advokato parašas.

Ieškovas taip pat gali nuspręsti pateikti prieštaravimus dėl atidėjimo laikotarpio taikymo.

Prie ieškinio turi būti pridėta:

dokumento, kuriuo grindžiamas reikalavimas, kopija;

antstolio įrašas apie mokėjimo reikalavimo įteikimą arba registruoto laiško su gavimo patvirtinimu kopija, arba šio laiško originalas kartu su įrodymais, kad gavėjas atsakė jį priimti ar nepasiėmė jo iš pašto skyriaus, taip pat pažyma, kad skolininkas yra registruotas gyventojų registre nurodytu adresu.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Be kitų dalykų, ieškinyje reikalaujama advokato parašo. Teismų kodekso 1342 straipsnyje taip pat numatyta, kad nutarties kopija turi būti siunčiama paprastu paštu ieškovo advokatui. Tai yra vienintelės teisės aktų nuostatos, pagal kurias reikalaujama advokato dalyvavimo.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Ieškinyje informacija turi būti pateikta pakankamai išsamiai. Teismų kodekso 1340 straipsnio pirmos pastraipos 3 punkte reikalaujama, kad ieškinyje būtų nurodyta, kokios priemonės prašoma, ir pateikiama tiksli informacija apie reikalaujamą sumą, įskaitant įvairių reikalavimo sudedamųjų dalių išvardijimą ir motyvus, kuriais grindžiamas reikalavimas.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Taip. Pagal 1338 straipsnį reikalavimas turi būti pagrįstas skolininko išduotu rašytiniu dokumentu. Vis dėlto šiame dokumente nebūtinai turi būti pripažinta skola.

1.4 Prašymo atmetimas

Per 15 dienų nuo ieškinio padavimo teismas jį priima arba atmeta, priimdamas nutartį kolegijoje (*en chambre du conseil* in *raadkamer*). Teismas gali atidėti terminus ir nuspręsti tenkinti tik dalį ieškinio (Teismų kodekso 1342 straipsnis). Teismas turi informaciją apie įvairias sudedamąsias skolos dalis ir gali kai kurias iš jų atmesti. Jis gali atsižvelgti į visus per tą laiką atliktus mokėjimus. Teismas gali iš karto atmesti reikalavimą, jeigu nėra įvykdytos reikalaujamos sąlygos (žr. Teismų kodekso 1338–1344 straipsnius).

Jeigu teismas patenkina visą ieškinį ar jo dalį, jo nutartis turi teismo sprendimo, priimto už akių, nedalyvaujant atsakovui, galią.

Tada kreditorius privalo įteikti teismo nutartį skolininkui.

Teismų kodekso 1343 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad tam, kad nutarties įteikimas galiotų, prie įteikimo įrašo turi būti:

pridėta ieškinio kopija;

nurodytas terminas, per kurį skolininkas gali prieštarauti nutarčiais;

nurodytas teismas, kuriam turi būti pateiktas prieštaravimas, ir šiuo tikslu išpildytini formalumai.

Tam, kad nutarties įteikimas galiotų, įteikimo metu skolininkas taip pat turi būti įspėtas apie tai, kad jeigu jis per nustatytą terminą neužginčys nutarties, gali būti panaudotos visos teisinės priemonės jam priversti sumokėti reikalaujamas sumas.

Jeigu per nustatytus terminus skolininkas nepateikia prieštaravimo ar apeliacinio skundo, nutartis tampa galutine.

1.5 Apskundimas

Kreditoriaus apeliacinis skundas

Kreditorių galimybės pateikti apeliacinį skundą nurodytos Teismų kodekso 1343 straipsnio 4 dalyje. Kreditoriai negali apskųsti nutarties, kuria jų ieškinys atmetas ar patenkintas tik iš dalies. Vis dėlto jie gali iš naujo pareikšti ieškinį įprasta tvarka (o ne supaprastinta tvarka). Jeigu reikalavimas patenkintas iš dalies, kreditorius negali jo pateikti dar kartą įprasta tvarka po to, kai įteikė nutartį skolininkui.

Skolininko prieštaravimas arba apeliacinis skundas

Skolininkai gali ginčyti nutartį vienu iš dviejų būdų: apeliaciniu skundu aukštesnės instancijos teismui (*appel/hoger beroep*) arba pateikdami prieštaravimą (*opposition/verzet*) tame pat teisme, kuris priėmė nutartį (nes teismo nutartis laikoma už akių priimtu teismo sprendimu, jeigu kreditoriaus ieškinys patenkinamas visas arba iš dalies, žr. Teismų kodekso 1343 straipsnio 4 dalį). Abiem atvejais terminas yra vienas mėnuo nuo teismo sprendimo įteikimo (žr. Teismų kodekso 1048 ir 1051 straipsnius). Šis terminas pratęsiamas, jeigu vienos iš šalies adresas, gyvenamoji vieta ar adresas dokumentams įteikti (*domicile élu/gekozen woonplaats*) yra ne Belgijoje.

Taikomos įprastos prieštaravimams ir apeliaciniams skundams nustatytos taisyklės, išskyrus vieną išimtį, kuri nustatyta Teismų kodekso 1343 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje: taikant 1047 straipsnio (jame reikalaujama, kad dokumentą įteiktų antstolis) išimtį, prieštaravimas gali būti pateikiamas pateikiant pareiškimą teismo kanceliarijai (*greffier/griffie*) tiek egzempliorių, kiek yra šalių ir advokatų, ir tada teismo tarnautojas (*greffier/griffier*) įteikia jį kreditoriui arba jo advokatui specialiu registruotu laišku (*pli judiciaire/gerechtsbrief*).

Tam, kad prieštaravimas teisiškai galiotų, jame turi būti nurodyta:

diena, mėnuo ir metai;

prieštaravimą teikiančios šalies vardas, pavardė, profesija ir adresas arba gyvenamoji vieta;

kreditoriaus vardas, pavardė ir adresas arba gyvenamoji vieta, taip pat jo advokato vardas, pavardė;

ginčijamos nutarties duomenys;

prieštaravimą teikiančios šalies argumentai.

Teismo tarnautojas pakviečia šalis atvykti į teismo nustatytu laiku suplanuotą teismo posėdį.

1.6 Prieštaravimas

Kai bylos nagrinėjamos supaprastinto proceso tvarka, Belgijos teisėje aiškiai nenumatyta, kad dėl reikalavimo turi būti teikiamas prieštaravimas.

Skolininkas gali nusiųsti informaciją taikos teisėjui, bet tai nedraudžia nutarties laikyti už akių priimtu teismo sprendimu.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Kaip nurodyta pirmiau, prieštaravimo negalima pateikti. Byla nagrinėjama supaprastinto proceso tvarka neatsižvelgiant į tai, ar skolininkas siekia gintis.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Žr. atsakymą į 1.7 klausimą.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Paskutinis naujinimas: 24/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Bulgarija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Civilinio proceso kodekso (2007 m. liepos 20 d. Oficialusis leidinys Nr. 59, galioja nuo 2008 m. kovo 1 d., su paskutiniais pakeitimais Oficialiajame leidinyje Nr. 86/2017) 37 skyriuje nustatyta supaprastinta procedūra, kurią taikant ieškovas gali susigrąžinti gautinas sumas, jei mažai tikėtina, kad atsakovas jo reikalavimą ginčys.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Vykdomieji dokumentai pagal Civilinio proceso kodekso 410 straipsnį kreditorių prašymu gali būti išduodami dėl šių reikalavimų:

pinigų sumų arba pakeičiamų daiktų, jeigu reikalavimas priskiriamas apylinkės teismo jurisdikcijai;

kilnojamojo turto, perduoto skolininkui su sąlyga, kad jis šį turtą grąžins, arba įkeisto, arba skolininko perduoto su sąlyga, kad bus perleista nuosavybės teisė, jeigu reikalavimas priskiriamas apylinkės teismo jurisdikcijai.

Prašymas turi atitikti Civilinio proceso kodekso 127 straipsnio 1 ir 3 dalių ir 128 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus, jame turi būti nurodyta banko sąskaita ar kitas mokėjimo būdas.

Be to, Civilinio proceso kodekso 417 straipsnyje tiesiogiai numatyta, kad ieškovas taip pat gali prašyti išduoti vykdomąjį dokumentą, jeigu reikalavimas, nepaisant jo dydžio, susijęs su:

administracinės institucijos aktu, pagal kurį civilinių bylų teismai yra kompetentingi sankcionuoti vykdymą;

dokumentu arba sąskaitos išrašu, kuriame įrašomi valstybės institucijų, savivaldybių ar bankų reikalavimai;

notariniu aktu, susitarimu ar kitu sandoriu, pasirašytu notaro patvirtintais parašais, jeigu jame nurodytos prievolės sumokėti tam tikras pinigų sumas arba perduoti kitus pakeičiamus daiktus, taip pat prievolės perleisti konkrečius daiktus;

išrašu iš Specialiojo įkeitimų registro dėl registruoto užstato ir vykdymo pradėjimo, kai perduodami užstatą sudarantys daiktai;

išrašu iš Specialiojo įkeitimų registro dėl registruotos pardavimo išperkamosios nuomos būdu sutarties, arba nuomos sutarties, kai grąžinami perduoti arba nuomojami daiktai;

įkeitimo sutartimi ar hipotekos lakštu pagal Prievolių ir sutarčių įstatymo 160 straipsnį ir 173 straipsnio 3 dalį;

galiojančiu aktu dėl privataus, valstybės ar savivaldybės reikalavimo nustatymo, jei jis vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka;

pranešimu apie trūkumą;

paprastuoju ar įsakomuoju vekseliu arba kitu lygiaverčiu vertybiniu popieriumi, taip pat obligacija ar kuponine obligacija.

Jeigu kartu su prašymu pagal Civilinio proceso kodekso 417 straipsnį pateikiamas dokumentas, kuriuo yra grindžiamas reikalavimas, kreditorius gali prašyti teismo įpareigoti nedelsiant pradėti vykdymą ir išduoti vykdomąjį raštą.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Jeigu reikalavimas kyla iš kai kurių aktų pagal Civilinio proceso kodekso 417 straipsnį, didžiausia reikalavimo vertė neribojama.

Pagal likusias nuostatas dėl piniginių reikalavimų, reikalavimų dėl pakeičiamų daiktų ar kito kilnojamojo turto perdavimo vykdomasis dokumentas gali būti išduotas tik jeigu reikalavimas priskiriamas apylinkės teismo jurisdikcijai. Apylinkės teismas nagrinėja reikalavimus civilinėse ir komercinėse bylose, kai ieškinio vertė neviršija 25 000 BGN, ir visus reikalavimus dėl išlaikymo, darbo ginčus ir reikalavimus pagal pranešimą dėl trūkumo.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūros nėra privalomos. Net jei yra nustatytos vykdomojo dokumento išdavimo sąlygos, ieškovas neprivalo pasirinkti šios gynybos procedūros ir gali pareikšti ieškinį bendra tvarka.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Vykdomasis dokumentas neišduodamas, jeigu skolininkas neturi nuolatinio adreso ir nuolatinės gyvenamosios vietos arba verslo vietos Bulgarijos Respublikos teritorijoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymas apylinkės teismui paduodamas pagal skolininko nuolatinį adresą arba buveinę, o teismas per tris dienas privalo oficialiai patikrinti, ar jis turi vietos jurisdikciją. Jeigu teismas pareiškia, kad jis neturi jurisdikcijos, jis perduoda bylą kompetentingam teismui.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Privaloma naudoti Teisingumo ministerijos patvirtintas prašymo formas. Prašymo formos pridėtos prie 2008 m. vasario 20 d. Teisingumo ministro potvarkio Nr. 6 dėl vykdomųjų dokumentų, prašymų išduoti vykdomąjį dokumentą ir kitų dokumentų, susijusių su „mokėjimo įsakymo“ procedūra, formų patvirtinimo (Civilinio proceso kodekso 425 straipsnis).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Neprivaloma.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašyme turi būti nurodytos aplinkybės, kuriomis grindžiamas reikalavimas, ir prašymo esmė.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Pagal Civilinio proceso kodekso 410 straipsnį prie prašymo nebūtina pridėti jokių reikalavimą pagrindžiančių įrodymų. Prašymo pateikėjas gali pridėti tokius įrodymus, tačiau jis neprivalo to daryti, nes ši procedūra skirta tik patikrinti, ar reikalavimas yra ginčytinas. Prašymo pateikėjui pakanka nurodyti, kad jis turi tokį reikalavimą. Jei skolininkas ginčija vykdomąjį dokumentą, reikalavimo buvimas tikrinamas vykstant reikalavimo nagrinėjimo procedūrai. Prie prašymo reikia pridėti įgaliojimą, jei jį pateikia įgaliotinis, taip pat prireikus įrodymus apie sumokėtus žyminius mokesčius ir teises išlaidas.

1.4 Prašymo atmetimas

Prašymas išduoti vykdomąjį dokumentą pagal Civilinio proceso kodekso 410 straipsnį atmetamas toliau nurodytais atvejais:

jei reikalavimas neatitinka Civilinio proceso kodekso 410 straipsnio reikalavimų, t. y. jame nenurodytas pinigų mokėjimas ar pakeičiamų daiktų grąžinimas, kai jų vertė yra iki 25 000 BGN, arba atitinkamai Civilinio proceso kodekso 410 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytos kategorijos kilnojamųjų daiktų grąžinimas; be to, jeigu prašymas neatitinka tvarkingumo reikalavimų, jis nepaliekamas nenagrinėtas, o iš karto atmetamas. Tik išimtiniais atvejais, jei prašymo pateikėjas nenaudojo patvirtintos prašymo formos arba panaudojo netinkamą formą, teismas nurodo pašalinti šį trūkumą, prie pranešimo pridėdamas atitinkamą formą (Civilinio proceso kodekso 425 straipsnio 2 dalis);

jei reikalavimas prieštarauja teisės aktams ar gerai moralei;

jei skolininkas neturi nuolatinio adreso arba buveinės Bulgarijos Respublikos teritorijoje arba jei jis neturi nuolatinės gyvenamosios vietos ar verslo vietos Bulgarijos Respublikos teritorijoje.

1.5 Apskundimas

Šalys negali apskųsti vykdomojo dokumento, išskyrus jo dalį, susijusią su išlaidomis. Prašymo pateikėjas atitinkamam apygardos teismui gali apskųsti nutartį, kuria visiškai ar iš dalies buvo atmestas prašymas; tuo tikslu jis gali privačia tvarka paduoti apeliacinį skundą, o jo įteikimo kopija nėra pateikiama.

Nutartis dėl nedelsiamo vykdymo, kurią teismas priima, jei dokumentas pateikiamas pagal Civilinio proceso kodekso 417 straipsnį, taip pat gali būti skundžiama. Privačia tvarka paduotas apeliacinis skundas dėl nedelsiamo vykdymo nutarties turi būti pateiktas kartu su prieštaravimu dėl išduoto vykdomojo dokumento ir gali būti grindžiamas tik motyvais, kylančiais iš aktų pagal Civilinio proceso kodekso 417 straipsnį.

1.6 Prieštaravimas

Gavęs vykdomąjį dokumentą, skolininkas per dvi savaites gali pateikti rašytinį prieštaravimą dėl viso vykdomojo dokumento arba jo dalies, o pagrindimo nereikalaujama, išskyrus Civilinio proceso kodekso 414a straipsnyje nurodytus atvejus:

– skolininkas įvykdė prievolę;

– skolininkas nepatyrė išlaidų, nes jis savo veiksmais nedavė pagrindo pateikti reikalavimą. Tokiais atvejais prieštaravimas per 3 dienas turi būti išsiųstas prašymo pateikėjui, kad jis pateiktų pastabų. Jeigu prašymo pateikėjas nepateikia pastabų, teismas visą mokėjimo įsakymą arba jo dalį, įskaitant su išlaidomis susijusią dalį, pripažįsta negaliojančiu (-ia). Jeigu pagal vykdomąjį dokumentą buvo išduotas vykdomasis raštas, jis pagal Civilinio proceso kodekso 208 straipsnį taip pat pripažįstamas negaliojančiu.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu skolininkas per nurodytą terminą pateikia prieštaravimą, kai vykdomasis dokumentas yra įteiktas Civilinio proceso kodekso 47 straipsnio 5 dalyje nurodytomis sąlygomis (nurodytu adresu prie durų pritvirtinant pranešimą), ir jeigu teismas atsisakė išduoti vykdomąjį dokumentą, teismas nurodo prašymo pateikėjui, kad jis per mėnesį gali pareikšti savo reikalavimą ieškinio forma, sumokėdamas mokėtiną valstybinį mokestį ir nurodydamas sustabdyti vykdymą, jeigu jis išdavė vykdomąjį raštą pagal Civilinio proceso kodekso 418 straipsnį. Jei prašymo pateikėjas nepateikia įrodymų, kad iki nustatyto termino pareiškė ieškinį dėl pripažinimo, teismas visą mokėjimo įsakymą ar jo dalį, dėl kurios nepareikštas ieškiny, pripažįsta negaliojančiu.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Pagal Civilinio proceso kodekso 416 straipsnį, jei prieštaravimas nepateikiamas laiku arba jei jis atsiimamas, vykdomasis dokumentas įsigalioja ir juo remdamasis teismas išduoda vykdomąjį raštą, kuris atitinkamai nurodomas nutartyje.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai sužinojo apie vykdomąjį dokumentą, skolininkas, kuriam nebuvo suteikta galimybė ginčyti reikalavimo, gali pateikti prieštaravimą apeliaciniam teismui, jeigu:

jam nebuvo tinkamai įteiktas vykdomasis dokumentas;

vykdomasis dokumentas nebuvo įteiktas jam asmeniškai ir įteikimo dieną jis neturėjo įprastinės gyvenamosios vietos Bulgarijoje;

skolininkas dėl konkrečių nenumatytų aplinkybių negalėjo laiku sužinoti apie vykdomojo dokumento įteikimą;

skolininkas dėl konkrečių nenumatytų aplinkybių, kurios pasirodė esančios neįveikiamos, negalėjo pateikti prieštaravimo.

Šio prieštaravimo pateikimas nesustabdo nutarties vykdymo, tačiau skolininko prašymu, jam pateikus tinkamą užtikrinimo priemonę, teismas gali sustabdyti vykdymą (Civilinio proceso kodekso 423 straipsnio 2 dalis).

Teismas priima prieštaravimą, jei nustatoma, kad yra įvykdytos pirmiau nurodytos sąlygos. Jei apeliacinis teismas priima prieštaravimą todėl, kad skolininkas neturi nuolatinio adreso arba buveinės Bulgarijos Respublikos teritorijoje arba neturi įprastinės gyvenamosios vietos ar verslo vietos Bulgarijos Respublikos teritorijoje, tada jis oficialiai pripažįsta, kad vykdomasis dokumentas ir juo remiantis išduotas vykdomasis raštas negalioja. Kitais atvejais, jeigu apeliacinis teismas priima prieštaravimą, jis sustabdo išduotos nutarties vykdymą ir grąžina bylą apylinkės teismui, o ieškovui nurodo, kad jis per vieną mėnesį gali pareikšti ieškinį dėl savo reikalavimo, sumokėdamas mokėtiną žyminio mokesčio likutį (Civilinio proceso kodekso 423 straipsnio 3 dalis).

Be to, taikant ieškinio procedūrą skolininkas gali ginčyti reikalavimą, dėl kurio išduotas vykdomasis dokumentas, jei nustatomos naujos esminę reikšmę bylai turinčios faktinės aplinkybės arba gaunami nauji rašytiniai įrodymai, kurie negalėjo būti jam žinomi prieštaravimo pateikimo metu arba kurių jis negalėjo gauti per tą patį terminą. Ieškiny gali būti pareiškiamas per tris mėnesius nuo tos dienos, kai skolininkas sužinojo apie naujas aplinkybes, arba nuo tos dienos, kai jis galėjo gauti naujų rašytinių įrodymų, tačiau ne vėliau nei per metus nuo tos dienos, kai pasibaigė priverstinio reikalavimo išieškojimo terminas (Civilinio proceso kodekso 424 straipsnis).

Paskutinis naujinimas: 18/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Čekija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Be Europos mokėjimo įsakymo procedūros, kuri reglamentuojama 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1896/2006, nustatančiu Europos mokėjimo įsakymo procedūrą, Čekijoje yra dar trijų rūšių panašios procedūros: mokėjimo įsakymo procedūra, elektroninio mokėjimo įsakymo procedūra ir įsakomųjų vekselių arba čekių mokėjimo įsakymo procedūra (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 172–175 straipsnių nuostatos (ček. *občanský soudní řád*)).

1.1 Procedūros taikymo sritys

Mokėjimo įsakymą galima išduoti net jei nėra aiškaus ieškovo prašymo, remiantis ieškiniu, kuriame reikalaujama įvykdyti pareigą, susijusią su gautina suma, jeigu teisė kyla iš nurodytų faktų ir ieškovas ją patvirtina dokumentais. Teismas visada turi priimti sprendimą, ar jis bylą nagrinės priimdamas mokėjimo įsakymą; jeigu teismas nepriima mokėjimo įsakymo, jis nusprendžia surengti posėdį. Mokėjimo įsakymas negali būti išduodamas, jeigu jis turi būti įteikiamas užsienyje esančiam atsakovui, arba jeigu atsakovo buvimo vieta nežinoma (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 172 straipsnio 2 dalis).

Elektroninis mokėjimo įsakymas gali būti išduodamas tik ieškovo prašymu ir pateikiamas naudojant specialią elektroninę formą ir pasirašomas patvirtintu elektroniniu parašu, jeigu reikalaujama gautina suma neviršija 1 000 000 CZK (Čekijos kronų); į gautiną sumą neįskaičiuojami papildomi mokėjimai.

Elektroninis mokėjimo įsakymas negali būti išduodamas, jeigu jis turi būti įteikiamas užsienyje esančiam atsakovui, arba jeigu atsakovo buvimo vieta nežinoma (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 174a straipsnio 3 dalis).

Įsakomojo vekselio arba čekio mokėjimo įsakymu gali būti patvirtinamos dėl įsakomojo vekselio arba čekio atsirandančios teisės. Jei tenkinami oficialūs reikalavimai, teismas įpareigojamas priimti sprendimą supaprastinto proceso tvarka išduodamas įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymą. Įsakomojo vekselio arba čekio mokėjimo įsakymas gali būti išduodamas tik ieškovo iniciatyva ir jis gali būti išduodamas net jeigu jį reikia įteikti užsienyje. Įsakomojo vekselio arba čekio mokėjimo įsakymas atsakovui gali būti įteikiamas tik asmeniškai; pakaitinės įteikimo formos negali būti taikomos.

Europos mokėjimo įsakymo procedūros tikslas – išieškoti neginčytinas tam tikro dydžio gautinas pinigines sumas. Ieškinio dėl Europos mokėjimo įsakymo išdavimo metu turi būti suėjęs neginčytinos gautinos piniginės sumos mokėjimo terminas. Norint pareikšti ieškinį, reikia užpildyti A formą, kurioje pateikiama visa informacija apie šalį ir reikalavimo pobūdį ir dydį. Teismas peržiūri prašymą ir, jei forma yra užpildyta tinkamai, turėtų per 30 dienų išduoti Europos mokėjimo įsakymą.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Mokėjimo įsakymo, elektroninio mokėjimo įsakymo arba Europos mokėjimo įsakymo forma sprendimai gali būti priimami tik dėl gautinų piniginių sumų. Įsakomojo vekselio arba čekio mokėjimo įsakymas gali būti išduodamas tik dėl finansinių įsipareigojimų, atsirandančių dėl įsakomojo vekselio arba čekio, įvykdymo.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Elektroninio mokėjimo įsakymo atveju taikoma maksimali 1 000 000 CZK (įskaitant papildomas sumas) riba; Europos mokėjimo įsakymui arba įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymui maksimali riba netaikoma.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Mokėjimo įsakymo procedūra nėra privaloma; ieškovas gali reikalauti savo piniginės sumos išskeldamas įprastą civilinę bylą. Tačiau jeigu ieškovas pareiškia įprastą ieškinį, kuriame gautina suma atitinka mokėjimo įsakymo išdavimo reikalavimus, teismas gali išduoti mokėjimo įsakymą, net jeigu ieškovas to aiškiai neprašė. Elektroninė mokėjimo įsakymo forma, Europos mokėjimo įsakymas ir įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymas gali būti išduodami tik ieškovo prašymu.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Mokėjimo įsakymas arba elektroninis mokėjimo įsakymas negali būti išduodamas, jeigu jis turės būti įteikiamas užsienyje gyvenančiam atsakovui. Tokiu atveju teismas rengia bylą pagal įprastas civilinių bylų taisykles.

Jeigu Čekijos teismo arba kitos valstybės narės teismo išduotas Europos mokėjimo įsakymas turi būti įteikiamas Čekijoje, jis turi būti įteikiamas atsakovui asmeniškai; pakaitinė šteikimo formos neleidžiamos (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 174b straipsnio 1 dalies nuostatos).

1.2 Kompetentingas teismas

Sprendimą dėl mokėjimo įsakymo arba elektroninio mokėjimo įsakymo priima teritorinę jurisdikciją turintis apylinkės teismas (ček. *okresní soud*). Sprendimą dėl įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymo visada priima apygardos teismas (ček. *krajský soud*) (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 9 straipsnio nuostatos). Dėl jurisdikcijos pareikšti ieškinį dėl Europos mokėjimo įsakymo išdavimo žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1896/2006, nustatančio Europos mokėjimo įsakymo procedūrą, 6 straipsnį.

1.3 Formos reikalavimai

Mokėjimo įsakymui arba įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymo išdavimui netaikoma jokia standartizuota forma.

Teismas gali išduoti mokėjimo įsakymą ieškovui to aiškiai neprašant; tai netaikoma elektroniniams mokėjimo įsakymams ir įsakomojo vekselio ir čekio mokėjimo įsakymams.

Todėl ieškinyje arba prašyme išduoti mokėjimo įsakymą arba įsakomojo vekselio arba čekio mokėjimo įsakymą turi atitikti bendruosius teismui teikiamo dokumento reikalavimus – jeigu pateikiant pareiškimą pagal įstatymą nereikalaujama pateikti jokios kitos informacijos, pareiškime turėtų būti aiškiai nurodomas teismas, kuriam jis adresuotas, pareiškimą teikiantis asmuo, susijęs klausimas ir reikalavimai, be to, pareiškimas turi būti pasirašytas nurodant datą. Pareiga pasirašyti ir nurodyti datą netaikoma elektronine forma teikiamiems pareiškimams, kurių formatas atitinka konkrečias nuostatas. Teikiamas pareiškimas turi būti rašytinis ir jis gali būti teikiamas popierine arba elektronine forma per viešą duomenų tinklą arba siunčiamas faksu (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 42 straipsnio 1 ir 4 dalių nuostatos). Išsiuntus pareiškimą elektronine forma arba faksu, per tris dienas turi būti pateikiamas originalas arba tokios pat formulotės rašytinis pareiškimas. Šis reikalavimas netaikomas elektroniniams pareiškimams, kuriuose yra elektroninis parašas, pagrįstas patvirtintu sertifikatu, kurį išdavė akredituotas paslaugų teikėjas (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 42 straipsnio 3 dalies nuostatos). Prašymą išduoti elektroninį mokėjimo įsakymą galima pateikti tik naudojant nustatytą elektroninę formą (formą galima rasti internete – <https://www.justice.cz/>). Be bendrųjų reikalavimų (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 42 straipsnio 4 dalies nuostatos), prašyme taip pat turi būti nurodomi šalių vardai, pavardės ir adresai, taip pat šalių asmens kodai arba identifikaciniai numeriai (priklausomai nuo konkretaus atvejo) (įmonės pavadinimas arba juridinio subjekto pavadinimas ir registruota buveinė, identifikacinis numeris, nurodoma valstybė ir atitinkamas valstybės organizacinis vienetas, kuris jai atstovauja teisme) ir, jei tinkama, taip pat jų atstovų vardai ir pavardės, esminių faktų santrauka, ir nurodomi įrodymai, kuriuos siūlo ieškovas, taip pat aiškiai išdėstomi reikalavimai (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 79 straipsnio 1 dalies nuostatos). Prašyme taip pat turi būti nurodyta asmens gimimo data, juridinio asmens identifikacinis numeris arba verslą vykdančio fizinio asmens identifikacinis numeris (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 174a straipsnio 2 dalies nuostatos). Prašymą ieškovas turi pasirašyti sertifikuotu elektroniniu parašu naudodamas patvirtintą sertifikatą, kurį išdavė sertifikuotas paslaugų teikėjas.

Norint pateikti prašymą išduoti Europos mokėjimo įsakymą, reikia užpildyti 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1896/2006 I priede pateiktą A formą. Formoje turi būti pateikta visa informacija apie šalis ir reikalavimo pobūdį bei dydį.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Taikoma tik išduodant elektroninį mokėjimo įsakymą. Formą galima rasti internete (<https://www.justice.cz/>). Prašymą ieškovas turi pasirašyti sertifikuotu elektroniniu parašu naudodamas patvirtintą sertifikatą, kurį išdavė sertifikuotas paslaugų teikėjas. (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 174a straipsnio nuostatos). Dėl formalių reikalavimų, kurių reikia laikytis pateikiant prašymą išduoti Europos mokėjimo įsakymą, žr. 1.3 klausimą.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Mokėjimo įsakymas arba elektroninis mokėjimo įsakymas gali būti išduodamas tik jeigu reikalaujama teisė kyla iš ieškovo nurodytų ir dokumentais pagrįstų faktų (žr. 1.3.4 klausimą). Išvada, kad reikalaujama teisė kyla iš ieškovo nurodytų faktų, daroma atsižvelgiant į esminių faktų aprašymą, kurie yra pakankamai pagrįsti pridėtais įrodymais ir kurie leidžia teismui atlikti ieškovo byloje nurodytų faktų teisinį nagrinėjimą. Turi būti nurodomos visos bylos aplinkybės, kad būtų galima įvertinti, kurią teisėtą teisę reikalaujama apginti (kuris norminis teisės aktas turi būti taikomas); be to, ieškovas privalo nurodyti visus faktus, kurie pagal teisės aktą yra svarbūs sukuriant, keičiant arba nutraukiant teises ar pareigas, ir visi šie faktai turi būti tinkamai patvirtinti įrodymais.

Su įsakomojo vekselio arba čekio mokėjimo įsakymo išdavimu susijusioje procedūroje reikalaujama, kad ieškovas pateiktų įsakomojo vekselio arba čekio originalą, kurio autentiškumu galima pagrįstai neabejoti, ir kitus dokumentus, kurių reikalaujama teisei įgyvendinti.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Taip. Kaip matyti iš bylos pobūdžio, turi būti pateikiami patvirtinamieji dokumentai, kuriais patvirtinama ieškovo reikalaujama teisė. Jei prašoma išduoti elektroninį mokėjimo įsakymą, patvirtinamieji dokumentai turi būti pridėti elektronine forma. Prie prašymo išduoti įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymą būtina pridėti įsakomojo vekselio arba čekio originalą. Ieškovo teisės naudoti įvairias įrodinėjimo priemones taikymo sritis nėra ribojama.

1.4 Prašymo atmetimas

Jeigu mokėjimo įsakymo negalima išduoti, teismas nepanaikins prašymo išduoti įsakymo, bet taikys įprastas civilinio proceso taisykles (visų pirma jis surengs teismo posėdį). Mokėjimo įsakymo negalima išduoti, jeigu ieškovas nereikalauja sumokėti gautinos pinigų sumos, jeigu nežinoma atsakovo buvimo vieta arba jeigu mokėjimo įsakymas turi būti įteikiamas užsienyje esančiam atsakovui.

Teismas atmes prašymą išduoti elektroninį mokėjimo įsakymą, jeigu jame nėra pagal įstatymus reikalaujamos informacijos arba jeigu jis yra nesuprantamas arba neaiškus ir dėl tokių trūkumų jo negalima toliau nagrinėti. Šiuo atveju teismas neprašo ieškovo ištaisyti arba papildyti savo pareiškimo.

Jeigu prašymo išduoti įsakomojo vekselio arba čekio mokėjimo įsakymą negalima patenkinti, teismas surengs teismo posėdį.

1.5 Apskundimas

Teismas nepriims sprendimo, kuriuo panaikinamas mokėjimo įsakymas, elektroninis mokėjimo įsakymas arba įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymas; todėl klausimas dėl nutarties, kuria panaikinamas mokėjimas, apskundimo nėra aktualus.

1.6 Prieštaravimas

Siekiant ginčyti mokėjimo įsakymą arba elektroninį mokėjimo įsakymą, galima pateikti prieštaravimo pareiškimą. Atsakovas per 15 dienų nuo mokėjimo įsakymo arba elektroninio mokėjimo įsakymo įteikimo jam dienos gali pateikti prieštaravimo pareiškimą. Prieštaravimo pareiškimas, kuriuo ginčijamas elektroninis mokėjimo įsakymas, taip pat gali būti pateikiamas naudojant elektroninę formą, pasirašytą sertifikuotu elektroniniu parašu. Prieštaravimo pareiškime reikia nurodyti priežastis, tačiau jis turėtų atitikti bendruosius teismui teikiamo pareiškimo reikalavimus, t. y. jis turi būti pasirašytas nurodant datą ir iš pareiškimo turėtų būti akivaizdu, kuriam teismui jis skirtas, kas teikia pareiškimą, su koku klausimu jis yra susijęs ir ko prašoma. Prieštaravimai, kuriais ginčijamas įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymas, gali būti pateikiami per 15 dienų nuo įsakymo įteikimo. Savo prieštaravimuose atsakovas privalo nurodyti visus įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymo aspektus, kuriems jis prieštarauja. Europos mokėjimo įsakymo procedūroje atsakovas gali arba sumokėti reikalaujamą sumą, arba ginčyti reikalavimą per 30 dienų šiuo tikslu pateikdamas prieštaravimo pareiškimą Europos mokėjimo įsakymą išdavusiam teismui; rengdamas prieštaravimo pareiškimą, atsakovas naudoja 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1896/2006 nustatytą F formą. Tuomet byla perduodama bendrosios kompetencijos civiliniams teismams, kuriuose ji nagrinėjama pagal nacionalinės teisės aktus.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Net jei per nustatytą terminą prieštaravimo pareiškimą pateikia tik vienas atsakovas, mokėjimo įsakymas arba elektroninis mokėjimo įsakymas yra panaikinamas visas, teismas surengia posėdį ir procedūra tęsiama pagal įprastas civilinio proceso taisykles.

Jeigu atsakovas per nustatytą terminą pateikia prieštaravimus dėl įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymo, teismas taip pat surengia posėdį, kad priimtų sprendimą dėl jų. Priklausomai nuo prieštaravimo procedūros rezultato teismas klausimą išspręsdžia priimdamas sprendimą ir palieka galioti įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymą (nustatoma, kad prieštaravimai buvo nepagrįsti) arba savo sprendimu panaikina dalį arba visą mokėjimo įsakymą (nustatoma, kad prieštaravimai buvo iš dalies arba visiškai pagrįsti). Šį teismo sprendimą galima apskųsti. Kitaip nei prieštaravimo pareiškimas dėl mokėjimo įsakymo arba elektroninio mokėjimo įsakymo, įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymas nėra panaikinamas pateikiant prieštaravimus.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Mokėjimo įsakymas, elektroninis mokėjimo įsakymas ir Europos mokėjimo įsakymas, kurie nebuvo ginčijami pateikiant prieštaravimo pareiškimą, turi vykdytino teismo sprendimo galią. Jeigu atsakovas nepateikia prieštaravimų dėl įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymo arba atsiima tokius prieštaravimus, tai taip pat reiškia, kad toks mokėjimo įsakymas turi vykdytino teismo sprendimo galią.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Gavęs prašymą, teismas į mokėjimo įsakymą, elektroninį mokėjimo įsakymą arba įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymą įrašys sąlygą dėl jo teisinės galios. Mokėjimo įsakymas, kuriame įrašytos tokios sąlygos, yra vykdytinas dokumentas.

Bylose, susijusiose su Europos mokėjimo įsakymu, jei atsakovas nepateikia prieštaravimo pareiškimo iki nustatyto termino, Europos mokėjimo įsakymas automatiškai tampa vykdytinu. Vykdymo veiksmai atliekami pagal nacionalines valstybės narės, kurioje turi būti vykdomas Europos mokėjimo įsakymas, taisykles ir procedūras.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Nėra jokių įprastų teisių gynimo priemonių, kuriomis būtų galima ginčyti mokėjimo įsakymą, elektroninį mokėjimo įsakymą arba įsakomojo vekselio (čekio) mokėjimo įsakymą, dėl kurio nebuvo pateiktas prieštaravimo pareiškimas ir kuris turi vykdytino teismo sprendimo galią. Įstatyme nustatytais atvejais atsakovas gali pasinaudoti tik išimtinėmis teisių gynimo priemonėmis, t. y. ieškiniu dėl suklaidinimo, o jei mokėjimo įsakymas yra vykdytinas, taip pat galima pareikšti ieškinį dėl bylos atnaujinimo (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 228 straipsnio 2 dalies ir 229 straipsnio 2 dalies nuostatos). Jei, pasibaigus 30 dienų terminui, per kurį galima pateikti prieštaravimo pareiškimą dėl Europos mokėjimo įsakymo, nepateikiamas toks pareiškimas, atsakovas gali prašyti peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymą pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1896/2006 20 straipsnį. Jurisdikciją nagrinėti prašymus peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymą priklauso šį įsakymą išdavusiam teismui. Prašymas peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymą yra vienintelė teisių gynimo priemonė, kuria atsakovas gali pasinaudoti vykdytino Europos mokėjimo įsakymo atžvilgiu valstybėje, kurioje buvo išduotas mokėjimo įsakymas. Sprendimas (nutartis) dėl prašymo peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymą įteikiama ieškovui ir atsakovui (Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 99/1963 174b straipsnio 2 ir 3 dalies nuostatos).

Susijusios nuorodos

 <https://www.justice.cz/>

Paskutinis naujinimas: 15/06/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Vokietija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

1.1 Procedūros taikymo sritis

Taip. Civilinio proceso taisyklėse numatyta mokėjimo įsakymo procedūra (vok. *Mahnverfahren*), kuria naudojamosi siekiant, kad būtų apmokėti piniginiai reikalavimai, kurie nebūtinai yra ginčijami. Ši procedūra reglamentuojama Civilinio proceso kodekso (vok. *Zivilprozessordnung*) 688 ir kituose straipsniuose.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Paprastai šia procedūra gali būti naudojamas, kai reikalaujama sumokėti konkrečią pinigų sumą eurais.

Tačiau mokėjimo įsakymo procedūra negalima naudotis šiais atvejais:

reikalavimams, kylantiems iš vartojimo kredito sutarčių, kuriose numatyta palūkanų norma yra 12 proc. didesnė už bazinę palūkanų normą;

reikalavimams, kurie yra susiję su pareigų įvykdymu ateityje;

jeigu mokėjimo įsakymas turėtų būti įteiktas apie jį viešai paskelbiant, nes atsakovo adresas nėra žinomas.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Sumos, kurią gali būti reikalaujama sumokėti, aukštutinė riba nenustatyta.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Kreditorius neprivalo naudotis mokėjimo įsakymo procedūra. Kreditorius gali nuspręsti reikalavimą pateikti pagal šią procedūrą arba įprasta tvarka.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Iš esmės Vokietijoje mokėjimo įsakymo procedūra taip pat gali būti naudojamas, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje. Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad Vokietijos Civilinio proceso kodekso 688 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog tais atvejais, kai mokėjimo įsakymą reikėtų įteikti užsienyje, mokėjimo įsakymo procedūra gali būti naudojamas tik jeigu tokia galimybė numatyta Teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo įstatyme (vok. *Anerkennungs- und Vollstreckungsausführungsgesetz*). Šiuo metu pripažįstami ir vykdomi visų Europos Sąjungos valstybių narių, Islandijos, Norvegijos ir Šveicarijos, taip pat Izraelio teismų sprendimai.

1.2 Kompetentingas teismas

Išimtinė jurisdikcija dėl mokėjimo įsakymo procedūros priklauso vietos teismui (vok. *Amtsgericht*), kuris taip pat turi įprastą jurisdikciją dėl pareiškėjo. Ji nustatoma pagal asmens gyvenamąją vietą arba, jeigu tai yra juridinis asmuo, pagal jo registruotos buveinės vietą. Tačiau daugumoje Vokietijos federalinių žemių įsteigti centriniai mokėjimo įsakymų bylas nagrinėjantys teismai (vok. *Mahngerichte*) (pvz., Vedingo vietos teismas Berlyne). Tai reiškia, kad jurisdikcija nagrinėti mokėjimo įsakymų bylas yra sutelkta įvairiuose vietos teismuose arba net viename tos žemės vietos teisme. Tokiais atvejais pareiškėjo įprastos jurisdikcijos vieta yra centriniame mokėjimo įsakymo bylas nagrinėjančiame teisme, kuris turi jurisdikciją pagal pareiškėjo gyvenamąją vietą.

Jeigu pareiškėjas Vokietijoje neturi įprastos jurisdikcijos vietos, išimtinę jurisdikciją turi Vedingo vietos teismas Berlyne. Jeigu atsakovas Vokietijoje neturi įprastos jurisdikcijos vietos, jurisdikcija priklauso vietos teismui, kuris turėtų jurisdikciją nagrinėti ginčą, nepaisant jurisdikcijos atskyrimo pagal ginčo dalyką (paprastai vietos teismai turi jurisdikciją nagrinėti ne didesnius nei 5 000 EUR vertės ginčus). Šiuo atveju kai kuriose federalinėse žemėse taip pat gali būti centrinių mokėjimo įsakymo bylas nagrinėjančių teismų.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Būtina naudoti iš anksto parengtą spausdintinę formą, jeigu susijusi deklaracija ar paraiška gali būti pateikta naudojant tokią formą. Formos naudojamos prašymams išduoti mokėjimo įsakymą ir vykdomąjį raštą ir jiems pakartotinai įteikti.

Visose federalinėse žemėse mokėjimo įsakymų procedūros yra automatizuotos. Jose prašymus galima pateikti iš anksto parengtose spausdintinėse popierinėse formose arba naudojant elektroninius duomenų mainus. Įvairūs programinės įrangos paslaugų teikėjai siūlo programinę įrangą, kuria naudojantis galima elektroniniu būdu pateikti paraiškas vykdant automatizuotą mokėjimo įsakymo procedūrą. Kai kuriuose vietos teismuose taip pat įmanoma prašymus pateikti tiesiogiai internetu.

Iš anksto parengtas spausdintines popierines formas, skirtas mokėjimo įsakymo procedūroms, galima įsigyti kanceliarinių prekių parduotuvėse.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, teisinis atstovavimas nėra būtinas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Reikalavimo pagrindų nebūtina išsamiai aprašyti. Viskas, kas būtina, – tai glaustai nurodyti reikalavimą ir konkrečią reikalaujamą pinigų sumą. Tai atliekama užpildant iš anksto parengtoje spausdintinėje mokėjimo įsakymo formoje esančius laukelius. Pagrindinį ir papildomus reikalavimus reikia nurodyti atskirai.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Dėl pateiktų reikalavimų dokumentinių įrodymų pateikti nereikia.

1.4 Prašymo atmetimas

Prašymas išduoti mokėjimo įsakymą bus atmestas, jeigu mokėjimo įsakymo procedūra nėra priimtina, jeigu teismas, į kurį kreipiamasi, neturi jurisdikcijos, arba jeigu mokėjimo prašymas neatitinka oficialių reikalavimų. Prašymas taip pat bus atmestas, jeigu mokėjimo įsakymas gali būti išduodamas tik dėl dalies reikalavimo. Prieš atsisakant išduoti mokėjimo įsakymą būtina išklausyti pareiškėją.

Prieš išduodamas mokėjimo įsakymą teismas nenagrinėja, ar reikalavimas yra pagrįstas.

1.5 Apskundimas

Atsisakymo išduoti mokėjimo įsakymą paprastai negalima apskųsti apeliacine tvarka. Skubų prieštaravimą (vok. *sofortige Beschwerde*) galima pareikšti tik tuo atveju, jeigu prašymas buvo perduotas kompiuteriu apdorojama forma ir buvo atmestas motyvuojant tuo, kad, teismo manymu, teismo elektroninė dokumentų tvarkymo sistema negali apdoroti šios formos; tačiau praktikoje ši taisyklė retai taikoma.

1.6 Prieštaravimas

Jeigu mokėjimo įsakymas išduodamas ir įteikiamas atsakovui, jis per dvi savaites gali pareikšti prieštaravimą dėl jo. Tačiau prieštaravimas vis dar galioja ir praėjus šiam terminui, kol priimama nutartis dėl mokėjimo įsakymo vykdymo.

Įteikiant mokėjimo įsakymą atsakovas gauna iš anksto parengtą spausdintinę formą, kurioje gali pareikšti prieštaravimą. Tačiau šios iš anksto parengtos spausdintinės formos naudoti neprivaloma. Tai reiškia, kad prieštaravimą galima pareikšti kita forma; vienintelis oficialus reikalavimas – prieštaravimas turi būti rašytinis.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas laiku ginčija reikalavimą, nutarties dėl mokėjimo įsakymo vykdymo priimti negalima, o mokėjimo įsakyme nurodytas reikalavimas negali būti vykdomas. Tačiau byla nebus automatiškai nagrinėjama įprasta tvarka. Šiuo atveju mokėjimo įsakymo procedūros pareiškėjas arba atsakovas turi pateikti aiškų prašymą dėl įprasto bylos nagrinėjimo. Pareiškėjas gali nuspręsti pateikti tokį prašymą iš karto, kai sužino apie prieštaravimą, ir net gali pridėti tokį prašymą prie paties mokėjimo įsakymo, kuris atlieka apsauginės priemonės vaidmenį.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Atsižvelgdamas į prašymą, teismas priims nutartį dėl mokėjimo įsakymo vykdymo. Prašymo negalima pateikti tol, kol nesuėjo terminas, iki kurio galima pareikšti prieštaravimą; jame reikia nurodyti visus mokėjimo įsakyme nurodytus mokėjimus, kurie buvo sumokėti, jeigu tai buvo padaryta. Jeigu buvo atlikti daliniai mokėjimai, pareiškėjas turi atitinkamai sumažinti prašomą sumokėti sumą.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Nutartis dėl mokėjimo įsakymo vykdymo turi tokią pat galią kaip ir laikinai vykdytinas sprendimas už akių. Įteikus nutartį, prieštaravimą galima pareikšti per dviejų savaičių terminą.

Paskutinis naujinimas: 28/06/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontakcinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepsiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Estija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Taip. [Civilinio proceso kodekso](#) (est. *tsiviilkohtumenetluse seadustik*) 49 skyriuje reglamentuojama pagreitinta tvarka, skirta mokėjimo įsakymams.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Ši tvarka taikoma reikalavimams, kylantiems iš privatinės teisės santykių, ir yra taikoma tam tikrų pinigų sumų sumokėjimui.

Pagreitinta tvarka, skirta mokėjimo įsakymams, netaikoma nesutartiniam reikalavimams, išskyrus:

konkrečius reikalavimus, kylančius iš Variklinių transporto priemonių draudimo nuo žalos tretiesiems asmenims įstatymo (est. *liikluskindlustuse seadus*); reikalavimus, kai skolininkas pripažįsta prievolę arba kai sudarytas kitas susitarimas, kuriuo įpareigojama įvykdyti prievolę.

Pagreitinta tvarka, skirta mokėjimo įsakymams, netaikoma, jei:

tuo metu, kai pateikiamas prašymas, reikalavimo terminas dar nesuėjęs, išskyrus papildomus reikalavimus sumokėti delspinigius, arba reikalavimo pateikimas priklauso nuo abipusio įsipareigojimo įvykdymo, ir šis įsipareigojimas dar neįvykdytas; reikalavimu siekiama neturtinės žalos atlyginimo; reikalavimas pateiktas prieš bankrutavusį skolininką; reikalavimas, pateikiamas keliems skolininkams, kyla ne iš to paties pagrindo ar įsipareigojimo.

Pagreitinta tvarka, skirta mokėjimo įsakymams, netaikoma papildomiems reikalavimams, jeigu jie viršija pagrindinį reikalavimą.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Taip. Taip. Pagreitinta tvarka, skirta mokėjimo įsakymams, netaikoma reikalavimams, kurių vertė viršija 8 000 EUR. Ši suma apima ir pagrindinį, ir papildomus reikalavimus.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Taikyti pagreitiną tvarką, skirtą mokėjimo įsakymams, yra neprivaloma. Kreditorius gali nuspręsti, ar naudotis pagreitinta tvarka, ar pradėti įprastą procesą.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Taip. Nacionalinės teisės aktuose nėra pagreitos tvarkos, skirtos mokėjimo įsakymams, taikymo kitoje šalyje gyvenantiems arba esantiems atsakovams apribojimų. Europos Sąjungoje esančio atsakovo jurisdikcija nustatoma pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1215/2012.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymus taikyti pagreitiną tvarką, skirtą mokėjimo įsakymams, nagrinėja Pernu apskrities teismo Hapsalu skyriaus (est. *Pärnu Maakohtu Haapsalu kohtumaja*) mokėjimo įsakymų poskyris.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Pagreitinta tvarka, skirta mokėjimo įsakymams, taikoma elektroniniu būdu, o prašymus teismui galima teikti tik portale *Avalik E-toimik* arba per informacinių sistemų keitimosi duomenimis terpę *X-tee*.

Prašymus galima teikti per portalą *E-toimik* interneto svetainėje: <https://www.e-toimik.ee/>

Pagal TsMS 485 straipsnio 2 dalį prieštaravimą galima pateikti prie pasiūlymo sumokėti pridedamoje formoje arba kitu formatu. Formą galima rasti [Riigi Teataja \(Oficialiajame leidinyje\)](#).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, atstovo skirti nebūtina.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašyme taikyti pagreitiną tvarką, skirtą mokėjimo įsakymams, turėtų būti trumpai aprašytos reikalavimo pagrindą sudarančios aplinkybės ir įrodymai, kuriuos prašymą teikiantis asmuo galės pateikti ieškinio reikalavimui pagrįsti. Reikalavimas turi būti grindžiamas faktais ir paremtas dokumentiniais įrodymais. Reikalavimas yra akivaizdžiai nepagrįstas, jeigu, atsižvelgiant į prašyme kaip mokėjimo įsakymo pagrindą pateiktas aplinkybes, reikalavimo negalima teisėtai patenkinti.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Norint patvirtinti, kad reikalavimas pateiktas, dokumentinių įrodymų pridėti nereikia. Tačiau prašyme turėtų būti trumpai aprašyti įrodymai, kuriuos prašymą teikiantis asmuo galės pateikti ieškinio reikalavimui pagrįsti.

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas atmeta prašymą taikyti pagreitiną tvarką, skirtą mokėjimo įsakymams, jeigu:

pagal Civilinio proceso kodeksą mokėjimo įsakymui neleidžiama taikyti pagreitos tvarkos;

prašymas neatitinka Civilinio proceso kodekse nustatytų reikalavimų;

pasiūlymas sumokėti skolininkui nebuvo įteiktas per pagrįstą laiką ir jo negalima įteikti viešu paskelbimu, o prašymą teikiantis asmuo yra tiesiogiai paprašęs baigti procesą, jeigu pateikiamas prieštaravimas;

prašymą teikiantis asmuo per jam nustatytą laikotarpį neinformuoja teismo apie dokumentų įteikimo proceso dalyviui rezultatą;

tampa akivaizdu, kad esama priežasčių sustabdyti procesą.

1.5 Apskundimas

Nutarties, kuria atmetamas prašymas duoti mokėjimo įsakymą, apeliacine tvarka apskūsti negalima. Prašymo atmetimu neribojama prašymą pateikusio asmens teisė pateikti reikalavimą kaip ieškinį arba taikant pagreitiną tvarką, skirtą mokėjimo įsakymams.

1.6 Prieštaravimas

Skolininkas per penkiolika dienų nuo pasiūlymo sumokėti įteikimo arba per trisdešimt dienų, jeigu pasiūlymas sumokėti įteikiamas užsienyje, gali pasiūlymą sumokėti išdavusiame teisme pareikšti prieštaravimą reikalavimui arba jo daliai.

Prieštaravimas gali būti pateiktas naudojantis prie pasiūlymo sumokėti pridėta forma arba kitu formatu. Prieštaravimo motyvų išdėstyti nebūtina.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu skolininkas iki nurodyto termino pateikia prieštaravimą pasiūlymui sumokėti, pasiūlymą sumokėti parengęs teismas toliau nagrinėja bylą kaip ieškinį arba perduoda jį teismui, nurodytam prašyme taikyti pagreitiną tvarką, skirtą mokėjimo įsakymams, arba bendrame suinteresuotųjų šalių prašyme nurodytam teismui. Buto nuosavybės ar bendros nuosavybės byloje procesas pagal prašymą tęsiamas, jeigu prašymą teikiantis asmuo neprašė atlikti kokių nors veiksmų arba nutraukti proceso. Ieškinys laikomas pareikštu, kai pateikiamas prašymas taikyti pagreitiną tvarką, skirtą mokėjimo įsakymams.

Jeigu prašymą teikiantis asmuo konkrečiai prašė nutraukti procesą gavus prieštaravimą, procesas baigiamas.

Jeigu skolininkas pateiktame prieštaravime pasiūlymui sumokėti iš dalies pripažįsta prašymą teikiančio asmens reikalavimą, bylą nagrinėjantis teismas nutartimi išduoda mokėjimo įsakymą dėl skolininko pripažįstamos sumos ir toliau nagrinėja likusią bylos dalį kaip ieškinį arba pagal prašymą.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Jeigu skolininkas nesumoka pasiūlyme sumokėti nurodytos sumos ir laiku nepateikia prieštaravimo pasiūlymui sumokėti, teismas nutartimi išduoda mokėjimo įsakymą dėl tos sumos.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskūsti?

Mokėjimo įsakyme, be kita ko, turėtų būti išdėstomas paaiškinimas skolininkui apie jo teisę per penkiolika dienų arba per trisdešimt dienų, jeigu pasiūlymas sumokėti įteikiamas užsienyje, apeliacine tvarka apskūsti nutartį. Skolininkui turi būti paaiškinama, kad apeliacinį skundą nutarčiai apskūsti galima paduoti tik remiantis viena iš toliau nurodytų aplinkybių:

pasiūlymas sumokėti skolininkui buvo įteiktas kitu būdu, ne asmeniškai pasirašytinai ar elektroniniu būdu, ir jis ne dėl skolininko kaltės nebuvo įteiktas laiku, todėl skolininkas negalėjo laiku pateikti prieštaravimo;

skolininkas negalėjo pateikti prieštaravimo pasiūlymui sumokėti dėl pagrįstos priežasties, nepriklausančios nuo skolininko valios; nebuvo įvykdyti pagreitinotos tvarkos, skirtos mokėjimo įsakymams, reikalavimai arba koku nors kitu būdu buvo iš esmės pažeistos pagreitinotos tvarkos, skirtos mokėjimo įsakymams, taikymo sąlygos, arba reikalavimas, kuriam taikoma pagreitinata tvarka, yra akivaizdžiai nepagrįstas. Teisinis skolininko atstovas arba absoliutus skolininko įpėdinis per du mėnesius nuo sužinojimo apie mokėjimo įsakymą gali apeliacine tvarka jį apskųsti, jeigu tapo akivaizdu, kad teismo nutarties priėmimo metu buvo priežasčių sustabdyti procesą, tačiau teismas jų nežinojo arba negalėjo žinoti. Nutartį apeliacine tvarka skundžiantis asmuo turėtų tai daryti remdamasis viena iš minėtųjų aplinkybių.

Paskutinis naujinimas: 02/02/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Airija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Airijoje nėra konkrečios mokėjimo įsakymo procedūros, tačiau ieškovo, kuriam turi būti sumokėta konkreti pinigų suma arba kurio reikalavimo vertę galima lengvai nustatyti, naudai gali būti priimamas sprendimas už akių.

1.1 Procedūros taikymo sritys

Jeigu atsakovas neatvyksta į teismo posėdį arba nepateikia atsiliepimo į ieškovo reikalavimą, ieškovo naudai gali būti priimamas sprendimas už akių. Jeigu pradinis reikalavimas pareiškiamas dėl nustatytos ar konkrečios sumos, galutinį teismo sprendimą galima įregistruoti Aukštojo teismo centriname biure arba apygardos teismo raštinėje, priklausomai nuo reikalavimo sumos (išskyrus keletą atvejų, pavyzdžiui, su pinigų skolinimu susijusias bylas, tuomet ieškovas turi pateikti prašymą priimti sprendimą už akių arba gauti teismo leidimą įregistruoti jo naudai priimtą sprendimą). Kitaip tariant, daugumoje aiškių skolų išieškojimo bylų ieškovo naudai gali būti priimamas sprendimas už akių ir jam nebūtina atvykti į teismą, o sprendimą iš atitinkamo teismo raštinės jis gali gauti pagal administracinę procedūrą.

Jeigu reikalavimas nėra susijęs su konkrečia pinigų suma, ieškovas privalo kreiptis į teismą prašydamas priimti sprendimą, ir sprendimas gali būti priimtas tik teismo keliu.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Sprendimas už akių gali būti priimamas beveik bet kurios rūšies byloje. Ši procedūra netaikoma tik sutartiniais arba piniginiams reikalavimams, tačiau būtent šiems reikalavimams taikoma sistema yra dar paprastesnė. Pagrindinės išimties yra susijusios su pinigų skolinimo bylomis.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra pasinaudoti neprivaloma, nes ieškovas tam tikrų veiksmų privalo imtis prieš priimant sprendimą už akių: pavyzdžiui, pateikti reikalingus dokumentus atitinkamo teismo raštinėi, arba atsakovui turi būti išduotas ir įteiktas pranešimas apie ieškinį ir rašytinis patvirtinimas. Jeigu atsakovas neatsiliepė į ieškovo reikalavimą arba atsisakė tai padaryti ir jeigu ieškovas neprašo priimti sprendimo už akių, tuomet vienintelė galimybė ieškovui yra nebetęsti bylos.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Jeigu tarp šalių galioja susitarimai dėl teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo Airijoje ir kitose valstybėse narėse (2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, kuris dabar yra pakeistas Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1215/2012) arba panašūs susitarimai sudaryti su trečiosiomis šalimis, procedūra galima pasinaudoti, jei atsakovas gyvena kitoje jurisdikcijoje. Jeigu atsakovas gyvena užsienyje, ieškovas privalo užtikrinti, kad atsakovui būtų tinkamai įteikti dokumentai laikantis atitinkamo teismo reglamento, kuris taikomas dokumentų įteikimui už jurisdikcijos ribų. Jeigu kitoje jurisdikcijoje gyvenantis atsakovas neatvyksta į teismo posėdį arba nepateikia atsiliepimo į ieškinį, ieškovas įprasta tvarka gali prašyti, kad teismas priimtų sprendimą už akių.

1.2 Kompetentingas teismas

Teismo kompetencija priklauso nuo nagrinėjamo reikalavimo pobūdžio arba sumos. Ieškovas turėtų kreiptis į teismą, kuriame jis iškėlė bylą, ir tas teismas turi teisę nustatyti, ar atsakovas atvyko į teismo posėdį ir ar pateikė atsiliepimą į ieškinį, ir ar nepasibaigė atitinkami terminai. Jeigu ieškinio suma yra mažesnė nei 75 000 EUR (ieškinį dėl asmens sužalojimo atveju – 60 000 EUR), tuomet ieškovas gali pareikšti savo ieškinį apygardos teisme. Jei suma didesnė nei nurodytas dydis, ieškinį reikia pareikšti Aukštajame teisme. Jeigu ieškinio suma yra mažesnė nei 15 000 EUR, ieškinį reikia pareikšti apylinkės teisme. Jeigu ieškinio suma yra mažesnė nei 2 000 EUR, ieškinį reikia pareikšti pagal ieškinį dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrą.

1.3 Formos reikalavimai

Ieškovas privalo užtikrinti, kad vadovausis tinkamomis procedūromis, kaip aprašyta teismo reglamente. Ieškovas privalo informuoti atsakovą apie bylą. Jeigu atsakovas neatvyksta į teismo posėdį arba nepateikia atsiliepimo į ieškinį, tuomet ieškovo naudai gali būti priimamas sprendimas už akių. Jeigu ieškinyje yra susijęs su nustatyta suma, tuomet ieškovui tereikia pateikti prašymą sumokėti arba reikalavimą dėl mokėjimo ir kai suma sumokama, ieškovas paprastai turi teisę atitinkamo teismo raštinėje gauti sprendimą neprašydamas teismo nutarties ir neteikdamas prašymo teisėjui. Tuomet atitinkami ieškinį nagrinėjančio teismo darbuotojai patikrina, ar atsakovas pripažino ieškinį, ar nepasibaigė su tuo susiję terminai ir ar ieškovas pateikė raštinę būtinus įrodymus, pavyzdžiui, rašytinį patvirtinimą dėl dokumentų įteikimo ir rašytinį patvirtinimą dėl skolos, kuriuose nurodoma tuo metu faktiškai mokėtina suma.

Jeigu ieškinyje konkreti suma nenurodyta arba jeigu ieškinio dar negalima kiekybiškai įvertinti, tuomet ieškovas privalo prašyti, kad teismas priimtų sprendimą už akių.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Taip. Aukštajame teisme atitinkama nuostata dėl sprendimo, kuris priimamas neatvykus į teismo posėdį, yra [1986 m. Aukštesniosios instancijos teismo reglamento](#) su pakeitimais 13 taisyklė, o dėl sprendimo, kuris priimamas nepateikus atsiliepimo į ieškinį, – 27 taisyklė. Apygardos teisme prašymas priimti sprendimą už akių turi būti pagrindžiamas tam tikrais dokumentais, įskaitant pradinį ieškinį ir pareiškimą dėl ieškinio įteikimo. Be to, prašymas priimti sprendimą turi atitikti prie [2001 m. Apygardos teismo reglamento](#) formų sąrašo pridėtas 9 ir 10 formas. Formas galima rasti reglamento priede.

Lygiai taip pat, apylinkės teisme naudojamas formas galima rasti [Apylinkės teismo reglamento](#) priede.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne. Tačiau jeigu ieškinio vertė yra didesnė nei 75 000 EUR (ieškinį dėl asmens sužalojimo atveju – 60 000 EUR), tuomet ieškinį nagrinėja apygardos teismas, o jeigu ieškinyje keliama sudėtingi klausimai, tuomet patartina (tačiau neprivaloma) kreiptis teisinės konsultacijos ir pasisamdyti atstovą.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Pradiniame ieškinyje turi būti nurodyti šalių vardai ir pavardės, adresai ir, jei taikytina, profesija. Jame taip pat turi būti nurodyta ieškinio suma, aprašomos reikalavimo atsiradimo aplinkybės / ieškinio pagrindas ir išsamūs dėl mokėjimo pateikti reikalavimai.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Pradiniame ieškinyje ieškovas išdėsto visas svarbias aplinkybes, susijusias su reikalavimu, pavyzdžiui, nurodo mokėtiną / reikalaujamą sumą, reikalavimo atsiradimo aplinkybes, su mokėjimu susijusius reikalavimus ir, jei taikytina ir atsižvelgiant į reikalavimo pobūdį, išdėsto visus kitus svarbius faktus, pavyzdžiui, nurodo duomenis apie visus patirtus sužalojimus ar nuostolius, gautą gydymą arba bet kokias kitas neigiamas pasekmes, kurios kilo dėl ieškinio pagrindo.

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas atmeta prašymą priimti sprendimą už akių, jeigu pareiškėjas nesilaikė teismo reglamente nustatytų reikalavimų. Pavyzdžiui, jeigu nebuvo tinkamai laikomasi su dokumentų įteikimu susijusių taisyklių, sprendimas už akių dėl ieškinio nebus priimtas.

1.5 Apskundimas

Jeigu teismas atsisakė priimti sprendimą už akių, paprastai taip atsitinka dėl to, kad ieškovas nesilaikė teismo reglamento, todėl ieškovui gali prireikti dar kartą pradėti bylą įteikiant naują ieškinį prieš atsakovą pagal taikytiną teismo reglamentą.

Atsakovas gali prašyti panaikinti už akių priimtą sprendimą. Norėdamas sėkmingai apskusti už akių priimtą sprendimą, atsakovas turėtų teismui nurodyti priežastį, dėl kurios jis neatvyko į teismo posėdį arba nepateikė atsiliepimo į ieškinį, ir reikėtų teismui įrodyti, kad nurodytos priežastys padeda paaiškinti arba pagrįsti tą neveikimą. Atsakovui sėkmingai apskundus sprendimą, jis bus panaikintas, o atsakovas turės galimybę gintis byloje.

1.6 Prieštaravimas

Jeigu teismas mano, kad sprendimą reikėtų panaikinti, atsakovas gali gintis ir pateikti atsiliepimą į ieškinį, o byla bus nagrinėjama įprasta tvarka.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas atsiliepimą į ieškinį pateikia per reglamente arba teismo nustatytą terminą, kuris priklauso nuo konkretaus atvejo, tuomet byla nagrinėjama įprasta tvarka. Jeigu šiuo atžvilgiu būtini kokie nors nurodymai, teismas nustatys, kaip byla turi būti nagrinėjama.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jei atsiliepimas į ieškinį nepateikiamas, ieškovo naudai gali būti priimtas sprendimas už akių.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Už akių priimtas sprendimas yra vykdytinas sprendimas. Žr. atsakymus į 1.3.d klausimą.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskusti?

Atsakovas gali prašyti, kad teismas pakeistų arba panaikintų sprendimą. Šį prašymą nagrinėja tas pats teismas. Teismas gali panaikinti sprendimą, jeigu mano, kad tai būtų teisinga ir jeigu priimant sprendimą buvo padaryta kokia nors klaida, arba jeigu teismas yra įsitikinęs, kad atsakovas turi realią galimybę prieštarauti reikalavimui. Nutartį, kuria panaikinamas sprendimas arba kuria atsisakoma panaikinti sprendimą, gali ginčyti bet kuri šalis.

Paskutinis naujinimas: 16/04/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Graikija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Mokėjimo įsakymas gali būti išduodamas. Taikomos Civilinio proceso kodekso (t. y. Prezidentinio dekreto Nr. 503/1985) 623–634 straipsnių nuostatos.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Civilinės ir komercinės bylos: ginčai reglamentuojami pagal privatinę teisę, jeigu pagal įstatymus jie nepriskiriami kitų teismų jurisdikcijai (Civilinio proceso kodekso 1 straipsnis).

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Piniginiai reikalavimai arba reikalavimai dėl vertybinių popierių, būtent, su čekiais, vekseliais, skoliniais pasižadėjimais susiję reikalavimai, jeigu reikalavimas ir mokėtina suma yra patvirtinami viešu arba privačiu dokumentu ir jeigu šie reikalavimai išreikšti eurai arba kita užsienio valiuta (Civilinio proceso kodekso 623 straipsnis).

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne, viršutinės ribos, susijusios su reikalavimo verte, nėra.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Mokėjimo įsakymo procedūra yra neprivaloma, nes kreditorius visada gali įprasta tvarka pareikšti ieškinį – dėl jo rengiamas galutinės sumos nustatymo teismo procesas, kuriam pasibaigus priimamas sprendimas dėl kreditoriaus reikalavimo, o taikant mokėjimo procedūrą išduodamas mokėjimo įsakymas, kuris yra ne teismo sprendimas, bet vykdytinas dokumentas (CPK 631 straipsnis).

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Ne, mokėjimo įsakymo negalima išduoti (o išduotas mokėjimo įsakymas negalioja), jeigu jis turi būti įteikiamas užsienyje gyvenančiam asmeniui arba asmeniui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta nežinoma, išskyrus atvejus, kai tas asmuo Graikijoje turi teisėtai (*ad litem*) paskirtą atstovą (Civilinio proceso kodekso 624 straipsnis). Buvimo vieta – tai skolininko fizinio buvimo vieta (*corpore*) įteikimo metu.

1.2 Kompetentingas teismas

Už piniginių reikalavimų iki dvidešimties tūkstančių eurų (20 000 EUR) nagrinėjimą atsako magistrato teisėjas, o visus kitus piniginius reikalavimus nagrinėja pirmosios instancijos teisėjas. Teritorinė jurisdikcija, t. y. jurisdikciją turintis teismas (*ratione loci*), nustatoma remiantis bendrosiomis nuostatomis dėl vietos kompetencijos, būtent, pagal Civilinio proceso kodekso 22–41 straipsnių nuostatas. Pavyzdžiui, remdamasis šiomis nuostatomis, teismas (apylinkės civilinių bylų teismas arba pirmosios instancijos teismas) jurisdikciją gali turėti pagal skolininko nuolatinę gyvenamąją vietą arba skolos dokumento (pvz., čekio) išdavimo vietą, arba įsakomojo vekselio priėmimo arba sumokėjimo vietą (*ratione loci*).

1.3 Formos reikalavimai

Prašymas pateikiamas:

A) žodžiu magistrato teismui parengiant atitinkamą pranešimą (Civilinio proceso kodekso 626 straipsnio 1 dalis, kuri taikoma kartu su 215 straipsnio 2 dalimi) neatmetant galimybės pateikti rašytinį prašymą, arba

B) privaloma rašytine forma pirmosios instancijos teisėjui pateikus rašytinį prašymą pirmosios instancijos teismo kanceliarijai, kuriame būtina nurodyti:

teismą, kuriam pateikiamas prašymas (apylinkės civilinių bylų teismas arba pirmosios instancijos teismas);

teisinio dokumento rūšį, būtent, „Prašymas išduoti mokėjimo įsakymą“;

visų šalių – kreditoriaus ir skolininko ir (arba) jų teisinių atstovų – vardus, pavardes, tėvų vardus ir nuolatinės gyvenamosios vietos adresus, ir, jei šalis yra juridinis asmuo, tuomet nurodomas jų prekybinis pavadinimas ir registruota buveinė;

aiškiai, tiksliai, glaustai ir įskaitomai teisinio dokumento dalyką, surašytą graikų kalba, o jeigu yra dokumentų užsienio kalba, pvz., užsienio kalba išrašytos sąskaitos faktūros, tuomet pagal teisės aktus būtina pateikti tokių dokumentų vertimą;

datą ir šalies arba jos teisinio atstovo arba įgalioto atstovo parašą, o jei privalomas advokato dalyvavimas, tuomet būtinas ir advokato parašas; adresą, ypač ieškinį pareiškiančios šalies, jos teisinio atstovo ar įgalioto atstovo gyvenamojo pastato, buveinės arba parduotuvės gatvę ir pastato numerį; prašymą išduoti mokėjimo įsakymą; reikalavimą ir tikslią pinigų arba vertybinių popierių sumą, įskaitant visas mokėtinas palūkanas, susijusias su reikalaujamu mokėjimu (Civilinio proceso kodekso 626 straipsnio 1 ir 2 dalys, taikant jas kartu su 118 straipsniu ir 119 straipsnio 1 dalimi).

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Ne, standartinės formos naudoti neprivaloma.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Taip, jeigu prašymas pateikiamas pirmosios instancijos teismui ir yra susijęs su didesnės nei dvidešimties tūkstančių eurų (20 000 EUR) vertės reikalavimais, arba apylinkės civilinių bylų teismui dėl reikalavimų nuo dvylikos tūkstančių eurų (12 000 EUR) iki dvidešimties tūkstančių eurų (20 000 EUR).

Jeigu prašymas pateikiamas apylinkės civilinių bylų teismui ir yra susijęs su reikalavimu, kurio vertė – iki dvylikos tūkstančių eurų (12 000 EUR), šalis gali iškelti bylą arba gintis teismo byloje neturėdamas įgalioto advokato (Civilinio proceso kodekso 94 straipsnis).

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašyme išduoti mokėjimo įsakymą būtina bent jau labai glaustai nurodyti teisinio veiksmo, dėl kurio atsirado reikalavimas (skola), rūšį, pvz., reikalavimai pagal skolos sutartis arba pardavimo sutartis, gautini nuomos mokesčiai arba neapmokėti čekiai. Sutarties arba teisinio veiksmo rūšis apskritai taip pat yra mokėjimo pagrindai ir turi būti tiksliai nurodytas jų atsiradimo laikas, pvz., laikas, kai skolininkas turėjo sumokėti prašomą sumą, tačiau to nepadarė. Tuomet prašyme reikia nurodyti pateiktus dokumentus, kuriais patvirtinama tokia prašyme nurodyta reikalavimo rūšis ir suma.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Reikalavimo išduoti mokėjimo įsakymą buvimą galima įrodyti tik dokumentais, nes pagal šią procedūrą negalima rengti liudytojų apklausos. Šie dokumentai turi būti pateikiami kartu su prašymu ir saugomi teismo raštinėje iki termino prieštaravimui pareikšti pabaigos, kad šalis, į kurią yra nukreiptas mokėjimo įsakymas, t. y. reikalavimo skolininkas, būtų informuota apie prašymą. Visi dokumentai (privatūs ir vieši), kurie turi įrodomąją galią pagal Civilinio proceso kodekso 432–465 straipsnius, įskaitant vertybinius popierius (pvz., čekius, įsakomuosius vekselius), yra priimami kaip įrodymai. Šiuose dokumentuose turi būti vienareikšmiškai nurodomas kreditoriaus (naudos gavėjo) teisnumas ir duomenys (vardas ir pavardė), skolininko teisnumas ir duomenys, taip pat reikalavimo priežastys ir suma.

Visų pirma bet koks dokumentas, kuris nėra viešas ir kuriame pagal Civilinio proceso kodekso 443 straipsnį turi būti dokumentą surašiusio asmens ranka pasirašytas parašas, kad turėtų įrodomąją galią, laikomas privačiu dokumentu ir bet kuris asmuo, kuris prisiima įsipareigojimus, kylančius iš dokumento, laikomas dokumentą išdavusiu asmeniu.

Bet koks dokumentas, kurį tinkama forma parengė valstybės pareigūnas arba viešas paslaugas teikiantis asmuo, laikomas viešu dokumentu (pvz., notaro patvirtinti aktai).

1.4 Prašymo atmetimas

Prašymas atmetamas:

A) jeigu netenkinami mokėjimo įsakymo išdavimo teisiniai reikalavimai ir jeigu dėl to skolininkas arba naudos gavėjas pridedamuose dokumentuose iš karto negauna vienareikšmiškos informacijos apie reikalavimą arba jo sumą, arba

B) jeigu pareiškėjas nepateikia paaiškinimų, kurių prašo teisėjas, arba atsisako laikytis rekomendacijų dėl prašymo pateikimo arba ištaisymo arba dėl bet kokių pateiktų privačių dokumentų parašų autentiškumo patvirtinimo (Civilinio proceso kodekso 628 ir 627 straipsniai). Kadangi kompetentingas teisėjas gali prašyti, kad pareiškėjas pateiktų papildomus duomenis, dokumentus arba atliktų taisymus, prašymas gali būti atmetas remiantis tuo, kad pareiškėjas nesilaiko teismo prašymo.

Apie atmetimą nurodoma prašymo pabaigoje, taip pat nurodomas trumpas atmetimo pagrindas. Tai reiškia, kad kompetentingas teisėjas nepriima sprendimo, todėl šios pastabos dėl atmetimo negalima ginčyti pateikiant skundą. Žinoma, pareiškėjas (kreditorius) vis tiek gali pareikšti įprastą ieškinį dėl savo reikalavimo (žr. 1.1.3 klausimą) arba pateikti naują prašymą išduoti mokėjimo įsakymą (Civilinio proceso kodekso 628 straipsnio 3 dalis).

1.5 Apskundimas

Dėl atmesto prašymo išduoti mokėjimo įsakymą negalima pasinaudoti jokia apskundimo teise.

1.6 Prieštaravimas

Jeigu prašymas išduoti mokėjimo įsakymą priimamas ir mokėjimo įsakymas išduodamas, skolininkas, į kurį yra nukreiptas įsakymas, per penkiolika (15) darbo dienų nuo mokėjimo įsakymo įteikimo dienos gali pateikti prieštaravimą dėl mokėjimo įsakymo (Civilinio proceso kodekso 632 straipsnio 1 dalis).

Prieštaravimą taip pat galima pateikti prieš įteikiant mokėjimo įsakymą.

Ratione loci ir *ratione materiae* jurisdikciją turintis teismas yra mokėjimo įsakymą išdavęs teismas, t. y. apylinkės civilinių bylų teismas arba pirmosios instancijos teismas.

Prieštaravimas nagrinėjamas (Civilinio proceso kodekso 632 straipsnio 2 dalis) pagal bendras Civilinio proceso kodekso 643, 649 ir 650 straipsnių nuostatas, kuriose numatytos specialios procedūros, taikomos skolos dokumentams ir ginčams dėl nuomos, ir kurios taikomos kartu su įprasto proceso nuostatomis, kurios neprieštarauja pirmiau minėtoms specialių procedūrų nuostatoms (Civilinio proceso kodekso 591 straipsnio 1 dalies a punktas).

Prieštaravimas, kuris turi būti įteiktas per pirmiau nurodytą penkiolikos (15) darbo dienų terminą ir kuris priešingu atveju yra nepriimamas, turi būti įteiktas prašymą išduoti mokėjimo įsakymą pasirašiusiam advokatui arba asmens, į kurį yra nukreiptas mokėjimo įsakymas, adresu, nurodytu mokėjimo įsakyme, išskyrus atvejus, kai apie adresą pasikeitimą pranešta teisinėmis priemonėmis (Civilinio proceso kodekso 632 straipsnio 1 dalies b punktas).

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Pateikus prieštaravimą, mokėjimo įsakymo, kuris yra tiesiogiai vykdytinas dokumentas, vykdymas nesustabdomas (Civilinio proceso kodekso 631 straipsnis). Tačiau mokėjimo įsakymą išdavęs teismas gali taikyti Civilinio proceso kodekso 686 straipsnyje nustatytą laikinųjų apsaugos priemonių procedūrą ir po to, kai šalis, į kurią yra nukreiptas mokėjimo įsakymas, pateikia prašymą, priimti nutartį dėl sustabdymo, kurioje reikalaujama arba nereikalaujama pateikti garantiją arba užstatą; šis sustabdymas galioja iki galutinio teismo sprendimo dėl prieštaravimo, kuris turėjo būti pateiktas, priėmimo.

Prašymo sustabdyti mokėjimo įsakymo vykdymą priėmimo sąlygos yra šios: a) prieštaravimas turi būti pateiktas laiku ir b) turi būti pateikta įtikinama argumentacija dėl bent vieno prieštaravimo pagrindo.

Teismo sprendimu, kuriuo sustabdoma vykdymo procedūra, panaikinamas įsakymo vykdytinumas, taip pat susilpninamas jo, kaip dokumento, vykdytinumas.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu prieštaravimas nepateikiamas laiku (per penkiolika dienų nuo mokėjimo įsakymo įteikimo), šalis, kurios naudai buvo išduotas mokėjimo įsakymas, dar kartą gali įteikti įsakymą skolininkui, kuris turi antrą galimybę pateikti prieštaravimą. Skolininkas gali pateikti prieštaravimą per dešimt dienų nuo paskutinio įsakymo įteikimo dienos. Šiuo atveju procedūra nesustabdoma, kaip minėta pirmiau (žr. 1.7 klausimą).

Jei šis dešimties dienų terminas taip pat praleidžiamas, mokėjimo įsakymas įgyja *res judicata* galią, tai reiškia, kad visa apimtimi, remiantis mokėjimo įsakyme nurodytu istoriniu ir teisiniu pagrindu, galioja ne tik mokėjimo įsakymas, bet ir reikalavimas.

Mokėjimo įsakymo, dėl kurio laiku nebuvo pateiktas prieštaravimas, *res judicata* galiojimą galima panaikinti tik naudojant išimtinės teisių gynimo priemones, susijusias su bylos nagrinėjimo atnaujinimu. Šia teisių gynimo priemone galima pasinaudoti mokėjimo įsakymą išdavusiame teisme ir remiantis labai ribotais, iš esmės formaliais pagrindais (Civilinio proceso kodekso 633 straipsnio 2 dalis ir 544 straipsnis) ir per Civilinio proceso kodekso 544 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą terminą.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Mokėjimo įsakymas – tai nuo jo išdavimo dienos vykdytinas dokumentas (Civilinio proceso kodekso 631 straipsnis). Vadinasi, tam, kad jis taptų vykdytinas, nereikia imtis jokių veiksmų, todėl jeigu vykdymo procedūra nesustabdoma, ji iš esmės pradedama, kaip nurodyta toliau:

mokėjimo įsakymas pridodamas prie mokėjimo įsakymo originalo, būtent, mokėjimo įsakymo teksto pradžioje įrašoma frazė „Graikijos liaudies vardu“, o pabaigoje pridodama frazė „Kiekvienam antstoliui suteikiami įgaliojimai vykdyti šį sprendimą ir pan.“, paskui išduodama šio įsakymo oficiali kopija (vykdomasis raštas) ir skolininkui įteikiama nutartis (raginimas) sumokėti mokėjimo įsakyme nurodytą sumą.

Tačiau jeigu mokėjimo įsakymas neįteikiamas per du (2) mėnesius nuo jo išdavimo, jis nustoja galioti (Civilinio proceso kodekso 630A straipsnis).

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Teismo sprendimas dėl prieštaravimo nėra galutinis, galioja visos jo apskundimo teisės.

Paskutinis naujinimas: 27/07/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Ispanija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Taip, galioja nustatyta mokėjimo įsakymo procedūra. Pagrindinis jos tikslas – apsaugoti skolą. Pagal šią procedūrą sukuriama vykdomasis dokumentas, taikomas skoloms, kurios atitinka įvairius teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Advokatai yra įgaliojami taikyti mokėjimo įsakymo procedūras ir priimti jose sprendimus pagal procesiniuose teisės aktuose nustatytas procedūras.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Procedūra taikoma neabejotinoms ir mokėtinoms konkrečios sumos skoloms. Nuo 2011 m. spalio 31 d. atitinkamai sumai netaikomos jokios ribos. Skola turi būti įrodoma vienu iš toliau nurodytų būdų:

- a) pateikiant dokumentus, nepaisant jų formos, rūšies ar fizinės laikmenos, kuriuose yra ranka pasirašytas arba elektroninis skolininko parašas arba skolininko antspaudas, ženklas arba prekių ženklas, arba bet kuris kitas žymuo;
- b) pateikiant sąskaitas faktūras, važtaraščius, telegramas, faksimiles arba bet kuriuos kitus dokumentus, kurie, net jeigu juos vienašališkai sudaro kreditorius, paprastai yra naudojami paskoloms ir skoloms, atitinkančioms kreditoriaus ir skolininko santykių rūši, patvirtinti dokumentais;
- c) jeigu kartu su dokumentu, kuriame yra užregistruota skola, pateikiami komerciniai dokumentai, kuriais įrodomas ilgalaikių ankstesnių santykių buvimas faktas;
- d) tais atvejais, kai byla yra susijusi su bendra nuosavybe (isp. *propiedad horizontal*), skola įrodoma pateikiant pažymėjimus apie nesumokėtas mokėtinąs sumas, kurios sudaro miesto daugiabučių butų savininkų bendrai mokėtinų išlaidų dalį.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne, nuo 2011 m. spalio 31 d. nėra jokios viršutinės ribos.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Neprivaloma.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Ne, išskyrus skolas, kurios susidarė nesumokėjus bendrų išlaidų, kurias turi sumokėti miesto daugiabučių butų arba kooperatinių butų savininkai, nes šiuo atveju jurisdikciją pareiškėjo pasirinkimu taip pat turi turto buvimas vietos teismas.

1.2 Kompetentingas teismas

Skolininko nuolatinės gyvenamosios vietos arba gyvenamosios vietos pirmosios instancijos teismas, arba vietos, kurioje yra butas, kuriam taikomos taisyklės dėl butų, priklausančių bendrasavininkiams, pirmosios instancijos teismas.

1.3 Formos reikalavimai

Ieškovas privalo pateikti rašytinį reikalavimą, kuriame nurodoma kreditoriaus ir skolininko tapatybė, įskaitant glaustas skolos atsiradimo aplinkybes ir jos dydį.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Tai neprivaloma, tačiau standartinės formos galima gauti teismo raštinėje arba bendrųjų procesinių paslaugų tarnybose. Formą galima atsisiųsti spustelėjus šią nuorodą [📄 forma](#).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Teikiant pradinį prašymą dėl mokėjimo įsakymo procedūros, teismo arba teisinio atstovo atstovavimas nėra būtinas. Tačiau jeigu pareiškėjas nori, kad jį gintų advokatas, kitą šalį būtina apie tai informuoti, kad ji galėtų imtis visų veiksmų, kurie, jos manymu, yra būtini gynybai.

Jeigu skolininkas pareiškia prieštaravimą arba pradedama vykdymo procedūra, advokato ir teismo atstovo atstovavimas yra būtinas, jeigu reikalavimo suma yra didesnė nei 2 000 EUR.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Būtina glaustai paaiškinti skolos atsiradimo aplinkybes.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Žr. atsakymą į 1.1.1 klausimą.

1.4 Prašymo atmetimas

Jeigu netenkinami pirmiau minėti reikalavimai, susiję su teritorine jurisdikcija ir *prima facie* įrodymų pateikimu, arba jeigu neištaisomas procesinis trūkumas, teismas prašymą atmes. Sprendimą atmesti prašymą galima apskųsti provincijos teismui (isp. *Audiencia Provincial*).

Prekiautojų ir vartotojų sutarčių atvejais teisėjas turi savo iniciatyva įvertinti, ar jose nėra nesąžiningų sąlygų. Jei apklausęs šalis teisėjas nusprendžia, kad nesąžiningų sąlygų yra, jis nustato atitinkamas pasekmes: gali būti, kad reikalavimai bus pripažinti nepriimtinais arba procesas bus tęsiamas netaikant nesąžiningų sąlygų. Šį sprendimą galima apskųsti provincijos teismui (isp. *Audiencia Provincial*).

1.5 Apskundimas

Sprendimą atmesti prašymą galima apskųsti provincijos teismui. Skundas pradiniam teismui turi būti pateiktas per 20 dienų.

1.6 Prieštaravimas

Skolininkui suteikiamas 20 dienų terminas, kuris skaičiuojamas nuo reikalavimo sumokėti pateikimo dienos; šis terminas baigiasi dienos, einančios po termino pabaigos, 15.00 val. ir iki šios valandos skolininkas turi sumokėti skolą arba pareikšti prieštaravimą. Prieštaravimas turi būti pareiškiamas raštu. Teisme neleidžiama pateikti žodinio prieštaravimo. Jeigu reikalavimo suma yra didesnė nei 2 000 EUR, prieštaravimą turi pasirašyti advokatas ir teismo atstovas. Konkrečių skundo pagrindų nėra, skolininkas turi remtis materialiniais ir išimtinai formaliais arba procesiniais pagrindais.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu reikalavimo suma neviršija 6 000 EUR, advokatas priims sprendimą, kuriuo užbaigs mokėjimo įsakymo procedūrą, ir pareikš, kad byla turi būti nagrinėjama pagreitinata tvarka. Pranešimas apie prieštaravimą įteikiamas pareiškėjui, kuris per 10 dienų turi pateikti rašytinį atsiliepimą. Pareikštuose prieštaravimuose ir pateiktuose atsiliepimuose į prieštaravimą šalys gali prašyti surengti teismo posėdį.

Jeigu reikalavimo suma yra didesnė nei 6 000 EUR ir pareiškėjas per vieną mėnesį nuo pranešimo apie prieštaravimą įteikimo dienos nepateikia atitinkamo reikalavimo, procedūra nutraukiama ir pareiškėjui bus priteistos teismo išlaidos.

Jeigu pareiškėjas pateikia reikalavimą, atsakovas apie tai informuojamas ir jam suteikiamas 20 dienų terminas, per kurį jis gali ginčyti reikalavimą, o byla nagrinėjama įprasta tvarka.

Jeigu reikalavimo suma yra didesnė nei 6 000 EUR, teismas suteiks kreditoriui vieno mėnesio terminą, per kurį jis pagal įprastą procedūrą galės pateikti reikalavimą.

Jeigu, atsižvelgiant į prieštaravime pateiktus argumentus, kreditorius nenori tęsti įprastos procedūros, jis privalo aiškiai atsakyti reikalavimo.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu skolininkas nepateikia atsakymo į reikalavimą sumokėti arba neatvyksta, advokatas priims nutartį, kuria užbaigs mokėjimo įsakymo procedūrą ir praneš kreditoriui apie nutartį, kad jis, pateikdamas paprastą prašymą, galėtų pradėti vykdymo veiksmus.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Kreditorius turi pateikti prašymą dėl vykdymo. Jeigu suma yra didesnė nei 2 000 EUR, prašymą turi pasirašyti advokatas ir teismo atstovas.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Skundo pateikti negalima. Vienintelė galimybė yra pateikti prieštaravimą vykdymo veiksams remiantis konkrečiais pagrindais.

Paskutinis naujinimas: 28/09/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Prancūzija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Civilinio proceso kodekso 1405–1425 straipsniuose nustatyta supaprastinta mokėjimo įsakymo procedūra, *procédure d'injonction de payer*.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Procedūra galima pasinaudoti išieškant visus konkretaus dydžio sutartinės kilmės reikalavimus arba reikalavimus, kurie atsiranda dėl prievolės, nustatytos taisyklėmis, kuriomis reglamentuojama profesija arba profesinė veikla.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Procedūra galima pasinaudoti išieškant visus konkretaus dydžio sutartinės kilmės reikalavimus arba reikalavimus, kurie atsiranda dėl prievolės, nustatytos taisyklėmis, kuriomis reglamentuojama profesija arba profesinė veikla.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra neprivaloma.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Šios rūšies procedūrą reikia pradėti teisme, kuris turi jurisdikciją pagal skolininko arba vieno iš atitinkamų skolininkų nuolatinę gyvenamąją vietą, todėl procedūros negalima taikyti, jeigu vienintelis skolininkas gyvena užsienyje.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymą reikia pateikti apylinkės teismui (pranc. *tribunal d'instance*), vietos teismui (pranc. *jurisdiction de proximité*), komercinių bylų teismo pirmininkui (pranc. *tribunal de commerce*) arba, nuo 2013 m. sausio 1 d., apygardos teismo pirmininkui (pranc. *tribunal de grande instance*), priklausomai nuo to, kuris teismas turi jurisdikciją nagrinėti atitinkamos rūšies bylą.

Skolininko arba vieno iš skolininkų, kurio (-ių) atžvilgiu iškelta byla, gyvenamosios vietos teismas turi išimtinę jurisdikciją. Tai yra viešosios tvarkos (pranc. *ordre public*) taisyklė ir teismas bet kokį su jurisdikcijos neturėjimu susijusį klausimą turi iškelti savo iniciatyva.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Oficialiuose reikalavimuose nurodyta tam tikra informacija, kuri turi būti pateikta prašyme:

kreditorių ir skolininkų pavardės, vardai, profesijos ir namų (*nuolatinių gyvenamųjų vietų*) adresai arba juridinių asmenų forma, pavadinimas ir registruota buveinė;

tiksliai nurodyta reikalaujama suma, įskaitant įvairių reikalavimo sudedamųjų dalių sąrašą ir jo pagrindą.

Galioja neprivaloma forma, tačiau ją ypač rekomenduojama naudoti. Tai yra CERFA forma, kurią galima rasti Teisingumo ministerijos interneto svetainėje ir visų atitinkamų teismų raštinėje (pranc. *greffe*).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Prašymą gali pateikti pats kreditorius arba bet kuris atstovas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Reikalavimo priežasties nereikia išsamiai nurodyti, pakanka pateikti tik santrauką (žr. atsakymą į 1.3.1 klausimą).

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Prie prašymo būtina pridėti patvirtinamuosius dokumentus, iš kurių būtų matyti, kad reikalavimas galioja (sąskaitos faktūros, nuomos sutartis, pardavimo sutartis, kredito sutartis, pareiškimai ir pan.). Taikomos įprastos teisės taisyklės, kuriomis reglamentuojamas civilinis procesas.

1.4 Prašymo atmetimas

Prieš išduodamas mokėjimo įsakymą, teismas išnagrinės prašymo galiojimą ir gali jį visą ar iš dalies atmesti, jei mano, kad reikalavimas nėra tinkamai pagrįstas.

1.5 Apskundimas

Jeigu prašymas atmetamas, kreditorius neturi teisės pateikti skundą, tačiau gali laisvai vadovautis įprastos teisės procedūromis, t. y. įprasta tvarka pareikšti ieškinį dėl skolos sumokėjimo.

1.6 Prieštaravimas

Skolininkui suteikiamas vieno mėnesio terminas, per kurį jis asmeniškai įsakymą išdavusio teismo raštinėje arba tai pačiai teismo raštinei adresuotą registruotą laišką gali pateikti prieštaravimą (pranc. *former opposition*). Tokiam prieštaravimui nekeliami jokie kiti formos reikalavimai.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Pateikus prieštaravimą, pradedama byla. Teismo raštinės darbuotojas išskviečia visas šalis į teismo posėdį (net ir tas, kurios nepareikšė prieštaravimo). Atsižvelgdamas į jam suteiktos jurisdikcijos ribas, teismas išnagrinės ne tik pradinį prašymą, bet ir visus papildomus prašymus ir gynybos argumentus, susijusius su bylos esme.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimą pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Praėjus vieno mėnesio terminui, kuris skaičiuojamas nuo pranešimo dienos, kreditorius kreipiasi į įsakymą išdavusio teismo raštinę prašydamas pridėti įsakymą dėl vykdymo. Šiam prašymui netaikomi jokie formalūs reikalavimai (kreditorius paprasčiausiai gali padaryti pareiškimą arba nusiųsti laišką įprastu paštu). Vykdyto įsakymu mokėjimo įsakymui suteikiama visapusiška išsprendimo byloje priimto teismo sprendimo galia.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Sprendimo negalima apskųsti pateikiant įprastą skundą (pranc. *appel*) arba skundą teisės klausimais kasaciniam teismui (pranc. *pourvoi en cassation*). Vienintelė ginčijimo galimybė – pateikti skundą teisės klausimais kasaciniam teismui, kuriame prieštaraujama tam, kaip teismo raštinės pareigūnas pridėjo vykdyto įsakymą.

Susijusios nuorodos

 [Teisingumo ministerijos interneto svetainė](#)

 [„Legifrance“ interneto svetainė](#)

Paskutinis naujinimas: 26/07/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba () neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Europos mokėjimo įsakymas - Kroatija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Kroatijos Respublikoje galioja Europos mokėjimo įsakymas, o tokių įsakymų išdavimo procedūra reglamentuojama Civilinio proceso įstatymo (kroat. *Zakon o pamičnom postupku*) (Narodne Novine (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys), Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ir 70/19) nuostatomis ir Prašymo išduoti Europos mokėjimo įsakymą ir prieštaravimo dėl Europos mokėjimo įsakymo pareiškimo pateikimo taisyklės (kroat. *Pravilnik o načinu podnošenja zahtjeva za izdavanje europskog platnog naloga i prigovora protiv europskog platnog naloga*) (NN Nr. 124/13).

1.1 Procedūros taikymo sritis

Europos mokėjimo įsakymo procedūra taikoma išieškant konkrečią sumą, su kuria susijusių piniginių reikalavimų įvykdymo terminas yra suėjęs tuo metu, kai pateikiamas prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą. Europos mokėjimo įsakymo procedūra buvo nustatyta 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1896/2006, nustatančiu Europos mokėjimo įsakymo procedūrą, ir tas reglamentas taikomas tarpvalstybinėse civilinėse ir komercinėse bylose, nepaisant teismo rūšies, paisant tame reglamente nustatytų nukrypti leidžiančių nuostatų.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Su reikalavimais dėl pinigų susiję ieškiniai (piniginiai reikalavimai). Ieškinio dalykas gali būti tik reikalavimai, kurie yra sutartiniai arba nesutartiniai įsipareigojimai ir kurių nominali vertė yra žinoma.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Viršutinės ribos, susijusios su reikalavimo verte, nėra.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūrą taikyti neprivaloma, nes ieškovas gali laisvai nuspręsti, kaip pareikšti savo reikalavimą, jeigu tai neprieštarauja privalomoms taisyklėms ir visuomenės moralės normoms. Jeigu įvykdyti visi reikalavimai mokėjimo įsakymui išduoti, teismas mokėjimo įsakymą išduos net jei ieškovas savo reikalavime mokėjimo įsakymo išduoti neprašė. Taigi teismas privalo išduoti mokėjimo įsakymą, jeigu įvykdomi jam išduoti keliami reikalavimai.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Taip.

1.2 Kompetentingas teismas

Sprendimą dėl prašymų išduoti ir peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymą, taip pat išduoti jo vykdymo pažymėjimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1896/2006 priima savivaldybės teismas (kroat. *općinski sud*) arba komercinis teismas (kroat. *trgovački sud*) bylose, kurios priklauso komercinių teismų jurisdikcijai, pagal atsakovo gyvenamąją vietą, įprastinę gyvenamąją vietą arba registruotąją buveinę.

1.3 Formos reikalavimai

Prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą ir prieštaravimo dėl to įsakymo pareiškimas turi būti pateikiami tik kompiuterio skaitoma forma, jeigu teismas mano, kad šie dokumentai tinkami apdoroti kompiuteriu. Prašymo forma gali būti pateikiama popieriuje ar bet kokia kita teismui priimtina ryšių priemone.

Prašymų išduoti Europos mokėjimo įsakymą ir prieštaravimo dėl to įsakymo pareiškimo tvarka nustatyta Prašymo išduoti Europos mokėjimo įsakymą ir prieštaravimo dėl Europos mokėjimo įsakymo pareiškimo pateikimo taisyklėse, kurios įsigaliojo 2013 m. spalio 17 d.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą ir prieštaravimo dėl to įsakymo pareiškimas kompetentingam teismui turi būti pateikiami naudojant Reglamente (EB) Nr. 1896/2006 nustatytas formas. Taigi Europos mokėjimo įsakymo išdavimo procedūroje privaloma naudoti standartizuotas formas, o jas galima atsisiųsti iš [e. teisingumo portalo](#).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Kiekviena šalis (fizinis arba juridinis asmuo) gali laisvai nuspręsti, ar pati dalyvaus procedūroje, ar samdys tarpininką, paprastai advokatą. Taigi advokato atstovavimas Europos mokėjimo įsakymo išdavimo procedūroje neprivalomas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Šalis privalo užpildyti kompiuterio skaitomą A formą (prašymą išduoti Europos mokėjimo įsakymą), kurioje šalis gali padaryti papildomų pareiškimų ir pateikti papildomos informacijos, kad prireikus išsamiau paaiškintų reikalavimą.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

A formos 10 punkte nurodyta, kad šalis turi pridėti turimus įrodymus ir aprašyti, su kuo konkretūs įrodymai susiję. Įrodymai ir jų rinkimas reglamentuojami Civilinio proceso įstatymo 219–271 straipsniais, o teismas nusprendžia, kurie pateikti įrodymai bus naudojami siekiant nustatyti bylos faktus. Be to, teismas, remdamasis savo įsitikinimais, išsamiai ir atidžiai įvertinęs kiekvieną įrodymą atskirai ir visus įrodymus kartu, taip pat atsižvelgdamas į viso proceso rezultatą, nusprendžia, kurie faktai laikomi įrodytais.

1.4 Prašymo atmetimas

Prašymų atmetimui taikoma Civilinio proceso įstatymo 109 straipsnyje nustatyta bendroji taisyklė. Tame straipsnyje nustatyta, kad jeigu prašymas nesuprantamas arba jame nėra visos būtinos informacijos, kuria remiantis jį būtų galima nagrinėti toliau, teismas lieps prašymą pateikusiai šaliai jį pataisyti, t. y. pakeisti pagal pateiktus nurodymus, ir grąžins prašymą pataisyti arba pakeisti. Prašymas laikomas atsiimtu, jeigu per nustatytą terminą negrąžinamas teismui ir nepataisomas pagal teismo pateiktus nurodymus. Grąžintas nepataisytas ar nepakeistas prašymas atmetamas.

1.5 Apskundimas

Prieštaravimo pareiškimas – teisių gynimo priemonė, kuria atsakovas gali pasinaudoti, kai buvo pateiktas prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą. Be to, išimtiniais atvejais šalis turi galimybę peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymą pagal Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 20 straipsnį, laikydamosi tame straipsnyje išdėstytų sąlygų.

1.6 Prieštaravimas

Atsakovas prieštaravimo dėl Europos mokėjimo įsakymo pareiškimą gali pateikti įsakymą išdavusiam teismui naudodamas standartinę F formą, kuri jam buvo pateikta kartu su Europos mokėjimo įsakymu. Prieštaravimo pareiškimas turi būti išsiųstas per 30 dienų nuo įsakymo įteikimo atsakovui, o šis prieštaravimo pareiškime turi nurodyti, kad ginčija reikalavimą, tačiau neprivalo pateikti konkrečių priežasčių.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas pateikia prieštaravimo dėl Europos mokėjimo įsakymo pareiškimą, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 16 straipsnyje, tolesnė procedūra bus vykdoma pagal Reglamente (EB) Nr. 861/2007 nustatytas Europos ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūros taisykles, jeigu jos taikomos, o jeigu ne – pagal Civilinio proceso įstatymo nuostatas dėl prieštaravimo dėl mokėjimo įsakymų pareiškimų (445a ir 451–456 straipsniai), atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 17 straipsnį.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu per 30 dienų nuo mokėjimo įsakymo įteikimo atsakovui prieštaravimo pareiškimas teismui nepateikiamas, atsižvelgiant į atitinkamą terminą, per kurį prieštaravimo pareiškimas gali būti gautas, teismas, naudodamas standartinę G formą, turi paskelbti Europos mokėjimo įsakymą vykdytinu. Vykdytinas Europos mokėjimo įsakymas (Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 18 ir 19 straipsniai), išduotas teismo Europos Sąjungos teritorijoje, yra vykdomasis dokumentas, kuris gali būti naudojamas siekiant užtikrinti vykdymą Kroatijos Respublikoje taip pat, kaip ir pagal Kroatijos teismo priimtą sprendimą dėl vykdymo.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Paprastai ieškovas privalo prašyti teismo išduoti vykdymo pažymėjimą, o teismas Europos mokėjimo įsakymą paskelbia vykdytinu naudodamas standartinę G formą.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Atsakovas gali prašyti peržiūrėti Kroatijoje išduotą Europos mokėjimo įsakymą remdamasis Civilinio proceso įstatymo 507n straipsniu, atsižvelgdamas į Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 20 straipsnį. Sprendimą dėl prašymo priimančias teismas gali atidėti vykdymą taikydamas atitinkamas vykdymo proceso taisykles, susijusias su vykdymo atidėjimu skolininko prašymu. Skundą dėl vykdomojo rašto pateikti dėl priežasčių, susijusių su Europos mokėjimo įsakyme išdėstyto reikalavimu, leidžiama tik jei tos priežastys atsirado po to, kai įsakymas buvo įteiktas, ir jeigu jų jau negalima nurodyti prieštaravimo pareiškime pagal Reglamento (EB) Nr. 1896/2006 16 straipsnį.

Paskutinis naujinimas: 12/02/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Italija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Italijos civilinio proceso kodekse (it. *Codice di procedura civile*) nustatytos ne tik įvairios supaprastinto proceso rūšys, bet ir mokėjimo įsakymo procedūra (it. *procedimento di ingiunzione*) (633 ir kiti straipsniai). Tai yra *ex parte* procedūra, nes teismas sprendimą dėl kreditoriaus prašymo priima neišklausęs skolininko arba neleidęs jam pateikti atsiliepimo arba pastabų.

Jeigu skolininkas ginčija mokėjimo įsakymą, jis išklašomas tik vėliau.

Prašyti išduoti mokėjimo įsakymą galima tik dėl tam tikrų reikalavimų (reikalavimas sumokėti pinigų sumą arba pristatyti konkretų kiekį pakeičiamų prekių ir t. t.) ir laikantis tam tikrų Civiliniame kodekse (it. *Codice civile*) nustatytų reikalavimų, pvz., kreditoriai turi pateikti rašytinius savo reikalavimo įrodymus). Jeigu teismas nustato, kad nagrinėjamas reikalavimas yra pagrįstas, jis nurodo skolininkui per tam tikrą terminą (paprastai per 40 dienų) sumokėti sumą ir informuoja skolininką apie galimybę per tą patį terminą ginčyti mokėjimo įsakymą, o skolininkui nepareiškus jokio prieštaravimo mokėjimo įsakymas taps galutinis ir vykdytinas.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Procedūra taikoma reikalavimams, pateiktiems kreditorių, kuriems priklauso pinigai arba konkretus pakeičiamų prekių kiekis, arba bet kurio kito asmens, kuris turi teisę gauti konkretų kilnojamąjį turtą.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Kai procedūra yra susijusi su piniginiu reikalavimu, turi būti nurodoma tiksli jo suma. Dėl šios priežasties iš esmės panaikinama galimybė gauti mokėjimo įsakymą dėl nesutartinių reikalavimų, pvz., reikalavimas atlyginti žalą, kuri buvo patirta dėl neteisėto veiksmo.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne, viršutinės ribos nėra. Mokėjimo įsakymas gali būti išduodamas dėl bet kokios sumos reikalavimų.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Mokėjimo įsakymo procedūra neprivaloma naudotis. Kreditorius visada gali pareikšti įprastą ieškinį.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Taip.

1.2 Kompetentingas teismas

Dėl mokėjimo įsakymo reikia kreiptis į taikos teisėją (it. *giudice di pace*) arba bendrosios kompetencijos teismą (it. *tribunale*), kuris turėtų jurisdikciją nagrinėti įprastą bylą. Taikos teisėjas turi kompetenciją nagrinėti tik ieškinius dėl nedidelių sumų, kaip nustatyta Civilinio proceso kodekso 7 straipsnyje. Kai prašymas pateikiamas bendrosios kompetencijos teismui, jį nagrinėja vienas teisėjas.

Reikalavimai, susiję su mokesčiais už suteiktas teisines paslaugas, nepaisant to, ar jos buvo teikiamos teisme, ar neteisminėje institucijoje, arba su advokatams, antstoliams ar bet kuriam kitam asmeniui, kuris teikė paslaugas teismo byloje, mokėtinų išlaidų atlyginimu, nagrinėjami teisme, kuris nagrinėjo su kreditoriaus reikalavimu susijusią bylą.

Advokatai savo advokatūros registracijos vietos teisme (it. *consiglio dell'ordine*) gali prašyti išduoti mokėjimo įsakymą dėl savo klientų. Panašiai notariai gali pateikti reikalavimus savo notarų asociacijos registracijos vietos teismui (it. *consiglio notarile*) (taip pat žr. informacijos suvestinę „Jurisdikcija“).

1.3 Formos reikalavimai

Prašyme išduoti mokėjimo įsakymą būtina pateikti Civilinio proceso kodekso 638 straipsnyje nurodytą informaciją ir jį kartu su priedais reikia įteikti teismo raštinės pareigūnui.

Vadovaujantis 2012 m. spalio 18 d. Įstatymo galią turinčio dekreto 16a straipsniu (iš dalies pakeistu 2012 m. gruodžio 17 d. Įstatymu Nr. 221): „Nuo 2014 m. birželio 30 d. Civilinio proceso kodekso I skyriaus I antraštinės dalies IV knygoje nurodyto teismo procese priemonių ir šalių reikalavimų ir dokumentų (išskyrus prieštaravimus) registravimas atliekamas tik elektroninėmis priemonėmis.“ Todėl nuo 2014 m. birželio 30 d. bus nebeleidžiama dėl procedūrų *ex parte* kreiptis pateikiant popierinius dokumentus. Kreipiantis dėl Europos mokėjimo įsakymo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1896/2006, Įstatymo galią turinčio dekreto Nr. 179/2012 16a straipsnis netaikomas. Todėl kreipimaisi dėl tokio įsakymo turi būti pateiktas popieriuje, o ne elektroninėmis priemonėmis.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Ne, specialios formos nėra.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Advokato atstovavimas paprastai yra būtinas. Tačiau tam tikrose bylose ieškovai gali patys dalyvauti teisme. Taip, pvz., yra tuo atveju, kai reikalavimą nagrinėja taikos teisėjas ir reikalavimo suma yra ne didesnė nei 1 100 EUR arba kai ieškovas turi įgaliojimus bylą nagrinėjančiame teisme veikti kaip advokatas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašyme reikia nurodyti reikalavimą ir jį pagrindžiančias priežastis. Reikalavimą pagrindžiančios priežastys neturi būti itin išsamios, jos gali būti nurodomos trumpai aprašant susijusias faktines aplinkybes ir dokumentus.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Taip. Reikalavimų rašytiniai įrodymai visų pirma apima prekių gavimo ar paslaugų suteikimo patvirtinimą ir vienašališkus rašytinius pasižadėjimus. Kai reikalavimas yra susijęs su prekių tiekimu ar paslaugų teikimu ir tokias prekes (paslaugas) viena įmonė tiekė (teikė) kitai įmonei arba asmeniui, kuris nesiverčia profesine arba komercine veikla, rašytinius reikalavimo įrodymus taip pat gali sudaryti autentiški kreditoriaus įmonės buhalterinės apskaitos knygos, jei jos tvarkomos laikantis įstatymų reikalavimų, išrašai. Komercinės sąskaitos faktūros taip pat gali būti laikomos tinkamais rašytiniais reikalavimo įrodymais, jeigu prie jų pridedama ieškovo sąskaitų faktūrų registro kopija su antspaudu.

Konkrečios taisyklės, reglamentuojančios pagrindžiančius įrodymus, taikomos advokatų, notarų ir kitų profesijų atstovų reikalavimams dėl mokesčių ir išlaidų atlyginimo, taip pat valstybės ir valdžios institucijų reikalavimams.

1.4 Prašymo atmetimas

Jeigu teismas nustato, kad reikalavimas yra nepakankamai pagrįstas, jis apie tai per teismo pareigūną informuoja ieškovą ir prašys ieškovo pateikti papildomus įrodymus. Jeigu ieškovas nepateikia papildomų įrodymų ar neatsiima prašymo arba jeigu prašymo negalima priimti, teismas šį prašymą atmeta priimdamas motyvuotą nutartį.

Tokiais atvejais galima dar kartą pateikti reikalavimą pagal specialią arba įprastą procedūrą.

1.5 Apskundimas

Sprendimas atmesti prašymą negali būti ginčijamas paduodant įprastą apeliacinį arba kasacinį skundą.

1.6 Prieštaravimas

Jeigu teismas priima prašymą ir išduoda mokėjimo įsakymą, tas įsakymas turi būti įteiktas atsakovui. Italijoje jis turi būti įteiktas per 60 dienų nuo sprendimo priėmimo arba per 90 dienų, jeigu jį reikia įteikti užsienyje.

Gavęs mokėjimo įsakymą, skolininkas per 40 dienų gali ginčyti reikalavimą.

Jeigu yra pateisinamų priežasčių, terminas prieštaravimui dėl reikalavimo pateikti gali būti sutrumpinamas iki 10 dienų arba pailginamas iki 60 dienų. Jeigu atsakovas gyvena kitoje ES šalyje, taikomas 50 dienų terminas, kuris gali būti sutrumpintas iki 20 dienų. Jeigu atsakovas gyvena ne ES šalyje, taikomas 60 dienų terminas, kuris gali būti sutrumpintas iki 30 dienų arba pailgintas iki 120 dienų.

Atsakovai reikalavimą gali ginčyti net ir pasibaigus terminui, jeigu gali įrodyti, kad nebuvo laiku informuoti dėl netinkamo mokėjimo įsakymo įteikimo, dėl nenumatyto įvykio arba *force majeure*. Teisės ginčyti netenkama praėjus 10 dienų nuo pirmosios vykdymo priemonės taikymo dienos.

Prieštaravimas, kuriuo ginčijamas mokėjimo įsakymas (it. *opposizione*), pateikiamas mokėjimo įsakymą priėmusiam teismui šiuo tikslu pasinaudojant šaukimu (it. *citazione*), kuris ieškovui turi būti įteiktas prašyme nurodytu adresu. Šaukime, kuriuo prieštaraujama mokėjimo įsakymui, reikia pateikti įprastuose šaukimuose nurodomą informaciją. Visų pirma prieštaravimą pateikiantis asmuo turi nurodyti prieštaravimo dėl reikalavimo pagrindus.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Pateikus šios rūšies prieštaravimą pradedamas įprastas teismo procesas, per kurį teismas nagrinėja mokėjimo reikalavimo teisėtumą.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jei per nustatytą terminą nepateikiamas joks prieštaravimas arba jeigu atsakovas neatvyksta į teismą, mokėjimo įsakymą išdavęs teismas ieškovo prašymu paskelbia mokėjimo įsakymą vykdytinu.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Galimi keturi scenarijai.

Pirmasis scenarijus yra tuomet, kai terminas prieštaravimui dėl reikalavimo pateikti dar nepasibaigė. Pareiškėjas gali prašyti teismo paskelbti, kad mokėjimo įsakymas yra laikinai vykdytinas ir iš karto sukelia pasekmes. Šis prašymas gali būti patenkinamas tik tais atvejais, jei laikomasi Civilinio proceso kodekse nustatytų specialių laikino vykdymo sąlygų, pvz., jeigu reikalavimas yra pagrįstas įsakomuoju vekseliu ar čekiu arba jeigu vėluojant vykdyti mokėjimo įsakymą kreditorius patirtų daug žalos. Šioje pradinėje stadijoje nustatydamas laikiną vykdymą teismas gali prašyti, kad kreditorius skolininko naudai pateiktų užstatą. Antras scenarijus yra įmanomas tuomet, kai skolininkas, kuriam buvo įteiktas mokėjimo įsakymas, nepateikia prieštaravimo per nustatytą terminą. Tokiu atveju kreditorius gali pateikti prašymą dėl mokėjimo įsakymo vykdymo.

Trečias scenarijus yra tuomet, kai skolininkas iš tikrųjų pateikia prieštaravimą, o byla vis dar nagrinėjama. Tokiu atveju kreditorius gali pateikti prašymą dėl laikino mokėjimo įsakymo vykdymo. Prašymas gali būti patenkinamas tik tuo atveju, jei įvykdytos kodekse nustatytos sąlygos (pvz., kai prieštaravimas nėra

pagrįstas jokiais rašytiniais įrodymais). Teismas taip pat gali nustatyti laikiną vykdymą tik dėl dalies mokėjimo įsakymo, t. y. dėl sumos, kurios skolininkas neginčija, dalies. Teismas taip pat gali nustatyti laikiną mokėjimo įsakymo vykdymą, jeigu kreditorius pateikia užstatą, kurio dydis atitinka tikėtiną atlyginimo, įskaitant išlaidas ir nuostolius, sumą.

Ketvirtas scenarijus yra tuomet, kai prieštaravimas atmetamas: atmetus prieštaravimą, mokėjimo įsakymas tampa vykdytinas, jei jam toks statusas dar nebuvo suteiktas.

Mokėjimo įsakymais, kurie paskelbti vykdytinais pagal bet kurį iš nurodytų scenarijų, taip pat leidžiama kreditoriui įregistruoti teismo sprendimą dėl skolininko turto hipotekoje.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Mokėjimo įsakymas, kuris tapo vykdytinas dėl to, kad skolininkas nepateikė prieštaravimo, gali būti panaikinamas išimtiniais įstatyme numatytais atvejais (pvz., jeigu nustatoma, kad teismo sprendimas buvo priimtas remiantis įrodymais, kurie, kaip vėliau paaiškėjo, buvo neteisingi). Kai mokėjimo įsakymas daro poveikį trečiosios šalies teisėms, ji taip pat gali pateikti prieštaravimą.

Teismo sprendimas, kuriuo baigiama nagrinėti byla dėl pateikto prieštaravimo, gali būti skundžiamas apeliacine tvarka pagal įprastą procedūrą.

Susijusios nuorodos

► Italijos konstitucija (EN)

📄 https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► Italijos įstatymai ir kodeksai

📄 <https://www.normattiva.it/?language=en>

► Italijos civilinio proceso kodeksas

📄 <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► Administracinio proceso kodeksas (EN)

📄 https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► *Code de justice administrative* (FR)

📄 https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► *Italianische Verwaltungsprozessordnung* (DE)

📄 https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► *Il sistema giudiziario italiano*

📄 <https://www.csm.it/web/csm-internet/magistratura/il-sistema-giudiziario>

► *Codice del processo tributario*

📄 <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7BECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7D>

► *Ministero della Giustizia*

📄 <https://www.giustizia.it/giustizia>

Paskutinis naujinimas: 21/12/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Kipras

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Nenumatyta jokia konkreči nacionalinė mokėjimo įsakymų procedūra, išskyrus nustatytąjį Reglamente Nr. 1896/2006, kurios taikymo tvarką reglamentuoja šiuo tikslu priimtas procesinis įstatymas.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Netaikoma.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Netaikoma.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Netaikoma.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Netaikoma.

1.2 Kompetentingas teismas

Netaikoma.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Netaikoma.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Netaikoma.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Netaikoma.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Netaikoma.

1.4 Prašymo atmetimas

Netaikoma.

1.5 Apskundimas

Netaikoma.

1.6 Prieštaravimas

Netaikoma.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Netaikoma.

1.8 Prieštaravimo nepareišimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Netaikoma.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Netaikoma.

Paskutinis naujinimas: 07/12/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Latvija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Latvijoje galimas neginčytinas prievolių vykdymas (Civilinio proceso įstatymo (lat. *Civilprocesa likums*) 50 skyriaus 400–406 straipsniai, taip pat prievolių vykdymas įteikiant teismo pranešimą (to paties įstatymo 501 skyriaus 4061–40610 straipsniai).

1.1 Procedūros taikymo sritys

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Neginčytino prievolių vykdymo būdą leidžiama taikyti:

pagal susitarimus dėl prievolių, kurios užtikrinamos viešai įregistruota hipoteka arba komerciniu užstatu;

pagal notaro patvirtintas sutartis arba lygiavertčio teisinio poveikio sutartis dėl piniginių mokėjimų arba kilnojamojo turto grąžinimo;

pagal turto išperkamosios nuomos arba nuomos sutartis, kurios yra notaro patvirtintos arba įtrauktos į žemės registrą ir pagal kurias išperkamosios nuomos mokėtojas arba nuomininkas, pasibaigus terminui arba nesumokėjęs išperkamosios nuomos ar nuomos įmokos, privalo atlaisvinti išperkamąją nuoma įsigytą arba išsinuomotą turtą ir privalo sumokėti išperkamosios nuomos arba nuomos įmokas;

užprotestuotiems paprastiesiems vekseliams, kurie nėra notarinio akto formos.

Nurodytos prievolės negali būti vykdomos taikant neginčytiną vykdymą, jeigu:

vykdymas susijęs su valstybės ar vietos valdžios institucijos nuosavybe;

prievolė išnyko laikui bėgant, kai termino pabaiga neginčijamai matyti iš paties veiksmo.

Prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą būdą galima taikyti piniginiams prievolėms, kurių buvimas patvirtinamas dokumentu ir kurių vykdymo terminas suėjo, ir kompensacijos mokėjimo prievolėms, kurios nustatytos prekių tiekimo, prekių pirkimo arba paslaugų teikimo sutartyse, jeigu tokių prievolių buvimas patvirtinamas dokumentu, o jų vykdymo terminas sutartyse nebuvo nustatytas.

Prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą būdo negalima taikyti:

mokėjimams, susijusiems su neįvykdytomis priešpriešinėmis prievolėmis;

jeigu nežinoma skolininko deklarauta arba faktinė gyvenamoji vieta;

jeigu skolininko deklarauta arba faktinė gyvenamoji vieta, buvimo vieta arba registruota buveinė yra ne Latvijoje;

jeigu reikalaujama bauda viršija pagrindinės skolos dydį;

jeigu reikalaujami delspinigiai viršija pagrindinės skolos dydį;

mokėjimo įsipareigojimų, kai skolos suma viršija 15 000 EUR, atveju;

bendro mokėjimo įsipareigojimų atveju.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Prievolių vykdymas įteikiant teismo pranešimą neleidžiamas mokėjimo prievolių atveju, kai skolos suma viršija 15 000 EUR.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūros nėra privalomos.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Prievolių vykdymas įteikiant teismo pranešimą nėra leidžiamas, jeigu skolininkas Latvijoje neturi deklaruotos ar faktinės gyvenamosios vietos, buvimo vietos arba registruotos buveinės.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymai dėl neginčytino prievolių vykdymo teikiami apylinkės / miesto teismo žemės registro skyriui pagal:

skolininko deklarautą gyvenamąją vietą arba, jeigu tokios vietos nėra, pagal skolininko faktinę gyvenamąją vietą, jeigu prašymas yra susijęs su prievole

sumokėti pinigų sumą arba grąžinti kilnojamąjį turtą arba prievolė nustatyta sutartyje ir jos įvykdymas užtikrinamas komerciniu užstatu;

nekilnojamojo turto buvimo vietą, jeigu prašymas taikyti neginčytiną prievolių vykdymą yra susijęs su nekilnojamojo turto įkeitimo dokumentais arba su prievole atlaisvinti arba grąžinti išperkamosios nuomos būdu įsigytą arba nuomojamą nekilnojamąjį turtą. Jeigu prievolės vykdymas užtikrinamas įkeičiant keletą nekilnojamojo turto objektų, o prašymą turėtų nagrinėti kelių apylinkės ar miesto teismų žemės registro skyriai, tuomet prašymą pareiškėjo pasirinkimu turi nagrinėti vieno iš nekilnojamojo turto objektų buvimo vietos apylinkės ar miesto teismo žemės registro skyrius;

laivo hipotekos registracijos vietą, jei prašymas grindžiamas laivo hipoteka.

Prašymas dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą turi būti teikiamas skolininko deklarautos gyvenamosios vietos arba, jeigu tokios vietos nėra,

skolininko faktinės gyvenamosios vietos arba registruotos buveinės apylinkės arba miesto teismo žemės registro skyriui.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Prašymai dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą gali būti teikiami tik elektroniniu būdu, naudojant internetinę formą, kurią galima rasti internetinėje teismų sistemoje (e. bylų portale (lat. *e-lietas portāls*)).

Skolininkas gali atsakyti naudodamas internetinę formą, kurią galima rasti internetinėje sistemoje, arba parengti atsakymą pagal 2009 m. liepos 21 d.

Vyriausybės nutarimo Nr. 792 dėl formų, naudotinų prašymams dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą, 3 priedą. Forma pateikta [čia](#).

Prašymo dėl neginčytino prievolių vykdymo forma nėra parengta, toks prašymas turi būti surašytas pagal Civilinio proceso įstatymo 404 straipsnį.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, neprivaloma. Bendrosios atstovavimo reglamentavimo normos nustatytos Civilinio proceso įstatymo 12 skyriuje „Atstovai“.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašymai neprivalo būti išsamiai pagrįsti.

Prašyme dėl neginčytino prievolių vykdymo turi būti nurodyta prievolė, kurią kreditorius siekia išieškoti pagal neginčytiną procedūrą, ir teisinis dokumentas, iš kurio ta prievolė kildinama, nurodant pagrindinę skolą, sutartinę baudą ir delspinigius, o paprastųjų vekselių atveju – taip pat su užprotestavimu susijusias

išlaidas ir įstatyme numatytą kompensaciją. Kartu su prašymu dėl neginčytinos procedūros turi būti pateiktas vykdytinas dokumentas ir jo kopija, o paprastųjų vekselių atveju – taip pat notarinis protestas ir skolininkui įteikto pranešimo įrodymas, išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktus tokio pranešimo nereikalaujama. Prašymai dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą teikiami užpildant internetinę formą, kurią galima rasti internetinėje teismų sistemoje (e. bylų portale), formoje pateikiama informacija apie pareiškėją ir skolininką, mokėjimo prievolę, informacija apie prievolę pagrindžiančius dokumentus ir prievolės įvykdymo terminus, prašomą sumą ir jos apskaičiavimo būdą, taip pat išdėstomas pareiškėjo pareiškimas, kad reikalavimas nepriklauso nuo kitos sandorio šalies priešpriešinės prievolės įvykdymo dabar ar praeityje.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Prie prašymo dėl neginčytino prievolių vykdymo būtina pridėti vykdytiną dokumentą ir patvirtintą jo kopiją, o jeigu prievolė susijusi su paprastuoju vekseliu – paprastojo vekselio užprotestavimo dokumentą, taip pat pranešimo įteikimo skolininkui įrodymą, išskyrus atvejus, kai įstatyme nustatyta, kad toks pranešimas nereikalingas (kaip pranešimo įteikimo įrodymas gali būti pateikiamas prisiekusiojo antstolio arba jo padėjėjo surašytas pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad adresatas atsisakė priimti pranešimą).

Kalbant apie prievolių vykdymą įteikiant teismo pranešimą, pažymėtina, kad šiuo atveju nereikia pateikti jokių rašytinių reikalavimo įrodymų, tačiau prašyme būtina nurodyti prievolę ir jos įvykdymo terminą pagrindžiančius dokumentus. Jeigu skolininkas per 14 dienų nuo teismo išsiųsto pranešimo gavimo užginčija pinigines prievolės galiojimą, teismo byla dėl prievolių įvykdymo įteikiant teismo pranešimą nutraukiama. Gavus skolininko prieštaravimą priimta nutartis nutraukti bylą dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą neužkerta kelio teisme pareikšti ieškinį bendra tvarka.

1.4 Prašymo atmetimas

Neginčytiną prievolių vykdymą nagrinėja vienas teisėjas, kuris sprendimą priima per septynias dienas nuo prašymo pateikimo, remdamasis prašymu ir prie jo pridėtais dokumentais ir iš anksto neinformuodamas apie tai pareiškėjo ir skolininko. Teisėjas atmeta prašymą, jeigu nustato, kad jis nepagrįstas arba prašoma skirti bauda yra neproporcingai didelė, palyginti su pagrindine skola, arba vykdytiname dokumente yra nesąžiningų sutartinių nuostatų, kuriomis pažeidžiamos vartotojų teisės.

Jeigu teismas, nagrinėdamas prašymą dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą, nustato, kad jis yra tenkintinas, tačiau skolininkas per 14 dienų nuo teismo pranešimo gavimo pareiškia prieštaravimą ir ginčija pinigines prievolės galiojimą, teisėjas bylą dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą nutraukia.

1.5 Apskundimas

Teisėjo sprendimo, priimto išnagrinėjus prašymą dėl neginčytino prievolių vykdymo arba prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą, apskūsti negalima. Jeigu skolininkas mano, kad pareiškėjo reikalavimas iš esmės yra nepagrįstas, jis per tris mėnesius nuo sprendimo išsiuntimo dienos gali pareikšti ieškinį kreditoriui, užginčydamas kreditoriaus reikalavimą. Kai skolininkas pareiškia tokį ieškinį, jis gali prašyti sustabdyti prievolių vykdymą; jeigu vykdymo proceso metu kreditoriaus reikalavimas jau buvo patenkintas, skolininkas gali prašyti, kad jo reikalavimas būtų užtikrintas.

1.6 Prieštaravimas

Prašymą dėl neginčytino prievolių įvykdymo nagrinėja ir sprendimą priima vienas teisėjas. Nagrinėdamas tokį prašymą teisėjas neatsižvelgia į skolininko nuomonę.

Išnagrinėjęs prašymą dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą, teisėjas skolininkui nusiunčia pranešimą, kuriame siūlo skolininkui sumokėti prašyme nurodytą sumą arba per 14 dienų nuo pranešimo gavimo pareikšti prieštaravimą teisme.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą atveju skolininkas per 14 dienų nuo teismo pranešimo išsiuntimo ginčija pinigines prievolės galiojimą, teismo byla dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą nutraukiama. Jeigu skolininkas sutinka su dalimi prašyme nurodytų reikalavimų, pareiškėjas informuojamas apie skolininko atsakymą ir jam nurodomas terminas, per kurį jis turi pranešti teismui, ar prievolės dalis, su kuria skolininkas sutiko, buvo įvykdyta. Jeigu skolininkas sutinka su dalimi prašyme nurodytų reikalavimų, teisėjas priima sprendimą dėl prievolės dalies, su kuria sutinkama, vykdymo, tačiau likusios prievolės dalies atžvilgiu byla nutraukiama.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu, nagrinėjant prašymą dėl prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą, skolininkas per pranešime nurodytą terminą nepareiškia prieštaravimo, teisėjas per septynių dienų terminą, kuris pradedamas skaičiuoti nuo prieštaravimui pareikšti skirto termino pabaigos, priima sprendimą, kuriame nurodo įvykdyti prašyme nurodytą piniginę prievolę ir padengti teismo išlaidas.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Prievolių vykdymas įteikiant teismo pranešimą: teisėjo sprendimas dėl prašyme nurodytos pinigines prievolės vykdymo įsiteisėja iš karto; tai yra vykdytinas dokumentas, kurio vykdymą galima užtikrinti pagal taisykles, kuriomis reglamentuojamas teismo sprendimų vykdymas.

Neginčytinas prievolių įvykdymas: išnagrinėjęs prašymo pagrįstumą ir nustatęs, kad prašymas yra tenkintinas, teisėjas priima sprendimą, kuriame nurodo vykdytiną prievolę ir jos vykdymo mastą. Teisėjo sprendimas įsiteisėja iš karto; tai yra vykdytinas dokumentas, kurio vykdymą galima užtikrinti pagal taisykles, kuriomis reglamentuojamas teismo sprendimų vykdymas. Teisėjo sprendimas, įskaitant patvirtintą vykdytiną dokumento kopiją, perduodamas vykdyti.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskūsti?

Teisėjo sprendimo, priimto išnagrinėjus prašymą dėl neginčytino prievolių vykdymo arba prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą, apskūsti negalima; tačiau skolininkas, kuris mano, kad pareiškėjo reikalavimas iš esmės yra nepagrįstas, gali pareikšti kreditoriui ieškinį dėl reikalavimo ginčijimo (neginčytino prievolių vykdymo atveju ieškinyje turi būti pareikštas per šešis mėnesius nuo patvirtintos teisėjo sprendimo kopijos išsiuntimo dienos, o prievolių vykdymo įteikiant teismo pranešimą atveju ieškinį reikia pareikšti per tris mėnesius nuo patvirtintos sprendimo kopijos išsiuntimo dienos). Kai skolininkas pareiškia tokį ieškinį, jis gali prašyti sustabdyti prievolių vykdymą; jeigu kreditoriaus reikalavimas jau buvo patenkintas, skolininkas gali prašyti, kad skolininko reikalavimas būtų užtikrintas.

Paskutinis naujinimas: 05/04/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Lietuva

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Prašymai dėl Europos mokėjimo įsakymo išdavimo nagrinėjami pagal Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso XXIII skyriuje nustatytas taisykles, išskyrus šiame įstatyme nurodytas išimtis.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso XXIII skyriuje nustatyta tvarka nagrinėjamos bylos pagal kreditoriaus pareiškimą dėl piniginių reikalavimų (atsirandančių iš sutarties, delikto, darbo santykių, išlaikymo priteisimo ir kitų).

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Kreditoriaus pasirinkimu Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso XXIII skyriuje nustatyta tvarka nagrinėjamos bylos taip pat gali būti nagrinėjami pagal ginčo teisenos taisykles arba dokumentinio proceso tvarka.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Jeigu skolininkas gyvena užsienyje arba užsienyje yra skolininko buveinė, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso XXIII skyriuje nustatyta tvarka pareiškimai nenagrinėjami.

Tuo atveju, kai pagal kreditoriaus reikalavimą iškėlus teisme bylą ir priėmus teismo įsakymą paaiškėja, kad skolininko gyvenamoji ir darbo vietos yra nežinomos, teismas panaikina teismo įsakymą ir kreditoriaus pareiškimą palieka nenagrinėtą. Ši teismo nutartis atskiruoju skundu neskundžiama. Šioje dalyje numatyto atveju teismas gali panaikinti teismo įsakymą ir kreditoriaus pareiškimą palikti nenagrinėtą tik prieš tai nustatęs kreditoriui terminą patikslinti skolininko gyvenamąją vietą arba atlikti veiksmus, kad teismas galėtų įteikti procesinius dokumentus kitu būdu.

1.2 Kompetentingas teismas

Bylas pagal pareiškimus dėl teismo įsakymo išdavimo nagrinėja apylinkės teismai pagal skolininko gyvenamąją vietą.

1.3 Formos reikalavimai

Pareiškime dėl teismo įsakymo išdavimo, be bendrųjų reikalavimų, keliamų procesinių dokumentų turiniui ir formai, turi būti nurodyta:

kreditoriaus vardas, pavardė, asmens kodas, adresas, o kai kreditorius yra juridinis asmuo, – jo visas pavadinimas, buveinė, kodas, atsiskaitomosios sąskaitos numeris ir kredito įstaigos rekvizitai, taip pat kreditoriaus atstovo pavadinimas ir adresas, jeigu pareiškimą paduoda atstovas;

skolininko vardas, pavardė, asmens kodas (jeigu jis žinomas), adresas, darbo vieta (jeigu ji žinoma), o jeigu skolininkas yra juridinis asmuo, – jo visas pavadinimas, buveinė, kodas, atsiskaitomosios sąskaitos numeris (jeigu jis žinomas) ir kredito įstaigos rekvizitai (jeigu jie žinomi);

reikalavimo suma;

kai prašoma priteisti palūkanas ar delspinigius, – palūkanų ar delspinigių norma, palūkanų ar delspinigių dydis, skaičiavimo laikotarpis;

reiškiamas reikalavimas ir jo faktinis pagrindas, taip pat įrodymai, kuriais galima pagrįsti reiškiamą reikalavimą;

motyvuotas prašymas taikyti skolininkui laikinąsias apsaugos priemones, jeigu yra tam pagrindas, ir duomenys apie skolininko turtą;

patvirtinimas, kad nėra šio Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 431 straipsnio 2 dalyje nurodytų pagrindų (pareiškimo dėl teismo įsakymo išdavimo momentu kreditorius nėra įvykdęs jam priklausančios prievolės (ar jos dalies), už kurią reikalaujama sumokėti, o skolininkas reikalauja ją įvykdyti; yra neįmanoma prievolę įvykdyti dalimis, o kreditorius reikalauja įvykdyti dalį prievolės; skolininkas gyvena užsienyje arba užsienyje yra skolininko buveinė; skolininko gyvenamoji ir darbo vietos yra nežinomos.)

pridedamų prie pareiškimo dokumentų sąrašas.

Pareiškime dėl išlaikymo priteisimo taip pat nurodoma skolininko gimimo data ir vieta, išlaikytinio gimimo data, išlaikytinio gyvenamoji vieta, jeigu pareiškimą paduoda ne pats išlaikytinas asmuo, priteistino išlaikymo dydis kiekvieną mėnesį ir priteistino išlaikymo terminas.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Rekomenduotina naudoti standartinę formą, kurią tvirtina teisingumo ministras.

Pareiškimo dėl teismo įsakymo išdavimo pavyzdinę formą galima rasti Lietuvos teismų elektroninių paslaugų portale adresu <https://e.teismas.lt/lt/public/documentstemplates/>

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Neregamentuojama.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Prie pareiškimo dėl teismo įsakymo išdavimo jokie įrodymai nepridedami.

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas nutartimi atsisako priimti pareiškimą dėl teismo įsakymo išdavimo, jeigu:

- yra Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 137 straipsnio 2 dalyje nurodytos aplinkybės (ginčas nenagrinėtinas teisme civilinio proceso tvarka; ieškinys neteismingas tam teismui; suinteresuotas asmuo, kreipęsis į teismą, nesilaikė tai bylų kategorijai įstatymų nustatytos išankstinio ginčų sprendimo ne teisme tvarkos; yra įsiteisėjęs teismo arba arbitražo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, arba teismo nutartis priimti ieškovo atsisakymą ieškinio ar patvirtinti šalių taikos sutartį; teismo žinioje yra byla dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu; šalys yra sudariusios susitarimą perduoti tą ginčą spręsti arbitražui; pareiškimą padavė neveiksnus fizinis asmuo; pareiškimą suinteresuoto asmens vardu padavė neįgaliojas vesti bylą asmuo)

- pareiškimas neatitinka Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 431 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytų leistinumų reikalavimų arba pareiškimas yra aiškiai nepagrįstas.

1.5 Apskundimas

Nutartis atsisakyti priimti pareiškimą gali būti skundžiama atskiruoju skundu.

1.6 Prieštaravimas

Prieštaravimus dėl kreditoriaus pateikto pareiškimo ar dėl jo dalies skolininkas pateikia teismo įsakymą išdavusiam teismui. Jeigu skolininkas dalį kreditoriaus reikalavimo įvykdė arba nors ir neįvykdė, tačiau dalį reikalavimo pripažįsta, jis gali pareikšti prieštaravimus dėl likusios kreditoriaus reikalavimo dalies pagrįstumo.

Skolininko prieštaravimai dėl kreditoriaus pareiškimo turi būti pateikti raštu per dvidešimt dienų nuo pranešimo apie teismo įsakymo išdavimą įteikimo skolininkui dienos. Prieštaravimai turi atitikti bendruosius reikalavimus, keliamus procesinių dokumentų turiniui ir formai, išskyrus reikalavimą nurodyti prieštaravimų pagrindą. Jeigu dėl svarbių priežasčių skolininkas prieštaravimus pareiškė pasibaigus nurodytam terminui, skolininko prašymu teismas terminą prieštaravimams pareikšti gali atnaujinti. Nutartis, kuria toks skolininko prašymas atmestas, gali būti skundžiama atskiruoju skundu.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Gavęs skolininko prieštaravimus, teismas ne vėliau kaip per tris darbo dienas privalo pranešti kreditoriui, kad šis ne vėliau kaip per keturiolika dienų nuo teismo pranešimo įteikimo dienos turi teisę pagal bendrąsias bylų nagrinėjimo ginčo teiseną taisykles (įskaitant teisingumo taisykles) pareikšti ieškinį ir primokėti trūkstantį žyminio mokesčio dalį. Teismo taikytos laikinosios apsaugos priemonės per nustatytą terminą ieškiniai pareikšti negali būti panaikintos.

Jeigu skolininkas dalį pagal teismo įsakymą priteistų kreditoriaus reikalavimų įvykdo arba nors ir neįvykdo, bet jų dalį pripažįsta, o prieštaravimus pareiškia tik dėl likusios kreditoriaus reikalavimų dalies, teismas pagal šio skyriaus taisyklės priima naują įsakymą dėl skolininko neginčijamos reikalavimų dalies priteisimo. Jeigu skolininkas pareiškia prieštaravimus dėl teismo įsakymo tik dalyje dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo, teismas bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimą išsprendžia nutartimi. Dėl nepatenkintos reikalavimų dalies kreditorius gali pareikšti ieškinį šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu kreditorius per keturiolika dienų tinkamai įforminto ieškinio teismui nepateikia, kreditoriaus pareiškimas laikomas nepaduotu ir teismo nutartimi grąžinamas kreditoriui, o teismo įsakymas ir taikytos laikinosios apsaugos priemonės panaikinami. Ši nutartis gali būti skundžiama atskiruoju skundu. Tai netrukdo kreditoriui pareikšti ieškinį bendra tvarka.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Teismo įsakymas įsiteisėja, jeigu per dvidešimt dienų skolininkas nepareiškia prieštaravimų dėl kreditoriaus pareiškimo. Teismo įsakymą skubiai vykdyti negalima.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Teismo įsakymas apeliacine ar kasacine tvarka neskundžiamas.

Paskutinis naujinimas: 21/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba () neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Europos mokėjimo įsakymas - Liuksemburgas

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Be Europos mokėjimo įsakymo procedūros, nustatytos 2006 m. gruodžio 12 d. Reglamente (EB) Nr. 1896/2006, Liuksemburge taip pat leidžiama didesnes nei 15 000 EUR skolas sparčiai išieškoti pateikiant prašymą apylinkės teismui, kad šis priimtų laikinąją nutartį. Jeigu skola neviršija 15 000 EUR, taikos teisme (*juge de paix*) galima iškelti ieškinį dėl nedidelės sumos: žr. „Ieškiniai dėl nedidelių sumų – Liuksemburgas“.

1.1 Procedūros taikymo sritys

Atitinkamas asmuo gali pareikšti ieškinį supaprastinta tvarka dėl laikinosios apsaugos priemonės (*action en référé*) arba prašyti priimti laikinąją nutartį dėl sumokėjimo (*ordonnance sur requête, provision sur requête*).

Po supaprastinta tvarka surengtos procedūros dėl laikinosios apsaugos priemonės reikalavimas turi būti išnagrinėtas iš esmės įprasta tvarka, nes apskritai ieškinys brangiai kainuoja.

Laikinoji nutartis dėl sumokėjimo yra greičiausias ir pigiausias būdas susigrąžinti skolą.

Procedūra skiriasi atsižvelgiant į išieškotiną reikalavimo sumą.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Laikinoji nutartis dėl sumokėjimo gali būti priimama dėl piniginių reikalavimų, kurių pagrindinė suma (neįskaitant palūkanų ir išlaidų) yra didesnė nei 15 000 EUR.

Laikinoji nutartis dėl sumokėjimo gali būti priimama tik dėl skolininko, kurio adresas (*domicile*) yra Liuksemburge.

Laikinoji nutartis dėl sumokėjimo gali būti priimama tik remiantis rašytiniais dokumentais pagrįstais piniginiams reikalavimais. Ji negali būti naudojama, pavyzdžiui, skubiai nutarčiai dėl žalos atlyginimo priimti.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Neprivaloma.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Europos mokėjimo įsakymo procedūra.

1.2 Kompetentingas teismas

Kreditorius, norintis, kad būtų priimta laikinoji nutartis dėl didesnės nei 15 000 EUR sumos, turėtų kreiptis į jurisdikciją toje teritorijoje, kur yra skolininko adresas (*domicile*), turinčio apylinkės teismo pirmininką, nebent kreditorius gali remtis galiojančia jurisdikcijos pasirinkimo sąlyga. Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje yra du apylinkės teismai, vienas – Liuksemburge, o kitas – Dykirche.

Taikomos bendrosios jurisdikcijos taisyklės.

1.3 Formos reikalavimai

Prašymas priimti laikinąją nutartį dėl sumokėjimo turėtų būti siunčiamas apylinkės teismo kanceliarijai (*greffe*). Tam, kad šis prašymas galiojotų, jame turi būti nurodyta ieškovo ir atsakovo vardas, pavardė, profesija ir adresas arba nuolatinė gyvenamoji vieta, dalykas, su kuriuo prašymas susijęs, motyvai ir prašymą pagrindžiantys dokumentai.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Jokios standartinės formos nėra.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Kreditoriui prašant nutarties dėl sumokėjimo jam nebūtinai turi atstovauti advokatas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Kreditorius privalo nurodyti dalyką, su kuriuo prašymas yra susijęs (t. y. reikalaujamą sumą) ir pateikti motyvus (t. y. skolos susidarymo priežastis). Nors ši informacija gali būti pateikta glaustai, turi būti nurodyti reikšmingi motyvai. Pateiktinų paaiškinimų mastas skirsis praktiškai, atsižvelgiant į bylos sudėtingumą: jeigu dokumentai yra savaime aiškūs, reikia pateikti tik trumpą paaiškinimą.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Kreditoriai privalo pateikti dokumentus savo prašymui pagrįsti. Teismas sprendžia, ar prašymas yra priimtinas, iš esmės remdamasis šiais dokumentais.

Galima pateikti tik dokumentus: šiame bylos etape kreditorius negali siūlyti kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, iškviečiant liudytojus, įrodyti, kad jo reikalavimas yra pagrįstas.

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas atmeta prašymą, jeigu mano, kad pateikti paaiškinimai pakankamai neįrodo, kad reikalavimas yra pagrįstas.

Kaip ir bet kuriame kitame teismo sprendime, nutartyje atmesti prašymą turi būti nurodyti motyvai.

1.5 Apskundimas

Nutartis dėl atmetimo negali būti skundžiama. Vis dėlto kreditorius gali kelti bylą įprasta tvarka dėl reikalavimo esmės arba supaprastinta tvarka dėl laikinosios apsaugos priemonės.

1.6 Prieštaravimas

Skolininkas, kuriam yra įteikta laikinoji nutartis dėl sumokėjimo, turi 15 dienų prieštaravimui pareikšti.

Prieštaravimą skolininkas arba jo atstovas pateikia kaip rašytinį pareiškimą teismo kanceliarijai. Jame turi būti bent glaustai nurodyti motyvai, kuriais grindžiamas prieštaravimas, taip pat pridėti visi dokumentai, galintys padėti pagrįsti prieštaravimą.

Kancleris užregistruoja prieštaravimą teismo registre, išduoda gavimo patvirtinimą ir praneša apie prieštaravimą ieškovui.

Nors terminas prieštaravimui pareikšti yra 15 dienų, iš tikrųjų prieštaravimas gali būti pateikiamas, kol kreditorius dar nesikreipė dėl vykdomojo dokumento (*titre exécutoire*). Kadangi kreditoriai retai kada prašo išduoti vykdomąjį dokumentą iš karto pasibaigus 15 dienų terminui, skolininkai dažnai turi daugiau laiko nei numatyta teisės aktuose, bet jau nėra tokie saugūs kaip per pirmąsias 15 dienų.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Skolininko prieštaravimas sustabdo procedūrą, t. y. vykdomasis dokumentas negali būti išduodamas iš karto. Vis dėlto kai kurios įteikimo pasekmės neišnyksta: toliau skaičiuojamos palūkanos, pavyzdžiui, nuo nutarties įteikimo skolininkui dienos.

Teisėjas išnagrinėja prieštaravimą. Jeigu teisėjas mano, kad prieštaravimas yra pagrįstas, jis įrašo savo išvadą į motyvuotą nutartį ir nusprendžia, kad anksčiau priimta nutartis negalioja. Jeigu prieštaravimas yra pagrįstas tik iš dalies, teisėjas nurodo patenkinti tą reikalavimo dalį, kuri yra pagrįsta. Jeigu prieštaravimas atmetamas, teismas priima nutartį skolininko nenaudai.

Svarbu pažymėti, kad šia tvarka teismas gali priimti sprendimą neišklausęs šalių. Teisėjas gali iškviesti šalis į teismo posėdį, tačiau viešo teismo posėdžio rengti neprivaloma.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu skolininkas per 15 dienų nuo įteikimo nepateikia prieštaravimo, kreditorius gali prašyti teismo priimti vykdomąjį dokumentą (*titre exécutoire*).

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Kreditorius arba jo atstovas raštu kreipiasi į teismo kanceliariją ir šis pareiškimas įtraukiamas į teismo registrą.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Jeigu laikinoji nutartis buvo įteikta asmeniškai skolininkui, vykdomasis dokumentas turi nutarties, priimtos byloje, kurioje buvo išklaustytos abi šalys, galią, ir gali būti skundžiamas per 15 dienų nuo įteikimo. Jeigu laikinoji nutartis nebuvo įteikta asmeniškai skolininkui, vykdomasis dokumentas turi už akių priimtos nutarties galią ir prašymas ją panaikinti gali būti pateikiamas per 8 dienas nuo jos įteikimo dienos.

Susijusios nuorodos

<http://www.legilux.lu/>; <https://justice.public.lu/fr.html>

Paskutinis naujinimas: 22/10/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Vengrija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Vengrijoje taikoma mokėjimo įsakymo procedūra, reglamentuojama [2009 m. įstatyme Nr. L dėl Mokėjimo įsakymo procedūrų](#). Mokėjimo įsakymo procedūros yra supaprastintos, neteisminis civilinės teisės procesas, kurio tikslas – priverstinai įvykdyti mokėjimo reikalavimus, o kompetenciją vadovauti šiam procesui turi notaras. Notarai mokėjimo įsakymo procedūras vykdo automatiškai tvarkydami duomenis, šiuo tikslu jie naudoja bendrą Vengrijos notarų rūmų internetinę IT sistemą (MOKK), kuri visoje šalyje prieinama notarams, šalims ir kitiems procese dalyvaujantiems asmenims. Notaro vykdoma procedūra, kaip neteisminis civilinės teisės procesas, sukelia tokias pat pasekmes, kaip ir teismo procesas.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Išskyrus tam tikrus atvejus, pradelsto piniginio reikalavimo priverstinio įvykdymo gali būti siekiama naudojantis mokėjimo įsakymo procedūra.

Jeigu ginčo suma, apskaičiuota pagal atitinkamas normas, nustatytas [2016 m. įstatyme Nr. CXXX dėl Civilinio proceso kodekso](#), neviršija 3 000 000 HUF, pradelsto reikalavimo, susijusio tik su pinigų sumokėjimu, priverstinio įvykdymo galima siekti tik taikant mokėjimo įsakymo procedūrą arba bandant pasiekti ikiteisminį susitarimą. Ši nuostata taikoma tik tuo atveju, jei

kiekviena šalis turi žinomą gyvenamąją vietą arba, jeigu jos nėra, tai apsisistojimo vietą arba buveinę ar padalinį (toliau – įteikimo adresą) Vengrijoje ir mokėjimo reikalavimas nekilo iš teisinių santykių, nustatytų [2012 m. įstatyme Nr. I dėl Darbo kodekso](#), darbo viešajame sektoriuje, tarnybinių santykių, dalyvavimo viešojo įdarbinimo scheme, pagal įstatymą dėl sporto sudarytos darbo sutarties, profesinio mokymo pagrindu sudarytos pameistrystės sutarties, studentų mokomosios praktikos sutarties pagal Nacionalinio aukštojo mokslo įstatymą, socialinio kooperatyvo arba įdarbinimo kooperatyvo nario darbo santykių su minėtu kooperatyvu, viešųjų paslaugų teikimo santykių arba administracinės sutarties pagal [2017 m. įstatymą Nr. I dėl Administracinio teismo proceso kodekso](#). Piniginių reikalavimų, kylančių iš šių teisinių santykių, priverstinio įvykdymo taikant mokėjimo įsakymo procedūrą galima siekti tik tuo atveju, jeigu byla nėra susijusi su teisinių santykių sudarymu, pakeitimu arba nutraukimu arba iš teisinių santykių kylančių prievolių pažeidimo esant darbuotojo kaltei teisinėmis pasekmėmis, arba teisinėmis netinkamo darbuotojo elgesio pasekmėmis.

Jeigu ginčo suma, apskaičiuota pagal atitinkamas Civilinio proceso kodekse nustatytas normas, viršija 30 000 000 HUF, piniginio reikalavimo priverstinio įvykdymo negalima siekti taikant mokėjimo įsakymo procedūrą.

Reikalavimas sumokėti tam tikrą pinigų sumą turėtų būti suvokiamas kaip neapimantis hipotekos reikalavimų hipotekos turėtojams.

Mokėjimo įsakymas negali būti išduodamas, jeigu šalis neturi žinomo įteikimo adreso Vengrijoje.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Atsakymą žr. 1.1 skirsnyje.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Taip, 30 000 000 HUF.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Iki 3 000 000 HUF tai yra privaloma, kaip nurodyta 1.1 skirsnyje; visais kitais atvejais tai yra vienas iš variantų.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Negalima išduoti mokėjimo įsakymo, jeigu skolininkas neturi žinomo įteikimo adreso Vengrijoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Mokėjimo įsakymo procedūrose notaras kompetenciją turi visoje šalyje. Mokėjimo įsakymo procedūrose negalima daryti jokių su jurisdikcija susijusių išlygų.

Žodžiu arba raštu pateiktus reikalavimus nagrinėja notaras, kuriam buvo pateiktas reikalavimas, o elektroninius reikalavimus notarui automatiškai paskiria kompiuterio programa.

1.3 Formos reikalavimai

Prašymai išduoti mokėjimo įsakymą turi būti pateikti arba raštu atitinkama forma, arba žodžiu.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Teikiant elektroninius ir popierinius prašymus būtina naudoti standartinę formą. Formą galima atsisiųsti iš **MOKK** svetainės arba gauti iš notarų.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašyme būtina nurodyti:

teisinį santykį, kuriuo grindžiamas reikalavimas, reikalavimo teisę ir pagrindinio reikalavimo bei susijusių mokesčių sumą;

pagrindinio teisinio santykio pradžios datą ir reikalavimo įvykdymo terminą;

duomenis, kuriais remiantis galima nustatyti reikalavimo pagrindą.

Prašyme gali būti trumpai pristatyti faktai, kuriais grindžiama reikalavimo teisė, ir nurodyti patvirtinamieji įrodymai.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Mokėjimo įsakymo procedūrose įrodymai nerenkami. Tačiau prašyme gali būti trumpai pristatyti faktai, kuriais grindžiama reikalavimo teisė, ir nurodyti patvirtinamieji įrodymai. Šia nuostata notarui neužkertama kelio patikrinti, ar prašymas iš dalies atleisti nuo išlaidų mokėjimo, išdėstyti jį dalimis arba atidėti mokėjimą yra pagrįstas.

1.4 Prašymo atmetimas

Notaras atmets prašymą, jeigu galima nustatyti, kad:

pagal įstatymus, privalomą Europos Sąjungos teisės aktą arba tarptautinę konvenciją negali būti taikoma Vengrijos notarų jurisdikcija arba, jeigu byla pakeičiama į įprastą civilinį procesą, Vengrijos teismų jurisdikcija, arba išimtinę jurisdikciją turi užsienio valstybės teismas;

ieškovo reikalavimo priverstinis įvykdymas priklauso teismų arba kitos valdžios institucijos išimtinai jurisdikcijai;

teisės aktuose numatyta, kad mokėjimo įsakymas negali būti išduodamas;

tarp šalių dėl tų pačių teisių ir tuo pačiu faktiniu pagrindu vyksta mokėjimo įsakymo procedūra arba jau kilo teisiniai ieškinių pateikimo padariniai, arba byloje jau yra išduotas galiojantis mokėjimo įsakymas arba priimtas kitas galutinis sprendimas;

šalis neturi procesinio veiksnio byloje;

prašymo išduoti mokėjimo įsakymą pateikimo metu ieškovas neturi įteikimo adresu Vengrijoje arba po prašymo pateikimo ieškovo įteikimo adresas Vengrijoje nustoja egzistuoti, arba ieškovui nepavyko įteikti dokumento jo nurodytu įteikimo adresu Vengrijoje;

ieškovas prašo įteikti mokėjimo įsakymą jį paskelbiant;

kelis kartus nepavyko įteikti mokėjimo įsakymo Vengrijoje esančiu atsakovo adresu, išskyrus atvejus, kai preziumuojama, kad dokumentas buvo įteiktas;

ieškovo prašymas yra pernelyg ankstyvas arba dėl priežasčių, nesusijusių su senatimi, teismas negali priversti jo įvykdyti;

ieškovas praleido atskirame teisės akte nustatytą terminą reikalavimui civiliniame procese priverstinai įvykdyti;

teisinio atstovo pateiktas prašymas neatitinka taikytiname teisės akte arba deleguotuose teisės aktuose nustatytų turinio reikalavimų arba jame nenurodytas teisinio atstovo įgaliojimas, arba nebuvo sumokėtos proceso išlaidos;

juridinis asmuo arba kitas asmuo, pagal teisės aktus turintis e. administravimo prievolę, nepateikė prašymo elektroninėmis priemonėmis, išskyrus fizinio asmens, turinčio teisinį atstovą, teikiamus prašymus iš dalies atleisti nuo išlaidų mokėjimo;

teismui paraginus ieškovą ištaisyti trūkumus, prašymas (arba nurodyta dalis) per nurodytą terminą nėra pateikiamas (-a) arba pateiktas prašymas vis dar nėra išsamus ir dėl to teismas negali jo išnagrinėti, arba ieškovas iš anksto nesumokėjo administratoriaus mokesčio, arba ieškovas siekia prisiteisti proceso išlaidas teikdamas reikalavimą pagal materialinę teisę.

Išskyrus atvejus, kai preziumuojama, kad dokumentas buvo įteiktas, jeigu mokėjimo įsakymo nepavyko įteikti atsakovui, ieškovas turi būti informuojamas ir kartu paprašomas per 30 dienų nurodyti naują atsakovo įteikimo adresą Vengrijoje. Jeigu ieškovas pateikia prašomus duomenis, dokumentą turi būti bandoma įteikti dar kartą, o jeigu dokumento vėl nepavyksta įteikti, prašymas turi būti atmetamas dėl h punkte nurodytos priežasties.

Jeigu ieškovas nepateikia prašomų duomenų arba jeigu pareiškėjo pateikti duomenys yra neišsamūs, prašymas turi būti atmetamas dėl m punkte nurodytos priežasties.

Įsakymas, kuriuo atmetamas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą, turi būti įteikiamas ieškovui ir išsiunčiamas atsakovui. Ieškovas įsakymą gali apskųsti ir neprivalo skundo siųsti atsakovui pastaboms pateikti.

1.5 Apskundimas

Ieškovas gali apskųsti įsakymą, kuriuo atmetamas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą. Paprastai skundus ne ginčo tvarka pagal įsakymų apskundimo taisyklės nagrinėja apygardos teismas (vengr. *Törvényszék*), kurio jurisdikcijai priklauso notaro buveinė. Skundą galima pateikti per 15 dienų nuo pranešimo apie sprendimą. Jeigu prašymas išduoti mokėjimo įsakymą atmetamas, ieškovas gali nuspręsti reikalavimo įvykdymo siekti pateikdamas kitą prašymą išduoti mokėjimo įsakymą, taip pat pareikšdamas ieškinį teisme arba naudodamasis kitomis teisėtomis priemonėmis. Tuo atveju teisiniai prašymo pateikimo padariniai tebegalioja, jeigu naujas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą arba pareiškimas, kuriuo pradedamas procesas, pateikiamas arba išsiunčiamas registruotu paštu per 30 dienų nuo tos dienos, kurią įsakymas dėl atmetimo tampa galutinis, arba reikalavimo įvykdymo per tą patį terminą siekiama kitomis teisėtomis priemonėmis. Jeigu šis terminas praleidžiamas, prašymas jį pratęsti nebus priimamas. Naujame prašyme išduoti mokėjimo įsakymą turi būti nurodytas įsakymo, kuriuo buvo atmetas ankstesnis prašymas, numeris. Prie pareiškimo, kuriuo pradedamas procesas, turi būti pridėtas pats įsakymas.

Kitais atvejais mokėjimo įsakymo procedūros sprendimą galima apskųsti, jeigu jį apskųsti leidžiama pagal įstatymą dėl mokėjimo įsakymo procedūrų arba pagal Civilinio proceso kodeksą.

Teisės apskųsti mokėjimo įsakymą nėra, bet atsakovas gali pateikti prieštaravimo pareiškimą, kaip aprašyta 1.6 skirsnyje.

Kadangi galutinis mokėjimo įsakymas turi tokį patį poveikį kaip teismo sprendimas, prašymas jį peržiūrėti gali būti teikiamas pagal Civilinio proceso kodekso normas. Jurisdikciją atlikti peržiūrą turi teismas, kuris būtų turėjęs jurisdikciją kaip pirmosios instancijos teismas, jeigu prieštaravimo pareiškimu procedūra būtų buvusi pakeista į įprastą civilinį procesą. Jeigu pateikiamas prašymas atlikti peržiūrą, teismas bylos dokumentus gauna popieriuje iš notaro arba elektroniniu būdu iš MOKK sistemos.

Galutinio mokėjimo įsakymo peržiūrėti negalima.

1.6 Prieštaravimas

Atsakovas per 15 dienų nuo mokėjimo įsakymo įteikimo gali notarui pateikti prieštaravimo pareiškimą. Atsakovo pateikti prašymai, kuriuose paprasčiausiai prašoma atidėti mokėjimą arba nustatyti, kad mokėjimas būtų atliekamas dalimis, nėra laikomi mokėjimo įsakymo ginčijimu. Tokie prašymai gali būti

pateikiami tik per prieštaravimo pareiškimui pateikti nustatytą terminą. Jeigu atsakovas prieštaravimo pareiškime nurodo, kad reikalavimas, kurio įvykdymo siekiama, jau buvo įvykdytas iki mokėjimo įsakymo įteikimo, notaras pranešimo apie prieštaravimo pareiškimą įteikimo metu paragina ieškovą per 15 dienų nurodyti, ar reikalavimas dar egzistuoja. Jeigu dokumentas, kuriuo pagrindžiamas mokėjimas arba mokėjimo operacija, turi unikalų identifikatorių, atsakovas prieštaravimo pareiškime turi nurodyti patvirtinamojo dokumento numerį ir datą arba operacijos identifikavimo duomenis (operacijos identifikatorių, mokėtoją ir kt.) ir operacijos datą. Jeigu ieškovas priima atsakovo pareiškimą arba neatsako, notaras procedūrą nutraukia. Jeigu ieškovas ginčija atsakovo pareiškimą, mokėjimo įsakymo procedūra pakeičiama į įprastą civilinį procesą. Jeigu, remiantis atsakovo pareiškimu, ieškovas sumažina reikalavimą, kurio įvykdymo siekiama taikant mokėjimo procedūrą, teismas sumažintą reikalavimą išnagrinėja civilinio proceso tvarka. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad mokėjimo įsakymas nėra laikomas ginčijamu, jeigu atsakovas nurodo, kad reikalavimą, kurio įvykdymo siekiama, jis patenkino gavęs mokėjimo įsakymą. Tuo atveju mokėjimo įsakymas tampa galutinis kitą dieną po prieštaravimo pareiškimui pateikti skirtą terminą pabaigos. Jeigu atsakovas mokėjimo įsakymo nepriima (jis gražinamas kaip neįteiktas) ir dėl tos priežasties jis turi būti laikomas įteiktu, atsakovas per 15 dienų nuo dokumento, kuriuo įgyvendinamas sprendimas, įteikimo gali pateikti prieštaravimo pareiškimą. Taikoma sąlyga, kad prieštaravimo pareiškimo pateikimo metu atsakovas turi sumokėti teismo antstoliui vykdymo išlaidas, kurias iš anksto įmokėjo ieškovas, ir turi notarui pateikti dokumentinius šio fakto įrodymus.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Per nustatytą terminą pateikus prieštaravimo pareiškimą jame nurodyta mokėjimo įsakymo procedūros dalis pakeičiama į įprastą civilinį procesą.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu mokėjimo įsakymas neužginčijamas per nustatytą terminą pateikiant prieštaravimo pareiškimą, jis turi tokį pat poveikį kaip ir galutinis teismo sprendimas.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Jeigu mokėjimo įsakymas neužginčijamas per nustatytą terminą pateikiant prieštaravimo pareiškimą, jis turi tokį pat poveikį kaip ir galutinis teismo sprendimas. Todėl notaras įteikia ieškovui mokėjimo įsakymo, kuriame nurodoma, kad jis yra įsiteisėjęs, kopiją.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Sprendimas yra galutinis; tačiau jeigu atsakovas nepriima mokėjimo įsakymo ir dėl šios priežasties mokėjimo įsakymas pagal teisės aktus laikomas jam įteiktu, atsakovas per 15 dienų nuo dokumento, kuriuo įgyvendinamas sprendimas, įteikimo dienos gali pateikti prieštaravimo pareiškimą.

Kaip pirmiau aprašyta 1.5 skirsnyje, galutinį mokėjimo įsakymą galima prašyti peržiūrėti Civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka.

Paskutinis naujinimas: 15/01/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Malta

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Maltoje įstatymuose numatyta ypatinga teismo procedūra nagrinėti ieškiniams, dėl kurių nepareikšta jokio prieštaravimo, pagal Maltos įstatymų 12 skyriaus 166A straipsnį (Organizavimo ir civilinio proceso kodeksas).

1.1 Procedūros taikymo sritis

Tokia procedūra gali būti taikoma ieškiniams dėl skolos, kuri neviršija 25 000 EUR.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Ši procedūra gali būti taikoma reikalavimams sumokėti skolą, kuri yra aiški, likvidi ir mokėtina ir kuriai nereikia atlikti veiksmo, o jos dydis, kaip nurodyta, neviršija 25 000 EUR. Kai įsiskolinimas neapmokėtas, kreditorius gali imtis veiksmų pagal šio straipsnio nuostatas, jei jo reikalaujama suma neviršija 25 000 EUR, ir jis aiškiai atsisako bet kokios reikalavimo dalies, kuri gali viršyti tą sumą po apmokėjimo.

Kreditorius gali imtis veiksmų pagal šį straipsnį tik jei skolininkas yra Maltoje ir nėra nepilnametis ar neveiksningas pagal įstatymą ir įsiskolinimas mokėtinas ne iš nepriimto palikimo.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Taip, viršutinė riba yra 25 000 EUR.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Šios procedūros neprivaloma taikyti.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Ne, ši procedūra gali būti taikoma tik tada, kai skolininkas yra Maltoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Atsižvelgiant į konkretų atvejį, kompetentingas taikyti šią procedūrą teismas yra Maltos magistratų teismas arba žemesnės jurisdikcijos Gozo magistratų teismas.

1.3 Formos reikalavimai

Kreditorius turi pateikti kreditoriaus priesaika patvirtintą teismo raštą, kuris turi būti įteiktas skolininkui ir kuriame turi būti aiškiai nurodytas ieškinio pagrindas, priežastys, kodėl ieškinys turi būti pripažintas pagrįstu, ir pateiktas faktinių aplinkybių išdėstymas ieškiniui pagrįsti, kitaip ieškinys bus niekinis ir negalios. Kad teismo raštas galiotų, į jį taip pat privaloma įtraukti pranešimą skolininkui apie tai, kad jeigu jis per trisdešimt dienų nuo minėto teismo rašto įteikimo nepateiks atsiliepimo, į kurį įtrauktas ieškinio paneigimas, toks teismo raštas taps vykdomuoju raštu.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Standartinės formos nėra. Tačiau teismo rašto pradžioje turi būti įterpiamas toks tekstas:

„Šis teismo raštas siunčiamas remiantis 12 skyriaus 166A straipsniu, o per trisdešimt (30) dienų nepateikus atsiliepimo, jis taps vykdomuoju raštu. Todėl turėtumėte nedelsiant pasitarti su advokatu ar teisės prokuristu.“

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Taip, teismo raštą privalo pasirašyti advokatas. Tačiau skolininkui, norinčiam pateikti atsakymą į minėtą teismo raštą ir paneigti ieškinio reikalavimą, advokatas ar teisės prokuristas neprivalo atstovauti.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Ieškinio priežastis turi būti nurodyta išsamiai. Iš tiesų teismo rašte privaloma nurodyti ieškinio pagrindą, ieškinio pripažinimo pagrįstu priežastis ir ieškinį pagrindžiančių faktinių aplinkybių išdėstymą, kitaip ieškinys bus niekinis ir negaliojantis.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Ne, įstatyme nereikalaujama pateikti rašytinius įrodymus dėl ginčijamo ieškinio. Tačiau įstatyme numatyta, kad dėl ieškinį pagrindžiančių faktinių aplinkybių būtina pateikti priesaiką patvirtintą pareiškimą.

1.4 Prašymo atmetimas

Procesinis mokėjimo nurodymas pateikiamas ne prašyme, bet teismo raštu. Todėl teismas negali atmesti ieškinio, jeigu skolininkas neprieštarauja. Jeigu skolininkas prieštarauja ieškiniai, kreditorius negalės atgauti jam pagal šį nurodymą mokėtinos sumos ir todėl privalės pareikšti ieškinį. Pažymėtina, kad jeigu skolininkas deramai užginčija ieškinį, mokėjimo nurodymu negalima pakartotinai pasiremti prieš skolininką dėl to paties reikalavimo, nurodyto skolininkui įteiktame teismo rašte.

1.5 Apskundimas

Šioje procedūroje apeliaciniai skundai negalimi. Jeigu skolininkas nesutinka su reikalavimu, kreditorius privalo iškelti bylą teisme. Tačiau jeigu skolininkas per trisdešimt dienų nuo mokėjimo nurodymo (teismo rašto) įteikimo nepateikia prieštaravimo, jis tampa vykdomuoju raštu. Skolininkas šiuo etapu gali ginčyti šį vykdomąjį raštą per dvidešimt dienų nuo vykdomojo rašto ar kito teismo dokumento pirmojo įteikimo. Šis vykdomasis raštas atšaukiamas ir pripažįstamas niekiniu, jeigu teismas yra įsitikinęs, kad:

- i) skolininkas nežinojo apie minėtą teismo raštą, nes jam nebuvo tinkamai pranešta, arba
- ii) teismo rašte nebuvo pateikta pirmiau minėtų teisės aktuose nurodytų privalomų duomenų.

1.6 Prieštaravimas

Kai skolininkas gauna teismo raštą, jis gali atmesti kreditoriaus reikalavimą.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu skolininkas tinkamai ginčija ieškinį, kreditorius nebegali tęsti šios procedūros. Pažymėtina, kad jeigu skolininkas tinkamai užginčija ieškinį, šiame straipsnyje aprašyta speciali procedūra negali būti pakartotinai taikoma skolininkui dėl to paties reikalavimo, nurodyto skolininkui pateiktame teismo rašte.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Nepateikus prieštaravimo pareiškimo, kreditorius gali tęsti vykdomojo rašto gavimo procedūrą.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Pagal šią procedūrą pateiktas teismo raštas (jeigu jis nėra ginčijamas) privalo būti įregistruotas. Pareiškėjas, norintis įregistruoti teismo raštą, kuris gali būti laikomas vykdomuoju, privalo teismo kanceliarijai pateikti teisėtai patvirtintą teismo rašto kopiją, įskaitant įteikimo įrodymą ir kiekvieno gauto atsakymo kopijas (jei gauta).

Gavęs 2 papunktyje nurodytus dokumentus, kancleris privalo išnagrinėti pateiktus dokumentus ir patikrinti, ar skolininkas per numatytą laikotarpį pateikė atsakymo pranešimą, ir jeigu jis yra įsitikinęs, kad yra sąlygos įregistruoti teismo raštą kaip vykdomąjį raštą, jis kanceliarijai pateiktus dokumentus įregistruoja Teismo raštų, laikomų vykdomaisiais raštais, registre, kurį, taikant 166A straipsnį, tvarko teismo kancleris.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Apeliacinės procedūros nėra, tačiau vykdomasis raštas, gautas remiantis šio straipsnio nuostatomis, gali būti atšauktas ir pripažintas niekiniu ir nesukeliantčiu padarinių, jei skolininkas per dvidešimt dienų nuo pirmojo vykdomojo rašto ar kito teismo dokumento pagal tą raštą įteikimo pateikia prašymą, paduodamas pareiškimą Maltos magistratų teismui arba Gozo magistratų teismui, ir jei teismas yra įsitikinęs, kad:

- a) skolininkas nežinojo apie minėtą teismo raštą, nes jam nebuvo deramai pranešta, arba
- b) teismo rašte nebuvo pateikta visų privalomų duomenų.

Paskutinis naujinimas: 24/08/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Nyderlandai

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Nyderlanduose galima išskirti Europos mokėjimo įsakymo procedūrą ir procedūras, susijusias su skolų išieškojimu bei kitais reikalavimais. Daugiau informacijos apie kitus reikalavimus pateikiama skiltyje „Ieškiniai dėl nedidelių sumų“.

Pagal Europos mokėjimo įsakymo (toliau – EMĮ) procedūrą (Reglamentas (EB) Nr. 1896/2006, kuris įsigaliojo 2008 m. gruodžio 12 d.) neginčijamus, tarpvalstybinius reikalavimus civilinėse ir komercinėse bylose leidžiama išieškoti taikant bendrą standartinėmis formomis pagrįstą procedūrą (<http://www.overheid.nl/>).

Tarpvalstybinė byla – tai ginčas, kuriame bent vienos šalies nuolatinė arba įprastinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei ta, į kurios teismą buvo kreiptasi. Europos mokėjimo įsakymo procedūra nustatyta siekiant išieškoti piniginius reikalavimus dėl konkrečios sumos, kuri yra mokėtina prašymo išduoti Europos mokėjimo įsakymą pateikimo metu.

Reglamentas taikomas visoms ES šalims, išskyrus Daniją. Siekiant įgyvendinti Europos mokėjimo įsakymo procedūrą Nyderlanduose, 2009 m. gegužės 29 d. buvo priimtas EMĮ reglamento įgyvendinimo įstatymas (nyd. *Uitvoeringswet (EBB-Vo)*).

Nyderlanduose nėra bendros neginčytinų, netarpvalstybinių piniginių reikalavimų patenkinimo procedūros. Mokėjimo įsakymas buvo uždraustas 1991 m. pabaigoje nustačius kantono teisme taikomą procedūrą. Tokiais atvejais šalis, norinti skolininko, kuris nenori sumokėti skolos, atžvilgiu ginti teises, turi prašyti skolininkui įteikti šaukimą į teismą. Taip pat žr. skiltis „Ieškiniai dėl nedidelių sumų“ ir „Kaip kreiptis į teismą?“.

Europos mokėjimo įsakymo procedūra taikoma reikalavimams, kurių vertė viršija 2 000 EUR.

Per visą procedūrą prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą surašomas raštu naudojant standartines formas. Šias formas visomis oficialiomis kalbomis galima rasti skiltyje „Dinaminės formos“, esančioje Europos e. teisingumo portale (<https://e-justice.europa.eu>).

Nyderlanduose Hagos apylinkės teismas (nyd. *Rechtbank*) paskirtas kompetentingu teismu, nagrinėjančiu prašymus pagal Europos mokėjimo įsakymo procedūrą. Nyderlandai nusprendė šioje procedūroje priimti tik Nyderlandų kalba užpildytas formas. Prašymą išduoti Europos mokėjimo įsakymą nagrinėjantis teismas reikalaus sumokėti žyminius mokesčius. Daugiau informacijos apie taikytiną tarifą galima rasti internete (<http://www.rechtspraak.nl/>).

Prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą

Prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą teikiamas Hagos apylinkės teismui naudojant [prašymo A formą](https://e-justice.europa.eu) (<https://e-justice.europa.eu>).

Jeigu prašymo A forma nėra iki galo užpildyta, teismas naudos B formą, kad suteiktų ieškovui galimybę per tam tikrą terminą užpildyti arba ištaisyti prašymą. Jeigu prašymas atitinka tik tam tikras nustatytas sąlygas, teismas naudos C formą, kad pasiūlytų ieškovui atlikti pirminio prašymo pakeitimus. Ieškovas į šį pasiūlymą privalo atsakyti per teismo nustatytą terminą. Jeigu ieškovas sutinka su pasiūlymu, teismas išduos Europos mokėjimo įsakymą dėl priimtos prašymo dalies. Jeigu ieškovas pageidauja, jis gali pabandyti išieškoti likusią reikalavimo dalį pagal nacionalinę teisę. Jeigu ieškovas nepateikia atsakymo per teismo nustatytą terminą arba atsisako priimti pasiūlytus savo pirminio prašymo pakeitimus, teismas atmes visą pirminį prašymą. Jeigu prašymo forma atitinka visus reikalavimus, teismas Europos mokėjimo įsakymą paprastai išduos per 30 dienų (naudodamas E formą).

Prieštaravimas Europos mokėjimo įsakymui

Teismas informuos Europos mokėjimo įsakymo atsakovą nusiųsdamas jam registruotą laišką su gavimo patvirtinimu arba prašydamas, kad antstolis įteiktų pranešimą. Atsakovas bus informuojamas, kad yra šios galimybės:

galimybė sumokėti mokėjimo įsakyme nurodytą sumą ieškovui, arba

galimybė per 30 dienų nuo įsakymo įteikimo arba pranešimo apie jį atsakovui dienos pateikti prieštaravimo pareiškimą naudojant standartinę F formą.

Jei pateikiamas prieštaravimo pareiškimas, Europos mokėjimo įsakymo procedūra nutraukiama. Tuomet procedūra tęsiama pagal nacionalinės procesinės teisės taisykles (taip pat žr. 1.7 klausimą). Jeigu atsakovas nepateikia prieštaravimo pareiškimo per nustatytą terminą, kilmės teismas paskelbs Europos mokėjimo įsakymą vykdytinu (naudodamas standartinę G formą) ir nusiųs šią deklaraciją ieškovui.

Mokėjimo įsakymas, kuris buvo paskelbtas vykdytinu kilmės valstybėje narėje, bus pripažįstamas kiekvienoje valstybėje narėje ir galės būti vykdomas kiekvienoje valstybėje narėje nereikalaujant jo paskelbti vykdytinu.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Europos mokėjimo įsakymą galima gauti dėl piniginių reikalavimų civilinėse ar komercinėse bylose, kuriose suėjo mokėjimo terminas ir kuriose pareikšti reikalavimai yra tarpvalstybinio pobūdžio (taip pat žr. 1.1.1 skirsnį). Tarpvalstybinio reikalavimo esama, jeigu kreditoriaus ir skolininko nuolatinės gyvenamosios vietos yra skirtingose ES valstybėse narėse.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Europos mokėjimo įsakymo materialinė taikymo sritis apima tik civilines ir komercines bylas. Europos mokėjimo įsakymas netaikomas šioms byloms:

byloms dėl pajamų;

muitinės byloms;

administracinėms byloms;

byloms, susijusioms su valstybės atsakomybe;

byloms, susijusioms su bankroto teise, sutuoktinių nuosavybės teise, paveldėjimo teise ir socialine apsauga;

byloms, susijusioms su nesutartinėmis prievolėmis (visų pirma toms, kurios atsirado dėl neteisėtų veiksmų), išskyrus atvejus, kai šalys dėl jų susitarė arba su skola sutinkama, arba bylos yra susijusios su likviduotomis skolomis, atsirandančiomis dėl bendros turto nuosavybės.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Europos mokėjimo įsakymo procedūrai arba vidaus skolos išieškojimo procedūroms viršutinė riba netaikoma.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Europos mokėjimo įsakymo procedūra yra neprivaloma.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Jeigu teismo sprendimą ketinama vykdyti už ES ribų, tai, ar mokėjimo įsakymo procedūrą galima įgyvendinti ir, jei taip, ar Europos mokėjimo įsakymą galima vykdyti, priklausys nuo tos šalies tarptautinės privatinės teisės. Dažniausiai bus reikalinga vykdyimo nutartis (egzekvatuos procedūra).

1.2 Kompetentingas teismas

Nyderlanduose Hagos apylinkės teismas paskirtas kompetentingu teismu, nagrinėjančiu prašymus pagal Europos mokėjimo įsakymo procedūrą. Nyderlandai sutiko šioje procedūroje priimti tik Nyderlandų kalba užpildytas formas. Pateikdamas prašymą išduoti Europos mokėjimo įsakymą, ieškovas turės sumokėti žyminius mokesčius. Taikytini tarifai skelbiami internete (<http://www.rechtspraak.nl/>).

1.3 Formos reikalavimai

Europos mokėjimo įsakymas turi būti išduodamas kuo greičiau ir bet kuriuo atveju per 30 dienų nuo prašymo pateikimo.

Prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą teikiamas naudojant **standartinę prašymo A formą** (<https://e-justice.europa.eu>). Nyderlandai nusprendė priimti tik Nyderlandų kalba užpildytas formas.

Prašymas gali būti pateikiamas popierine forma arba naudojant kitas teismo leidžiamas ryšių priemones.

Pagal EMĮ reglamento 7 straipsnio 2 dalį prašyme būtina nurodyti:

- šalių ir teismo, kuriam teikiamas prašymas, duomenis;
- reikalavimo sumą;
- jei prašoma sumokėti palūkanas: nurodomas palūkanų dydis ir palūkanų laikotarpis;
- ieškinio pagrindą, įskaitant aplinkybių, kuriomis grindžiamas ieškinys, aprašymą;
- įrodymų aprašymą;
- jurisdikcijos pagrindus;
- tarpvalstybinį bylos pobūdį.

Europos mokėjimo įsakymo procedūroje ieškovas privalo pareikšti, kad jis A formą užpildė teisingai ir sąžiningai. Europos mokėjimo įsakymas išduodamas tik remiantis ieškovo pateikta informacija ir teismas jos netikrina.

Apie Europos mokėjimo įsakymą atsakovui pranešama registruotu laišku su gavimo patvirtinimu arba prašant, kad pranešimą įteiktų antstolis. Tai, kad teismo raštinei pateikiamas gavimo patvirtinimas, sudaro sąlygas teismui nustatyti, ar Europos mokėjimo įsakymą galima pripažinti laikinai vykdytinu. Jeigu įsakymas įteikiamas antstolio pranešimu, teismas šiuo tikslu kreipsis į antstolį.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Taip, Europos mokėjimo įsakymo procedūroje privaloma naudoti standartinės formos. Šias formas galima atsisiųsti iš interneto (<https://e-justice.europa.eu>).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, Europos mokėjimo įsakymo procedūroje advokato atstovavimas nėra būtinas ir nereikalaujama, kad šalys atvyktų į teismą. Jeigu Nyderlanduose taikoma skolos išieškojimo procedūra, tai, ar reikalaujamas advokato atstovavimas, priklauso nuo procedūros pobūdžio ir reikalavimo dydžio. Taip pat žr. skiltį „Bylos iškilimas teisme“.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Reikalavimo motyvas, įskaitant jo pagrindą sudarančių įrodymų aprašymą, turi būti nurodytas Europos mokėjimo įsakymo procedūros standartinėje A formoje, tačiau nereikalaujama pateikti išsamesnio aprašymo.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Europos mokėjimo įsakymo procedūroje iš esmės nebūtina pateikti tolesnio reikalavimo pagrindimo. Turimi įrodymai turėtų būti aprašyti A formoje.

1.4 Prašymo atmetimas

Prašymas bus atmestas, jeigu neatitiks nustatytų reikalavimų. Jeigu prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą atitinka tik kai kurias nustatytas sąlygas, ieškovui bus suteikta galimybė jį papildyti arba ištaisyti arba sutikti su teismo pasiūlytais pakeitimais. Jeigu ieškovas per teismo nustatytą terminą neišsiunčia atsakymo arba atsisako priimti teismo pasiūlymą, prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą bus atmestas visa apimtimi. Atmesto prašymo apskųsti negalima. Tačiau ieškovas vis tiek gali ginti savo reikalavimą pateikdamas kitą prašymą išduoti Europos mokėjimo įsakymą arba pasinaudodamas kita valstybės narės teise į nustatytą procedūrą.

1.5 Apskundimas

Teisės pateikti skundą nėra. Tačiau atsakovas turi galimybę prašyti atlikti peržiūrą. Daugiau informacijos pateikiama atsakyme į 1.8 klausimą. Jei procedūra vyksta Nyderlanduose, teisė pateikti skundą iš esmės bus prieinama.

1.6 Prieštaravimas

Atsakovas per 30 dienų nuo mokėjimo įsakymo įteikimo arba pranešimo apie jį dienos gali pateikti prieštaravimo pareiškimą. Jis šį prieštaravimą privalo pateikti naudodamas standartinę F formą (<https://e-justice.europa.eu>) ir prieštaravimo pareiškime turi tik ginčyti reikalavimą. Papildomo pagrindimo pateikti nereikia.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas prieštaravimo pareiškimą naudodamas standartinę F formą pateikia laiku (per 30 dienų), Europos mokėjimo įsakymo procedūra nutraukiama. Tuomet procedūra pereina į įprastą bylos nagrinėjimo etapą, išskyrus atvejus, kai ieškovas prašymo išduoti Europos mokėjimo įsakymą priedėlyje nurodo prieštaraująs reikalavimo nagrinėjimui įprasto civilinio proceso tvarka. Ieškovas tai gali padaryti ir vėlesniame etape, tačiau iki mokėjimo įsakymo išdavimo (EMĮ reglamento 7 straipsnio 4 dalis).

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jeigu atsakovas per 30 dienų terminą nepateikia prieštaravimo pareiškimo, teismas naudos standartinę G formą, kad savo iniciatyva paskelbtų Europos mokėjimo įsakymą vykdytinu, ir nusiųs vykdytiną Europos mokėjimo įsakymą ieškovui. Vykdytinu paskelbtas Europos mokėjimo įsakymas bus vykdomas bet kurioje valstybėje narėje nereikalaujant jo paskelbti vykdytinu. EMĮ reglamento įgyvendinimo įstatymo 9 straipsnyje atsakovui suteikiama galimybė pateikti prašymą dėl peržiūros (taip pat žr. 1.8.2 klausimą).

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Europos mokėjimo įsakymo vykdymas reglamentuojamas vykdymo valstybės narės nacionalinėje teisėje, išskyrus atvejus, kai EMĮ reglamente nustatyta kitaip. Europos mokėjimo įsakymo, kurį kilmės teismas paskelbė vykdytinu, kopija turi būti įteikiama teismui arba vykdymo institucijai. Šis dokumentas turi atitikti sąlygas, kurios yra būtinos jo autentiškumui nustatyti. Taip pat reikia pateikti Europos mokėjimo įsakymo vertimą į nyderlandų kalbą. Vykdomo etapo metu vykdymo galima atsisakyti tik atsakovo prašymu. Toks atsisakymas yra įmanomas, jeigu Europos mokėjimo įsakymas yra nesuderinamas su ankstesniu valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje priimtu sprendimu ar nutartimi. Šiame ankstesniame sprendime (arba nutartyje) turi būti nurodytas tas pats ieškinio pagrindas ir jis turi atitikti būtinas vykdymo valstybės narės sąlygas, be to, neturėjo būti įmanoma nesuderinamumu remtis kaip prieštaravimo pagrindu kilmės valstybės narės teismo procese.

Vykdomo bus atsisakoma, jeigu atsakovas jau sumokėjo Europos mokėjimo įsakymu priteistą sumą. Teismas jokiais aplinkybėmis negali iš esmės peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymo.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Europos mokėjimo įsakymas yra galutinis, išskyrus atvejus, kai atsakovas prašo atlikti peržiūrą.

Ši galimybė numatyta EMĮ reglamento įgyvendinimo įstatymo 9 straipsnyje. Tai reiškia, kad tam tikromis aplinkybėmis atsakovas gali prašyti kilmės teismo peržiūrėti Europos mokėjimo įsakymą net ir pasibaigus 30 dienų terminui, per kurį turėjo būti pateiktas prieštaravimo pareiškimas. Šis prašymas turi būti pateiktas per 4 savaites nuo atsakovo informavimo apie mokėjimo įsakymą dienos, nuo momento, kai išnyksta aplinkybės, dėl kurių prieštaravimo nebuvo galima pateikti, arba nuo momento, kai atsakovas sužinojo, kad Europos mokėjimo įsakymas buvo akivaizdžiai neteisingai išduotas.

Paskutinis naujinimas: 17/11/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Austrija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

1.1 Procedūros taikymo sritis

Austrijos Civilinio proceso kodekse numatyta visapusiškai išbandyta ir patikrinta mokėjimo įsakymo procedūra (vok. *Mahnverfahren*), skirta mokėjimo ieškiniams. Dauguma mokėjimo ieškinii Austrijoje administruojami internetu, taikant supaprastintą, pagreitintą mokėjimo įsakymo procedūrą.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Mokėjimo įsakymo procedūra taikoma tik mokėjimo reikalavimams. Tačiau mokėjimo įsakymo procedūra netaikoma tiems mokėjimo reikalavimams, dėl kurių turi būti sprendžiama specialia ne ginčo tvarka (vok. *Außerstreitverfahren*). Mokėjimo įsakymo procedūra nesuderinama su ne ginčo tvarkos principu, pagal kurį teismas privalo *ex officio*, t. y. be proceso šalies prašymo, išsiaiškinti visus sprendimui priimti aktualius faktus. Kadangi specialieji procesiniai reikalavimai taip pat taikomi socialinės apsaugos teisės aspektų turinčioms byloms ir ieškiniams dėl čekių ar vekselių, taikant mokėjimo įsakymo procedūrą jų vykdymo užtikrinti negalima.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Nuo 2009 m. liepos 1 d. nurodymo sumokėti procedūra taikoma tik ginčijamoms sumoms, neviršijančioms 75 000 EUR. Ieškiniai dėl tų ribą viršijančių sumų turi būti pareiškiami įprasto civilinio proceso tvarka, kaip parengiamieji rašytiniai pareiškimai.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Mokėjimo įsakymo procedūrą Austrijoje privaloma taikyti ieškiniams, neviršijantiems pirmiau nurodytos ribos.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Austrijos mokėjimo įsakymo procedūros negalima taikyti, jeigu atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta, įprastinė gyvenamoji vieta arba registruotoji būstinė yra užsienyje. Tokie ginčai turi būti sprendžiami įprasto civilinio proceso tvarka. Atsižvelgdamas į ieškinį, jurisdikciją turintis teismas arba nurodys atsakovui per keturias savaites pateikti atsiliepimą į ieškinį, arba nustatys posėdžio datą.

Mokėjimo reikalavimų, pareikštų kitoje valstybėje narėje gyvenantiems atsakovams, vykdymą galima užtikrinti alternatyvia tvarka – pagal Europos mokėjimo įsakymo procedūrą.

1.2 Kompetentingas teismas

Mokėjimo ieškiniai, kurių suma neviršija 15 000 EUR (nuo 2013 m. sausio 1 d.), turi būti pareiškiami apylinkės teismui (vok. *Bezirksgericht*). Ieškiniai dėl didesnės nei 15 000 EUR sumos turi būti pareiškiami pirmosios instancijos teismui, išskyrus atvejus, kai jie priklauso specialiajai apylinkės teismų jurisdikcijai. Austrijos mokėjimo įsakymo procedūros jurisdikcija reglamentuojama bendrosiomis taisyklėmis, t. y. specialių taisyklių dėl jurisdikcijos nėra. Informaciją apie Austrijos jurisdikcijos taisykles žr. faktų suvestinėje „Teismų jurisdikcija“. Informacija apie tai, kokio teismo jurisdikcijai priklauso konkrečios civilinės bylos, pateikta Austrijos Federalinės teisingumo ministerijos interneto svetainėje, rubrikoje „ e-Government“ (skiltis „Teismų paieška“, vok. *Gerichtssuche*). Europos mokėjimo įsakymo procedūra Austrijoje priklauso išimtinai Vienos komercinių bylų apylinkės teismo (vok. *Bezirksgericht für Handelssachen*) jurisdikcijai.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Mokėjimo ieškiniai turi būti pateikiami naudojant standartinę formą. Austrijoje mokėjimo įsakymo procedūrai naudojamos įvairios formos, priklausančios nuo to, ar mokėjimo ieškinio vykdymas užtikrinamas pagal įprastą mokėjimo įsakymo, ar pagal darbo teismo mokėjimo įsakymo, ar pagal Europos mokėjimo įsakymo procedūrą. Formas galima atsisiųsti iš Federalinės teisingumo ministerijos interneto svetainės rubrikos „ Bürgerservice“ arba jas galima užpildyti internetu.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ieškovai, teikiantys ieškinį dėl 5 000 EUR viršijančios ginčytinos sumos, turi turėti teisinį atstovą. Tai netaikoma byloms, kurias pagal įstatymą turi nagrinėti apylinkės teismas, neatsižvelgiant į ginčo sumą (t. y. dalykinę jurisdikciją turintis teismas). Tokiose bylose teisinis atstovavimas yra santykinis reikalavimas, t. y. proceso šalys gali veikti savo vardu, tačiau, jeigu pageidauja, kad joms būtų atstovaujama, joms turi atstovauti advokatas.

Pagal Europos mokėjimo įsakymo procedūrą teisinio atstovavimo nereikalaujama.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašymo išduoti mokėjimo įsakymą turinio reikalavimai iš esmės nesiskiria nuo įprasto proceso tvarka pareiškiamiems ieškiniams keliamų reikalavimų. Tačiau ieškovai, teikdami prašymą išduoti mokėjimo įsakymą, neprivalo išdėstyti teisinių ieškinio pagrindų. Vis dėlto turi būti pakankamai išsamiai aprašytos aplinkybės ieškiniui pagrįsti, kad ieškinyje būtų aiškiai atpažįstamas ir kad iš jų būtų galima nustatyti konkretų reikalavimą (t. y. ieškinyje turi būti įtikinamas).

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Pagal Austrijoje taikomą mokėjimo įsakymo procedūrą pareigos pateikti įrodymus nėra. Todėl prašant išduoti mokėjimo įsakymą nereikia pateikti dokumentų ieškiniui pagrįsti. Tačiau ieškovams, kurie prašyme nurodydami klaidingą ar neišsamią informaciją apgaule gauna arba bando gauti mokėjimo įsakymą, pagal Austrijos Civilinio proceso kodeksą skiriama bauda.

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas atlieka tik apibendrintą prašymo vertinimą. Teismas netikrina, ar turinys yra tikslus; jis tik įvertina teisinį ieškinio pagrįstumą (t. y. ar ieškinyje yra įtikinamas). Jeigu prašymas išduoti mokėjimo įsakymą atitinka formos ir turinio reikalavimus (t. y. jame nurodytas konkretus reikalavimas, faktai, iš kurių tas reikalavimas kyla, išvardyti įrodymai ir informacija apie jurisdikciją, ieškinį įmanoma atpažinti), teismas išduoda mokėjimo įsakymą. Austrijos Civilinio proceso kodekse nenumatyta, kad prašymus išduoti mokėjimo įsakymą būtų galima atmesti formaliais pagrindais. Jeigu nusprendžia, kad mokėjimo įsakymui keliami reikalavimai neįvykdyti, teismas iš karto pradeda įprastą procesą; teismas prašymo neatmeta. Tačiau jeigu esama tam tikrų formalių trūkumų, teismas pirmiausia pradeda jų ištaisymo procedūrą – nurodo ieškovui pašalinti ieškinio trūkumus.

1.5 Apskundimas

Kadangi Austrijos Civilinio proceso kodekse nenumatyta galimybė atmesti prašymus išduoti mokėjimo įsakymą, o šie prašymai automatiškai perkeliama į įprastą procesą, teisė paduoti apeliacinį skundą nereikalinga.

1.6 Prieštaravimas

Terminas, per kurį gali būti pateiktas prieštaravimas mokėjimo įsakymui, yra keturios savaitės ir jis pradamas skaičiuoti nuo mokėjimo įsakymo rašytinės kopijos įteikimo atsakovui dienos. Teismas negali šio termino pratęsti ar sutrumpinti.

Prieštaravimai pirmosios instancijos teismo išduotiems mokėjimo įsakymams (kai ginčo suma yra 15 000–75 000 EUR) turi būti pateikti kaip atsiliepimai į ieškinį. Tai reiškia, kad prieštaravime turi būti išdėstytas konkretus reikalavimas, taip pat aprašyti faktai ir aplinkybės prieštaravimui pagrįsti, kartu pateikiant įrodymus, kuriais būtų pagrindžiami atsakovo teiginiai. Norint pareikšti prieštaravimus teisme, privalomas teisinis atstovavimas.

Teisinis atstovavimas neprivalomas, jeigu prieštaravimas pateikiamas apylinkės teisme vykstančiame procese (t. y. kai ginčo suma neviršija 15 000 EUR arba, jeigu teismas turi dalykinę jurisdikciją, 75 000 EUR). Tokiame procese užtenka, kad rašytinį prieštaravimą teikiantis atsakovas mokėjimo įsakymą išdavusiam teismui nusiųstų pasirašytą laišką, kuriame pažymėtų, kad ketina pateikti prieštaravimą mokėjimo įsakymui. Kaip ir pirmosios instancijos teismo procese, nereikalaujama, kad atsakovas savo prieštaravimą pagrįstų. Prieštaravimą atsakovas taip pat gali žodžiu užregistruoti mokėjimo įsakymą išdavusiame teisme arba apylinkės, kurioje gyvena, teisme.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas laiku pateikia prieštaravimą, mokėjimo įsakymas netenka galios ir teismas automatiškai perduoda apeliacinį skundą nagrinėti įprasto proceso tvarka, išnagrinėja ieškinyje išdėstytus teiginius ir prieštaravimus jiems.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Austrijoje mokėjimo įsakymo procedūra yra vieno etapo procedūra. Jeigu atsakovas mokėjimo įsakymo neginčija arba to nepadaro laiku, jis automatiškai tampa vykdytinas ir kito prašymo ieškovui nereikia pateikti. Todėl teisės aktuose nenumatytas antrojo teismo sprendimas.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Teismas savo iniciatyva patvirtina, kad mokėjimo įsakymas yra vykdytinas. Ieškovas, pasinaudodamas patvirtinta mokėjimo įsakymo kopija, gali atsakovo atžvilgiu pradėti vykdymo užtikrinimo procesą.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Pagal Austrijos mokėjimo įsakymo procedūrą išduoti mokėjimo įsakymai gali būti ginčijami tik pateikiant prieštaravimą. Kitų apeliacijos teisių atsakovas neturi. Sprendimą dėl mokėjimo įsakyme pateiktų išlaidų ieškovas ir atsakovas per keturiolika dienų gali užginčyti pateikdami apeliacinį skundą dėl išlaidų (vok. *Kostenrekurs*). Atsakovas gali bet kuriuo metu apskųsti didelius mokėjimo įsakymo įteikimo pažeidimus, prašydamas patvirtinti, kad vykdymo užtikrinimas atšaukiamas. Atsakovai, kurie dėl neišvengiamų ir nenumatytų įvykių negalėjo laiku pateikti prieštaravimo, nelikus kliūties, privertusios juos praleisti prieštaravimo pateikimo terminą, per keturiolika dienų gali prašyti atkurti buvusią padėtį.

Paskutinis naujinimas: 05/06/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originalę įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Lenkija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

1.1 Procedūros taikymo sritys

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Teismas išduoda mokėjimo įsakymą, jeigu ieškovas siekia pareikšti piniginį reikalavimą arba atlikti kitą pakaitinį veiksmą.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Mokėjimo įsakymas gali būti išduotas neatsižvelgiant į reikalavimo sumą.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra neprivaloma. Teismas mokėjimo įsakymą išduoda remdamasis rašytiniu ieškovo prašymu, kurį jis pateikia pareiškdamas ieškinį.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Mokėjimo įsakymo procedūra negali būti pradėdama, jeigu mokėjimo įsakymo negalima įteikti Lenkijoje esančiam atsakovui.

1.2 Kompetentingas teismas

Jurisdikciją taikyti mokėjimo įsakymo procedūrą turi apylinkės (lenk. *rejonowy*) ir apygardos (lenk. *okręgowy*) teismai.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Ne, standartinės formos nėra.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Mokėjimo įsakymo procedūroje advokato (lenk. *przymus adwokacki*) atstovavimas nėra būtinas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Ieškinio pareiškime reikėtų nurodyti tikslų reikalavimą ir išdėstyti reikalavimą pagrindžiančias faktines aplinkybes.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Reikalavimą pagrindžiančios aplinkybės turi būti įrodomos prie ieškinio pareiškimo pridedant šiuos dokumentus:

- oficialų dokumentą;
- skolininko priimtą sąskaitą;
- skolininkui adresuotą mokėjimo reikalavimą ir skolininko rašytinį pareiškimą, kuriuo pripažįstama skola;
- skolininko priimtą mokėjimo reikalavimą, kurį grąžino bankas ir kuris nebuvo apmokėtas dėl lėšų trūkumo banko sąskaitoje.

Teismas taip pat išduoda mokėjimo įsakymą įsipareigojusio asmens atžvilgiu remdamasis tinkamai užpildytu skoliniu įsipareigojimu, čekiu, rašytiniu nurodymu arba neginčytinu skolos dokumentu, dėl kurio autentiškumo ir turinio nekyla abejonių.

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas atmeta ieškinio pareiškimą:

jeigu negalima taikyti teisminės procedūros;

jeigu tarp tų pačių šalių nagrinėjamas tas pats reikalavimas arba toks reikalavimas jau buvo išnagrinėtas;

jeigu viena iš šalių neturi procesinio veiksnio arba jeigu ieškovas neturi veiksnio atlikti procesinių veiksmų ir jam neatstovauja įstatyminis atstovas, arba jeigu ieškovo organizacinio padalinio valdymo organų sudėtis nėra pakankama, kad būtų galima imtis veiksmų.

1.5 Apskundimas

Žr. atsakymą į 1.6 klausimą.

1.6 Prieštaravimas

Rašytinis prieštaravimo pareiškimas turi būti pateikiamas mokėjimo įsakymą išdavusiam teismui. Pareiškime atsakovas turėtų nurodyti, ar jis ketina prieštarauti visam įsakymui ar jo daliai, ir nurodyti teisinius reikalavimus, kurie turi būti pateikti prieš pradedant ginčą dėl bylos esmės; priešingu atveju bus prarasta teisė pareikšti tokius reikalavimus, taip pat pateikti faktines aplinkybes ir įrodymus. Teismas nepaisys per vėlai padarytų pareiškimų ir pateiktų įrodymų, išskyrus atvejus, kai šalis įrodo, kad ji šių pareiškimų prieštaravimo pareiškime nepateikė ne dėl savo kaltės arba kad leidus vėliau padaryti pareiškimus ar pateikti įrodymus nebus vilkinamas bylos nagrinėjimas arba kad galioja kitos išimtinės aplinkybės.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu prieštaravimo pareiškimas pateikiamas teisingai, teisėjas nustato nagrinėjimo datą ir nurodo pareiškimą įteikti ieškovui.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Išduotas mokėjimo įsakymas yra dokumentas, kuriuo nustatoma apsaugos priemonė (lenk. *tytuł zabezpieczenia*) ir kuris gali būti vykdomas jo nepaskelbus vykdytinu.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Pasibaigus terminui, per kurį turi būti pateiktas prieštaravimo pareiškimas, mokėjimo įsakymas tampa vykdytinu dokumentu be jokių papildomų formalumų.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Pagal mokėjimo įsakymo procedūrą išduoto mokėjimo įsakymo negalima apskųsti.

Paskutinis naujinimas: 20/05/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Portugalija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Mokėjimo įsakymo procedūra taikoma:

finansiniams įsipareigojimams pagal sutartis, kurių suma neviršija 15 000 EUR, pagal [1998 m. rugsėjo 1 d. Įstatyminio dekreto Nr. 269/98](#) 1 straipsnį; pavėluotam mokėjimui komerciniuose sandoriuose („bendrovių tarpusavio arba bendrovių ir viešųjų subjektų sandoriuose, pagal kuriuos siekiama tiekti prekes ar teikti paslaugas už atlygį“), nepriklausomai nuo jų vertės, pagal [2013 m. gegužės 10 d. Įstatyminio dekreto Nr. 62/2013](#) 10 straipsnio 1 dalį.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Reikalavimų pagal sutartis atveju viršutinė riba yra 15 000 EUR.

Reikalavimų pagal komercinius sandorius atveju viršutinė riba nenustatyta.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra taikoma pasirinktinai.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Taip, mokėjimo įsakymo procedūros teisinės taisyklės taikomos ir tais atvejais, kai atsakovas gyvena ne Portugalijoje.

1.2 Kompetentingas teismas

Portugalijoje prašymą išduoti mokėjimo įsakymą galima pateikti:

įsipareigojimo vykdymo vietos teismo kanceliarijai (prie [1998 m. rugsėjo 1 d. Įstatyminio dekreto Nr. 269/98](#) pridėtų Proceso taisyklių (portug. *Regime de Procedimentos*) 8 straipsnis);

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Mokėjimo įsakymo procedūra nėra privaloma ir suinteresuotoji šalis prašymą teismui gali pateikti pagal bendrąsias nuostatas.

Mokėjimo įsakymo procedūra yra speciali procedūra, kuri yra daug paprastesnė, palyginti su bendrai taikomuose įstatymuose nustatyta procedūra, ir kurioje kreditorius gali gauti vykdomąjį dokumentą kitokiomis sąlygomis, nei nustatytos Civilinio proceso kodekse.

Be to, jeigu skolininko priešieškis dėl mokėjimo įsakymo yra pagrįstas, teismas gali atmesti kreditoriaus reikalavimą priimdamas neatšaukiamą išvadą.

Kreditorius gali pareikšti ieškinį pagal bendrai taikomus įstatymus, jeigu: teismas atmets prašymą išduoti mokėjimo įsakymą; jeigu teismas mokėjimo įsakymą išduoda dėl dalies reikalavimų ir šiuo atveju ieškinį galima pareikšti pagal bendrai taikomus įstatymus siekiant įpareigoti skolininką sumokėti likusią skolą; mokėjimo įsakymas buvo panaikintas.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Taip. Naujame Civilinio proceso kodekse nedaroma jokio skirtumo, susijusio su atsakovo gyvenamąja vieta, tai reiškia, kad mokėjimo įsakymo procedūra taikoma nepaisant to, ar atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymas išduoti mokėjimo įsakymą gali būti pateiktas teismui, kuris turi kompetenciją spręsti bylą iš esmės pirmąja instancija. Mokėjimo įsakymo atveju teisėjas savo iniciatyva patikrina teismo kompetenciją.

Ar ši procedūra reglamentuojama pagal bendrąsias taisykles dėl teismų kompetencijos (šiuo atveju būtų galima pateikti nuorodą į šią informacijos suvestinę), ar jai taikomi kitokie principai?

Kompetencija nagrinėti prašymus išduoti mokėjimo įsakymus nustatoma pagal bendrąsias taisykles, taikomas sprendžiant su teismų kompetencija susijusius klausimus.

Reikalavimus, kurių nustatoma piniginė vertė neviršija 200 000 RON (Rumunijos lėjų), nagrinėja apylinkių teismai. Reikalavimus, kurių nustatoma piniginė vertė yra ne mažesnė nei 200 000 RON, nagrinėja specializuoti teismai.

Kompetencijos nustatymo taisyklę, galiojančią specialioje mokėjimo įsakymų procedūroje, papildo bendrosios kompetencijos taisyklės, kurios taikomos atsižvelgiant į reikalavimo vertę.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Nėra jokios tipinės / standartizuotos formos, tačiau kreditorius (ieškovas) privalo laikytis minimalių jo reikalavimui taikomų oficialių taisyklių, pagal kurias turi būti pateikiamas tam tikras kiekis informacijos, būtent: kreditoriaus vardas ir pavardė ir nuolatinė gyvenamoji vieta arba, kai taikytina, jo pavadinimas ir registruota buveinė; skolininko vardas ir pavardė ir jo, kaip fizinio asmens, nuolatinė gyvenamoji vieta, o jeigu skolininkas yra juridinis asmuo, jo pavadinimas ir registruota buveinė ir, kai taikytina, prekybos registro arba juridinių asmenų registro išduoto registracijos pažymėjimo numeris, fiskalinis numeris ir banko sąskaita; mokėtinos sumos; su mokėjimo prievolėmis susiję faktai ir teisiniai pagrindai, tų prievolių referencinis laikotarpis, mokėjimo data ir bet kuri kita informacija, kuri yra reikalinga norint patvirtinti reikalavimą.

Be to, prie reikalavimo pridedama sutartis arba bet kuris kitas dokumentas, kuriame matyti mokėtinos sumos, taip pat mokėjimo įsakymo įteikimo skolininkui įrodymai. Kalbant apie įsakymo įteikimą, kreditorius privalo įteikti įsakymą skolininkui per antstolį arba registruotu laišku kartu su deklaruota suma ir gavimo patvirtinimu, kuriame reikalaujama, kad skolininkas sumokėtų mokėtiną sumą per 15 dienų nuo to pranešimo gavimo. Šiuo įsakymu nutraukiamas senaties termino skaičiavimas.

Reikalavimo ir prie jo pridėtų dokumentų kopijų pateikiama tiek, kiek yra šalių, dar viena kopija pateikiama teismui.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, advokato atstovavimas neprivalomas, tačiau rekomenduojamas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Būtina informacija, kurią reikia pateikti pareiškime ieškinyje, yra nurodyta įstatymuose. Kreditorius (ieškovas) privalo nurodyti: reikalaujamą sumą; faktus ir mokėjimo prievolės teisinius pagrindus ir šios prievolės referencinį laikotarpį; mokėjimo datą; bet kurią kitą informaciją, kuri yra reikalinga siekiant nustatyti reikalavimą.

Jeigu šalys nenustatė palūkanų normų, taikomų už pavėluotą mokėjimą, dydžio, bus taikoma nacionalinio Rumunijos banko nustatyta orientacinė palūkanų norma. Pirmąją semestro kalendorinę dieną galiojanti orientacinė palūkanų norma taikoma visam semestru. Reikalavimo atžvilgiu sukauptos palūkanų normos taikomos taip:

specialistų sudarytoms sutartims – nuo dienos, kai reikalavimas tapo mokėtinas;

specialistų ir perkančiosios organizacijos sudarytoms sutartims nereikalaujant informuoti skolininko apie pavėluotą mokėjimą, jeigu mokėjimo data buvo nustatyta sutartyje, – nuo dienos, kuri eina po mokėjimo dienos; jeigu mokėjimo diena nenustatyta sutartyje: praėjus 30 dienų po to, kai skolininkas gavo sąskaitą faktūrą, arba, jei šiuo aktu abejojama, praėjus 30 dienų po to, kai buvo priimtos prekės arba suteiktos paslaugos, arba jeigu mokėjimo įsakymas buvo įteiktas prieš priimant prekes ir (arba) paslaugas, pasibaigus 30 dienų laikotarpiui nuo prekių priėmimo ir (arba) paslaugų suteikimo; jeigu įstatymuose arba sutartyje numatyta priėmimo arba kontrolės procedūra, sudaranti sąlygas patvirtinti atitinkamų prekių ar paslaugų atitiktį, ir skolininkas gavo sąskaitą faktūrą arba mokėjimo įsakymą kontrolės dieną arba prieš tą dieną, – pasibaigus 30 dienų terminui, kuris skaičiuojamas nuo minėtos dienos;

kitais atvejais – nuo dienos, kurią skolininko mokėjimas buvo arba yra teisėtai paskelbtas pavėluotu pagal įstatymus.

Kreditorius gali reikalauti atlyginti papildomus nuostolius, susijusius su visomis išlaidomis, kurios buvo patirtos išieškant sumas iš skolininko, kuris laiku neįvykdė savo prievolių.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Taip, prie prašymo pridedama sutartis arba bet kuris kitas dokumentas, kuriuo įrodomos mokėtinos sumos (sąskaita faktūra, kasos čekis, rašytinis patvirtinimas ir pan.). Įsakymo įteikimo skolininkui įrodymai turi būti pridedami prie reikalavimo, priešingu atveju prašymas bus laikomas nepriimtiniu.

Siekdamas išnagrinėti reikalavimą, teismas iškviečia šalį laikydamasis nuostatų, kuriomis reglamentuojamos skubios bylos, kad gautų jų paaiškinimus ir išaiškinimus, kad pareikalautų iš skolininko sumokėti mokėtiną sumą arba kad šalys susitartų dėl mokėjimo būdų. Šaukimas į teismą atitinkamai šaliai turi būti įteikiamas likus dešimčiai dienų iki bylos nagrinėjimo dienos. Todėl kreditoriaus reikalavimo ir pateiktų dokumentų kopijos, kaip reikalavimo įrodymai, turi būti pridedami prie skolininkui įteikiamo šaukimo. Šaukime į teismą turi būti nurodyta, kad skolininkas turi pateikti bet kokią priešieškinį likus ne mažiau kaip trimis dienoms iki bylos nagrinėjimo dienos, patikslinant, kad jei priešieškis nebus pateiktas, teismas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes, gali nuspręsti, kad tai yra kreditoriaus reikalavimų pripažinimas. Ieškovas nebus informuotas apie priešieškinį, tačiau su jo turiniu susipažins iš bylos medžiagos.

Jeigu kreditorius pareiškia, kad jis gavo mokėtiną sumą, teismas pripažįsta šią aplinkybę galutinėje išvadoje ir paskelbia, kad byla baigta. Tais atvejais, kai kreditorius ir skolininkas pasiekia susitarimą dėl mokėjimo, teismas pripažįsta šį faktą ir sprendimą priima pagreitinata tvarka. Pagreitinata tvarka priimta nutartis yra galutinė ir laikoma vykdomuoju dokumentu.

Jeigu teismas, remdamasis pateiktais dokumentais ir šalių pareiškimais, patikrina reikalavimą ir nustato, kad kreditoriaus reikalavimai yra pagrįsti, jis išduos mokėjimo įsakymą, kuriame nurodoma suma ir mokėjimo terminas. Jeigu teismas, peržiūrėjęs bylos įrodymus, nustato, kad pagrįsta yra tik dalis kreditoriaus reikalavimų, jis mokėjimo įsakymą išduos tik dėl tos reikalavimų dalies ir nustatys mokėjimo terminą. Šiuo atveju kreditorius gali pareikšti ieškinį pagal bendrai taikomą teisę, kad įpareigotų skolininką sumokėti likusią reikalavimo dalį. Mokėjimo terminas bus ne trumpesnis nei dešimt dienų ir neviršys 30 dienų nuo įsakymo įteikimo dienos. Teisėjas nenustatys kito mokėjimo termino, išskyrus atvejus, kai šalys dėl to susitarė. Įsakymas bus perduotas dalyvaujančioms šalims arba įteiktas kiekvienai šaliai kuo greičiau pagal įstatymus.

Jeigu skolininkas neginčija reikalavimo ir nepareiškia priešieškinio, mokėjimo įsakymas bus išduotas ne vėliau nei per 45 dienas nuo reikalavimo pateikimo dienos. Į šį terminą neįskaičiuojamas terminas, kuris yra reikalingas procesiniams dokumentams įteikti, ir dėl kreditoriaus kaltės atsirandantys vėlavimai, įskaitant vėlavimus, kurie atsiranda dėl reikalavimo pakeitimo arba papildymo.

1.4 Prašymo atmetimas

Jeigu skolininkas ginčija reikalavimą, teismas, remdamasis bylos dokumentais ir šalių pateiktais paaiškinimais ir išaiškinimais, įvertina, ar reikalavimas yra pagrįstas. Jeigu skolininko gynybos argumentai yra pagrįsti, teismas savo išvadoje atmes kreditoriaus reikalavimą. Jeigu, atsižvelgiant į skolininko pateiktus argumentus dėl bylos esmės reikia išnagrinėti ne tik esamus, bet ir kitus įrodymus, ir atitinkami įrodymai pagal standartinę procedūrą būtų teisėtai priimtini, teismas savo išvadoje atmes kreditoriaus reikalavimą. Todėl kreditorius gali pareikšti ieškinį pagal bendrai taikomą teisę.

1.5 Apskundimas

Skolininkas per 10 dienų nuo dienos, kurią jam buvo perduotas arba įteiktas įsakymas, gali pareikšti ieškinį dėl mokėjimo įsakymo panaikinimo. Kreditorius per tą patį terminą taip pat gali pareikšti ieškinį dėl išvadų, kuriomis atmetamas įsakymas, panaikinimo ir dėl mokėjimo įsakymo dalies panaikinimo. Ieškinyje dėl panaikinimo gali būti pateikiami reikalavimai tik dėl mokėjimo įsakymo išdavimo reikalavimų nesilaikymo ir, kai taikytina, nurodomos priežastys, dėl kurių po mokėjimo įsakymo išdavimo išnyko prievolė. Ieškinį dėl panaikinimo turi nagrinėti mokėjimo įsakymą išdavęs teismas, kuriame šį klausimą sprendžia dviejų teisėjų kolegija. Ieškinys dėl panaikinimo nesustabdo vykdymo. Tačiau vykdymas gali būti sustabdytas skolininko prašymu, tačiau tik jei sumokamas užstatas, kurio sumą nustato teismas. Jeigu kompetentingas teismas visiškai arba iš dalies pripažįsta ieškinį dėl panaikinimo, jis, kai tinkama, panaikins visą mokėjimo įsakymą arba jo dalį ir priims galutinį sprendimą.

Jeigu kreditorius pareiškia ieškinį dėl panaikinimo ir kompetentingas teismas patenkina tą ieškinį, teismas priima galutinį sprendimą, pagal kurį išduodamas mokėjimo įsakymas.

Sprendimas, kuriuo atmetamas ieškinys dėl panaikinimo, yra galutinis.

1.6 Prieštaravimas

-

1.7 Prieštaravimo pasekmės

-

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Mokėjimo įsakymas yra vykdytinas, net jeigu jis ginčijamas pareiškiant ieškinį dėl panaikinimo, ir įgyja laikiną *res judicata* galią iki bus išnagrinėtas ieškinys dėl panaikinimo. Ieškinys dėl panaikinimo nesustabdo vykdymo. Tačiau vykdymas gali būti sustabdytas skolininko prašymu tik jei sumokamas užstatas, kurio sumą nustato teismas. Mokėjimo įsakymas tampa galutinis, jeigu skolininkas nepareiškia ieškinio dėl panaikinimo arba jeigu toks ieškinys buvo atmetas. Jeigu kompetentingas teismas pripažįsta kreditoriaus pareikštą ieškinį dėl panaikinimo, jis priima galutinį sprendimą, pagal kurį išduodamas mokėjimo įsakymas.

Suinteresuotoji šalis mokėjimo įsakymo vykdymą gali ginčyti pagal bendrą teisę. Prieštaraujant galima remtis tik su vykdymo procedūra susijusiais pažeidimais ir priežastimis, dėl kurių išnyksta prievolė, kuri atsiranda galiojant galutiniam mokėjimo įsakymui.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Žr. atsakymą į 1.8.1 klausimą.

Paskutinis naujinimas: 29/03/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Slovėnija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Slovėnijoje pripažįstamos toliau nurodytos dvi mokėjimo įsakymo procedūros:

– mokėjimo įsakymo procedūra, reglamentuojama Civilinio proceso įstatymo (slov. *Zakon o pravdnem postopku*, ZPP) 431–441 straipsniuose;
– vykdymo remiantis autentišku dokumentu (sąskaita, įsakomuoju vekseliu arba vekselio protestu, prie kurių pririnkus pridedamos grąžinimo sąskaitos faktūros reikalavimui nustatyti, taip pat viešuoju dokumentu, atsakingo asmens patvirtintų apskaitos dokumentų išrašu, privačiu dokumentu, kurio autentiškumas patvirtintas, arba rašytiniu pareiškimu apie darbo pajamas) procedūra Liublianos apylinkės teisme (slov. *Okrajno sodišče v Ljubljani*), kai teismas, taikydamas automatizuotą procedūrą ir remdamasis autentišku dokumentu, kreditoriaus siūlymu per tris–keturias dienas išduoda vykdomąjį dokumentą, kuriuo:

skolininkas įpareigojamas sumokėti kreditoriaus reikalaujamą sumą (mokėjimo įsakymas arba vykdomojo dokumento kaltinamoji dalis);

leidžiama atlikti vykdymo veiksmus kreditoriaus reikalavime nurodyto skolininko turto atžvilgiu, jeigu skolininkas per aštuonias dienas nepateikia prieštaravimo sprendimui (leidimui atlikti vykdymo veiksmus);

skolininkas įpareigojamas sumokėti proceso išlaidas (žr. Reikalavimų vykdymo ir užtikrinimo įstatymo (slov. *Zakon o izvršbi in zavarovanju*, ZIZ) 23, 40c ir 41 straipsnius).

1.1 Procedūros taikymo sritis

Mokėjimo įsakymo procedūra yra speciali pagreitinata procedūra dėl priverstinio piniginių reikalavimų, kuriam suėjo terminas, įvykdymo, o šis reikalavimas grindžiamas dokumentu, kuriam pagal įstatymą suteikiama didesnė įrodomoji vertė (autentiškas dokumentas). Mokėjimo įsakymas išduodamas tiek vidaus, tiek tarpvalstybinėse bylose.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Reikalavimas, kuris yra mokėjimo įsakymo pagrindas, gali būti susijęs tik su pinigine atsakomybe (piniginis reikalavimas). Ieškinio dalyką gali sudaryti tik iš sutartinės arba nesutartinės atsakomybės kylantys ir formaliai patvirtinti reikalavimai. Viena išimtis – pranešimas apie komercinių patalpų nuomos sutarties nutraukimą ir vėlesnį patalpų atlaisvinimą; šiuo atveju išduodant mokėjimo įsakymą taikomos specialią procedūrą reglamentuojančios taisyklės. Ši išimtis nustatyta Komercinių pastatų ir patalpų įstatymo (slov. *Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih*) 29 straipsnyje, kuriame nurodyta, kad, remdamasis

nuomotojo pateiktu pranešimu dėl nuomos sutarties nutraukimo ir prašymu atlaisvinti komercinį pastatą arba komercines patalpas, teismas išduoda įsakymą atlaisvinti komercinį pastatą arba komercines patalpas, jeigu iš pranešimo apie nutraukiamą nuomos sutartį arba prašymo ir iš nuomos sutarties arba pirmiau nurodytame straipsnyje nurodytų įrodymų matyti, kad nuomotojas turi teisę nutraukti nuomos sutartį arba prašyti atlaisvinti komercinį pastatą arba komercines patalpas.

Mokėjimo įsakymo procedūros gali būti taikomos tik autentišku dokumentu grindžiamiems sutartiniais reikalavimams.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Reikalavimo viršutinė riba nėra nustatyta.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Pagal Civilinio proceso įstatymo nuostatas teismas sprendimą dėl mokėjimo įsakymo išdavimo taip pat priima *ex officio*, jeigu ieškovas ieškinyje šiuo klausimu nepateikė prašymo, tačiau mokėjimo įsakymo išdavimo sąlygos buvo įvykdytos, t. y. ieškovas pareiškia įprastą ieškinį ir neprašo išduoti mokėjimo įsakymo. Todėl teismas privalo išduoti mokėjimo įsakymą (mokėjimo įsakymą išduoda teismo darbuotojas) ir tai nepriklauso nuo ieškovo pateikto reikalavimo, jeigu tenkinamos teisės aktuose nustatytos mokėjimo įsakymo išdavimo sąlygos.

Kreditorius gali pasirinkti, ar pateikti privalomo mokėjimo ieškinį ir siūlyti išduoti mokėjimo įsakymą pagal ZPP 431 straipsnį, ar pateikti elektroninį prašymą dėl vykdymo pagal ZIZ 41 straipsnį, kuriuo remdamasis centrinis teismas išduoda mokėjimo įsakymą, taikydamas automatizuotą procedūrą.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Taip.

1.2 Kompetentingas teismas

Slovėnijoje jurisdikcija priimti sprendimą dėl prašymo išduoti mokėjimo įsakymą nustatoma taip pat, kaip ir pareiškiant kitus ieškinius; tai reiškia, kad jurisdikciją *ratione materiae* išduoti mokėjimo įsakymą turi apygardos teismai (slov. *okrožna sodišča*) ir apylinkės teismai (slov. *okrajna sodišča*). Jurisdikcija *ratione materiae* nustatoma atsižvelgiant į ginčo vertę (arba bylos pobūdį, pvz., komercinėse bylose). Apylinkės teismai turi jurisdikciją nagrinėti ginčus dėl turtinių reikalavimų, kai ginčo dalyko vertė neviršija 20 000 EUR. Apygardos teismai turi jurisdikciją nagrinėti ginčus dėl turtinių reikalavimų, kai ginčo dalyko vertė viršija 20 000 EUR. Jurisdikciją nagrinėti komercinės teisės bylas ir priimti jose sprendimus pirmąja instancija turi tik apygardos teismai. Komerciniai ginčai – tai tokie ginčai, kuriuose viena iš civilinės bylos šalių yra juridinis asmuo (įmonė, institucija, kolektyvinė organizacija). Komerciniai ginčai taip pat apima bylas, kuriose viena iš šalių yra valstybė arba kita savivaldos teisės turinti vietos bendruomenė, pvz., savivaldybė.

Pagal teritorinę jurisdikciją nustatoma, kuris jurisdikciją *ratione materiae* turintis teismas yra kompetentingas priimti sprendimą konkrečioje byloje. Bendroje teritorinės jurisdikcijos taisyklėje nustatyta, kad fiziniam arba juridiniam asmeniui ieškinyje turi būti pareiškiamas atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos arba juridinio asmens registruotos buveinės vietos teisme. Jeigu byla iškeliama prieš užsienio pilietį arba juridinį asmenį, bendrą teritorinę jurisdikciją turės fizinio asmens gyvenamosios vietos Slovėnijoje vietos arba juridinio asmens filialo vietos teismas. Slovėnijos teisėje taip pat galioja specialios teritorinės jurisdikcijos taisyklė, pagal kurią teritorinė jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į ginčo dalyką ir jo šalis.

Vykdymo remiantis autentišku dokumentu procedūrai, kurią taikant taip pat išduodami mokėjimo įsakymai, išimtinę jurisdikciją turi Liublianos apylinkės teismas.

Norėdami daugiau sužinoti šiuo klausimu žr. atsakymus skiltyje „Bylos iškėlimas teisme“.

1.3 Formos reikalavimai

Pagal ZPP 431 straipsnį mokėjimo įsakymo išdavimui taikomos dvi sąlygos: ieškinyje turi būti nurodytas piniginis reikalavimas, kuriam suėjo terminas, be to, būtina turėti autentišką dokumentą, kuriuo grindžiamas reikalavimas. Ieškinyje arba prašyme išduoti mokėjimo įsakymą privaloma nurodyti visą informaciją, kurios reikalaujama pareiškiant kiekvieną ieškinį, t. y. nurodyti teismo pavadinimą, šalių vardus, pavardes ir nuolatinę arba laikiną gyvenamąją vietą, teisinių atstovų ar agentų vardus ir pavardes, konkretų prašymą, kuriame išdėstomas pagrindinis bylos dalykas ir šalutiniai reikalavimai, ieškovo prašymą pagrindžiančias faktines aplinkybes, šias faktines aplinkybes patvirtinančius įrodymus ir ginčo vertę, ir toks ieškinyje arba prašyme turi būti pasirašytas. Be to, prie ieškinio reikia pridėti autentišką dokumentą (originalą arba patvirtintą jo kopiją).

Autentišku dokumentu (ZIZ 41 straipsnis) grindžiamame vykdomajame dokumente išdėstyta mokėjimo įsakymo išdavimo sąlyga – prašymas dėl vykdymo remiantis autentišku dokumentu turi būti pateiktas elektroniniu būdu, turi būti sumokėtas žyminis mokestis ir prašyme dėl vykdymo remiantis autentišku dokumentu turi būti nurodyta:

kreditoriaus ir skolininko vardai ir pavardės, įskaitant jų identifikacinius duomenis (pvz., mokesčių mokėtojo identifikacinį numerį, asmens kodą arba gimimo datą);

autentiškas dokumentas;

skolininko mokėtina suma;

vykdymo priemonės ir dalykas;

kita reikiama informacija, priklausanti nuo vykdymo dalyko, kad būtų galima atlikti vykdymo veiksmus, ir

prašymas, kad teismas nurodytų skolininkui per aštuonias dienas, o jeigu ginčas kilo dėl įsakomojo vekselio arba čekio – per tris dienas nuo įsakymo įteikimo sumokėti nurodytą sumą, įskaitant atitinkamas išlaidas.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Pagal ZPP 431 straipsnį Slovėnijoje nereikalaujama pateikti prašymo išduoti mokėjimo įsakymą naudojant standartinę formą; tiesą sakant, tokia forma nėra nustatyta. Prašyme būtina nurodyti informaciją, kurią reikalaujama pateikti pagal įstatymą, kaip aprašyta atsakyme į 1.3 klausimą (būtinieji ieškinio elementai). Kai turi būti priimama rezoliucija dėl vykdymo remiantis patikimu dokumentu (ZIZ 41 straipsnis), kurioje nurodytas mokėjimo įsakymas, prašymas turi būti pateikiamas standartinė forma (ZIZ 29 straipsnio 2 dalis, Vykdymo proceso formų ir rūšių ir automatizuoto vykdymo proceso taisyklės) ir elektroniniu būdu (<https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>) arba raštu.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Mokėjimo įsakymo išdavimo proceso metu šalims neprivalo atstovauti advokatas (to nereikalaujama nei ZPP 431 straipsnyje, nei ZIZ 41 straipsnyje nurodytame procese).

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Pagal ZPP 431 straipsnį ieškinyje dėl privalomo mokėjimo būtina nurodyti skolos pagrindą ir sumą, taip pat įrodymus, leidžiančius nustatyti ieškinyje pateiktų reikalavimų teisingumą; ieškinyje taip pat reikia nurodyti sumą, valiutą ir datą, kurią turėjo būti įvykdyti piniginiai reikalavimai. Jeigu prašoma sumokėti palūkanas, jos taip pat turi būti tiksliai nurodytos (palūkanų norma ir laikotarpis, už kurį jas prašoma sumokėti). Reikalavimo įvykdymo data turi būti aiškiai nurodyta ir autentiškame dokumente.

Jei vykdomas grindžiamas autentišku dokumentu, reikalavimas neturi būti papildomai pagrįstas; pakanka nurodyti autentišką dokumentą (ZIZ 41 straipsnis).

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Taip, prie ieškinio arba prašymo išduoti mokėjimo įsakymą reikia pridėti autentiško dokumento originalą arba patvirtintą kopiją. Komerciniame ginče išduodant mokėjimo įsakymą nereikalaujama pridėti autentiško dokumento originalo arba jo kopijos. Pakanka, kad šio dokumento kopiją patvirtintų tokia teisę turintis juridinio asmens organas.

Autentiškas dokumentas yra toks, kuris neturi vykdomojo dokumento požymių, bet jame išreiškiama didelė tikimybė, kad reikalavimo iš tikrųjų esama. Dokumentas yra autentiškas, jeigu jam toks statusas suteikiamas pagal Civilinio proceso įstatymą arba kitą įstatymą. Civilinio proceso įstatyme nustatyta, kad autentiški dokumentai yra: vieši dokumentai, privatūs dokumentai, kuriuose esantį skolininko parašą gali autentifikuoti atitinkamus autentifikavimo įgaliojimus turinti įstaiga, įsakomieji vekseliai ir čekiai, vekseliai su teise pareikšti prieštaravimą ir grąžinimo sąskaitos faktūros, jeigu šie dokumentai yra reikalingi reikalavimo kilmei nustatyti, autentiškų apskaitos knygų išrašai, sąskaitos faktūros ir dokumentai, kuriems pagal specialias reglamentavimo nuostatas suteikiamas viešo dokumento pobūdis. Užsienio dokumentas, kuris atitinka naudojimo Slovėnijoje sąlygas, taip pat gali būti laikomas autentišku dokumentu.

Išimtis: nepateikus autentiško dokumento, teismas išduoda mokėjimo įsakymą atsakovui, kai ieškinyje yra susijęs su piniginiu reikalavimu, kuriam suėjo terminas ir kuris neviršija 2 000 EUR, o ieškinyje yra nurodoma skolos pagrindas, dydis ir įrodymai, leidžiantys nustatyti ieškinyje pateiktą reikalavimų teisingumą; vis dėlto ši išimtis netaikoma komerciniuose ginčiuose (ZPP 494 straipsnis).

Jei vykdymo procedūra pagrįsta autentišku dokumentu ir išduotas mokėjimo įsakymas, faktiškai autentiško dokumento pateikti neįmanoma (nes informacinė sistema to neleidžia); tačiau pakanka deklaracijos, kad autentiško dokumento esama (ZIZ 41 straipsnis).

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas atmes prašymą išduoti mokėjimo įsakymą, jeigu nebus tenkinamos jo išdavimo sąlygos, t. y. turi būti suėjęs mokėjimo reikalavimo įvykdymo terminas ir prašymas turi būti pagrįstas autentišku dokumentu, iš kurio kildinamas reikalavimas.

Jeigu teismas neatmeta prašymo išduoti mokėjimo įsakymą, jis būtų toliau nagrinėja kaip ieškinį.

Liublianos apylinkės teismas atmeta prašymą dėl vykdymo, pagrįsto autentišku dokumentu, jeigu reikalavimo įvykdymo terminas nėra suėjęs arba jeigu atsakovas yra bankrutavęs.

1.5 Apskundimas

Sprendimas, kuriuo atmetamas prašymas išduoti mokėjimo įsakymą, neskundžiamas; ieškovas taip pat negali ginčyti šio sprendimo apskųsdamas teismo sprendimą.

Atsakovas gali pasinaudoti teisių gynimo priemone, t. y. pateikti prieštaravimą dėl mokėjimo įsakymo. Prieštaravimas turi būti pateikiamas per aštuonias dienas nuo mokėjimo įsakymo įteikimo atsakovui (per tris dienas, jeigu ginčai yra susiję su įsakomaisiais vekseliais ir čekiais). Prieštaravimas turi būti pagrįstas, priešingu atveju jis bus laikomas neturintiu pagrindų. Dėl sprendimo, kuriuo teismas išsprendžia pareikšto prieštaravimo klausimą, galima paduoti skundą.

Jeigu atsakovas ginčija tik sprendimo dėl mokėjimo įsakymo išlaidų dalį, šią sprendimo dalį galima ginčyti tik sprendimą apskundžiant.

Ieškovas per aštuonias dienas gali apskųsti Liublianos apylinkės teismo sprendimą, kuriuo atmetamas prašymas dėl vykdymo, pagrįsto autentišku dokumentu; apeliacinį skundą nagrinėja Liublianos aukštesnysis teismas.

1.6 Prieštaravimas

Atsakovas gali pareikšti prieštaravimą dėl ieškovo reikalavimo. Prieštaravimas turi būti pagrįstas. Prieštaravime reikia nurodyti faktines aplinkybes, kuriomis jis grindžiamas, ir pateikti įrodymus, priešingu atveju prieštaravimas laikomas nepagrįstu (ZPP 435 straipsnio 2 dalis). Todėl atsakovas prieštaravime turi nurodyti teisiškai reikšmingas faktines aplinkybes, t. y. faktines aplinkybes, kuriomis remiantis būtų galima atmesti reikalavimą (jeigu būtų įrodytas jų teisingumas). Šios faktinės aplinkybės turi būti konkrečios ir tikslios.

Dėl Liublianos apylinkės teismo sprendimo, kuriuo patenkinamas prašymas dėl vykdymo, pagrįsto autentišku dokumentu, ir išduodamas autentišku dokumentu pagrįstas vykdomasis dokumentas, per aštuonias dienas gali būti pateikiamas prieštaravimas. Prieštaravimas turi būti pagrįstas. Prieštaravimas laikomas pagrįstu, kai skolininkas yra nurodęs faktines aplinkybes, kuriomis remiantis ieškovo reikalavimą būtų galima atmesti (pvz., tai, kad skola buvo sumokėta), ir yra pateikęs įrodymus, kuriais pagrindžiamos prieštaravime nurodytos faktinės aplinkybės (ZIZ 61 straipsnis). Dėl prieštaravimo sprendžia Liublianos apylinkės teismas.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu teismas neatsisako nagrinėti atsakovo prieštaravimo dėl to, kad jis buvo pateiktas per vėlavą arba buvo neišsamus ir neteisėtas, arba jo neatmeta, teismas toliau nagrinėja ieškinį.

Jeigu atsakovas pateikia pagrįstą prieštaravimą, teismas priima nutartį, kuria panaikinamas mokėjimo įsakymas, ir po to, kai nutartis tampa galutinė, toliau nagrinėja pagrindinį klausimą.

Pirmajame pagrindiniame bylos nagrinėjimo posėdyje šalys gali nurodyti naujas faktines aplinkybes ir pateikti naujus įrodymus, o atsakovas taip pat gali pateikti naujus prieštaravimus dėl ginčijamos mokėjimo įsakymo dalies.

Jeigu Liublianos apylinkės teismas patenkina prieštaravimą dėl autentišku dokumentu grindžiamo vykdomojo dokumento, teismas panaikina vykdomojo dokumento dalį, kuria leidžiama atlikti vykdymo veiksmus ir nurodomas vykdytojas bei atliekami vykdymo veiksmai (t. y. teismas nepanaikina mokėjimo įsakymo, o nusprendžia, ar mokėjimo įsakymas turi likti galioti, ar jis turi būti panaikinamas vėlesniu sprendimu). Tada teismas toliau vykdo procesą kaip ir prieštaravimo dėl mokėjimo įsakymo atveju; jeigu teismas neturi jurisdikcijos, jis paskelbia, kad nėra kompetentingas, ir byla perduodama kompetentingam teismui. Tai darydamas teismas atsižvelgia į susitarimą dėl teritorinės jurisdikcijos, jeigu kreditorius prašyme dėl vykdymo šiuo susitarimu rėmėsi ir jį nurodė arba jeigu skolininkas juo rėmėsi prieštaravime dėl vykdomojo dokumento ir jį pateikė teismui. Prašymas dėl vykdymo, pagrįsto autentišku dokumentu, kuris buvo pagrindas išduoti vėliau panaikintą vykdomąjį dokumentą, laikomas ieškiniu civiliniame procese (ZIZ 62 straipsnis).

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jei kita šalis nepateikia prieštaravimo arba skundo, sprendimas arba mokėjimo įsakymas tampa galutinis ir vykdytinas.

Jeigu skolininkas per aštuonias dienas nepateikia prieštaravimo dėl autentišku dokumentu grindžiamo vykdomojo dokumento, autentišku dokumentu grindžiamas vykdomasis dokumentas tampa galutinis ir vykdytinas (tai taikoma ir mokėjimo įsakymui), o kreditoriaus reikalavimas vykdomas ieškovo prašyme dėl vykdymo nurodytų skolininko daiktų, į kuriuos nukreipiamas išieškojimas, atžvilgiu.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Ieškovas privalo konkrečiai paprašyti teismo išduoti vykdymo pažymėjimą. Teismo sprendimas yra vykdytinas, jeigu jis tampa galutinis ir jeigu suėjo terminas, per kurį įsipareigojimai turėjo būti įvykdyti savanoriškai (Reikalavimų vykdymo ir užtikrinimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalis).

Liublianos apylinkės teismas *ex officio* išduoda autentišku dokumentu grindžiamo vykdomojo dokumento galutinumo ir vykdomumo pažymėjimą ir nusiunčia jį kreditoriui ir (kartu su vykdomuoju dokumentu) visiems už vykdomojo dokumento vykdymą atsakingiems subjektams (vykdytojui, bankui, darbdaviui ir kt.).

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Mokėjimo įsakymas, dėl kurio nepateiktas joks prieštaravimas arba tokį prieštaravimą atsisakyta nagrinėti ar jis yra atmestas, tampa galutinis ir negali būti toliau ginčijamas paduodant skundą.

Galutinį mokėjimo įsakymą galima ginčyti pasinaudojant išimtinėmis teisių gynimo priemonėmis.

Galutinį mokėjimo įsakymą, grindžiamą autentišku dokumentu, kuriame nurodytas mokėjimo įsakymas, galima ginčyti pasinaudojant išimtinėmis teisių gynimo priemonėmis (prašymais atnaujinti bylos nagrinėjimą ir skundais dėl teisės aspektų, ZIZ 10 straipsnis).

Susijusios nuorodos

- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=1998-01-2303>
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1212>
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO320>
- <https://www.uradni-list.si/>
- <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>
- <http://www.sodisce.si/>

Paskutinis naujinimas: 14/01/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Slovakija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

1.1 Procedūros taikymo sritys

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Mokėjimo įsakymo procedūra priklauso vadinamosioms supaprastintoms teismo procedūroms. Procedūra reglamentuojama Civilinio proceso kodekso įstatymo Nr. 160/2015 (slovak. *zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok*) (toliau – CPK) 265 straipsnyje ir kituose straipsniuose.

Mokėjimo įsakymas gali būti išduotas tik jeigu ieškovas, remdamasis savo pateiktais faktais, dėl kurių teismui nekyla jokių abejonių (visų pirma jeigu šie faktai yra pagrįsti patvirtinamaisiais dokumentais), siekia įvykdyti teisę, kad būtų sumokėta piniginė suma. Sprendimas dėl reikalavimo gali būti priimamas išduodant mokėjimo įsakymą neprašant, kad atsakovas padarytų pareiškimą, ir nerengiant teismo posėdžio. Sprendimu atsakovas įpareigojamas per 15 dienų nuo sprendimo įteikimo sumokėti piniginę sumą arba jos dalį ir padengti proceso išlaidas arba per tą patį terminą pareikšti prieštaravimą. Mokėjimo įsakymo procedūroje pareiškimas dėl proceso išlaidų laikomas sprendimu dėl išlaidų padalijimo.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne, nėra.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūros neprivaloma taikyti, jos paskirtis – veiksmingai ir ekonomiškai išspręsti klausimą. Mokėjimo įsakymas išduodamas nepriklausomai nuo aiškaus ieškovo prašymo; teismas mokėjimo įsakymą gali išduoti net jeigu ieškovas teismo prašė klausimą išspręsti priimant sprendimą.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Jeigu mokėjimo įsakymas turi būti įteikiamas užsienyje, išduodamas Europos mokėjimo įsakymas. Prašymas išduoti Europos mokėjimo įsakymą pateikiamas naudojant A formą, kuri nustatyta 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1896/2006, nustatančiame Europos mokėjimo įsakymo procedūrą.

1.2 Kompetentingas teismas

Teismas, kuris turi kompetenciją nagrinėti prašymą pirmąja instancija, yra apylinkės teismas. Procedūra vyksta teisme, kuris turi materialinę ir vietos jurisdikciją.

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Šioje procedūroje formos neprivaloma naudoti, tačiau jeigu ieškovas kartu su savo prašymu pradėti procedūrą pateikia užpildytą mokėjimo įsakymo formą, kuri yra paskelbta Slovakijos Respublikos teisingumo ministerijos (slovak. *Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) interneto svetainėje (<https://www.justice.gov.sk>), tuomet, jeigu įvykdomos įstatyme nustatytos mokėjimo įsakymo išdavimo sąlygos ir jei buvo sumokėtas žyminis mokestis, teismas per 10 darbo dienų nuo sąlygų įvykdymo dienos išduos mokėjimo įsakymą.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Šioje procedūroje advokato atstovavimas nėra privalomas.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Tai yra supaprastinta procedūra, kuri yra grindžiama tik ieškovo nurodytais faktais. Todėl būtina, kad faktai, kuriais grindžiama ieškovo ginama teisė, būtų pakankamai patvirtinti dokumentais, ir kad prašoma įvykdyti prievolė būtų nustatyta objektyvioje teisėje.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai prilygtini kaip įrodymai?

Pavyzdžiui, reikalavimas gali būti patvirtintas sutartimi. Visais atvejais prie reikalavimų turi būti pridėti įrodymai, kuriais patvirtinamas reikalavimas.

1.4 Prašymo atmetimas

Jeigu teismas neišduoda mokėjimo įsakymo, taikoma CPK 168 straipsnio 1 dalyje aprašyta procedūra, t. y. procedūra, kuri būtų taikoma sprendžiant bet kurį kitą ginčą.

Jeigu pateikiamas reikalavimas dėl piniginės sumos sumokėjimo remiantis vartojimo sutartimi ir atsakovas yra vartotojas, teismas neišduos mokėjimo įsakymo, jeigu sutartyje arba kituose sutartiniuose dokumentuose yra nesusąžiningų sąlygų (CPK 299 straipsnio 2 dalis).

1.5 Apskundimas

Procedūroje teisės galima ginti ginčijant išduotą mokėjimo įsakymą šiuo tikslu pareiškiant prieštaravimą. Ginant teises skundą galima pateikti tik dėl sprendimo, susijusio su procedūros išlaidomis. Teismas šį klausimą išsprendžia supaprastinta tvarka, t. y. nerengdamas teismo posėdžio.

1.6 Prieštaravimas

Prieštaravimo pareiškimas, kuriuo siekiama apginti teises, turi būti pateiktas per 15 dienų nuo mokėjimo įsakymo įteikimo teisme, kuris išdavė mokėjimo įsakymą, dienos. Jis turi būti pagrįstas nurodant motyvus. Už prieštaravimo pareiškimo, kuriuo siekiama apginti teises, pateikimą mokamas žyminis mokestis.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Kai tik nors vienas atsakovas per nustatytą terminą pateikia prieštaravimo pareiškimą, kuriame nurodomas atitinkamas pagrindimas, mokėjimo įsakymas panaikinamas ir teismas surengia posėdį.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Pasibaigus prieštaravimo pareiškimo pateikimo terminui, mokėjimo įsakymas visapusiškai įsigalioja.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Mokėjimo įsakymui turi būti suteikta teisinė galia – jame turi būti galiojimą ir vykdytinumą patvirtinantis antspaudas, kurį uždeda mokėjimo įsakymą išdavęs teismas. Vėliau turi būti pateiktas prašymas dėl vykdymo.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Jeigu, siekiant apginti teisę, per įstatymuose nustatytą terminą nepateikiamas prieštaravimo pareiškimas, įsakymas turi tokią pat galią kaip ir vykdytinas teismo sprendimas. Siekiant ginčyti vykdytiną sprendimą gali būti pateikiamas kasacinis skundas, kaip nustatyta OSP, tačiau tik jeigu įvykdyti visi įstatymuose nustatyti reikalavimai. Galimybė pateikti kasacinį skundą priklauso nuo kiekvienos bylos aplinkybių ir faktų.

Paskutinis naujinimas: 22/04/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Suomija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Suomijoje taikoma speciali nurodymo sumokėti procedūra, skirta būtent neginčijamoms skoloms išieškoti. Šiais atvejais vadinamuoju teismo sprendimu už akių atsakovui gali būti nurodyta sumokėti skolą ieškovui.

Ieškiniai taip pat gali būti pareiškiami naudojant elektroninį prašymą išduoti šaukimą, šis prašymas teikiamas Suomijos teismų administracijos interneto svetainėje prieinama elektronine forma (<https://oikeus.fi/en/>). Daugiau informacijos žr. dokumente „Automatinis administravimas. Suomija“.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Šią procedūrą galima taikyti visų tipų piniginiams reikalavimams, dėl kurių proceso šalys gali susitarti tarpusavio sutartimi.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne. Aukščiausios ar žemiausios ieškinio vertės ribos nėra.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra taikoma savanoriškai.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Iš esmės nėra taisyklės, pagal kurią būtų nurodyta, kad atsakovas turi gyventi Suomijoje. Tačiau kad būtų galima taikyti šią procedūrą, jis turi priklausyti Suomijos teismo jurisdikcijai. Pavyzdžiui, pagal reglamentą „Briuselis I“ bylą nagrinėjantis teismas nustatomas vadovaujantis pagrindine taisykle, kad byla dėl reikalavimo sumokėti turi būti nagrinėjama atsakovo gyvenamosios vietos teisme.

1.2 Kompetentingas teismas

Šiais klausimais kompetentingas teismas yra bendrosios kompetencijos pirmosios instancijos teismas. Suomijoje šie teismai žinomi kaip apygardos teismai (suom. *käräjäoikeus*). Bendra taisyklė ta, kad kompetentingas teismas yra atsakovo gyvenamosios vietos apygardos teismas. Nurodymo sumokėti procedūrai taikomos įprastos jurisdikcijos nuostatos (žr. „Jurisdikcija. Suomija“).

1.3 Formos reikalavimai

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Prašymai išduoti šaukimą turi būti parengti raštu ir juose turi būti nurodyta konkreti informacija: reikalavimai, pagrindai (trumpai), reikalavimas sumokėti ieškinio pareiškimo išlaidas, taip pat ieškovo ir atsakovo kontaktiniai duomenys. Prašymai išduoti šaukimą turi būti pasirašyti.

Nacionaliniu lygmeniu nėra nustatyta jokių formų. Kai kurie apygardos teismai yra parengę formas, bet jų naudoti neprivaloma.

Neginčijami reikalavimai taip pat gali būti pareiškiami naudojant elektroninį prašymą išduoti šaukimą, šis prašymas teikiamas Suomijos teismų administracijos interneto svetainėje prieinama elektronine forma (<https://oikeus.fi/en/>).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Nei ieškovas, nei atsakovas neprivalo turėti advokato. Tačiau turėti advokatą visada leidžiama.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Reikalavimo pagrindus būtina nurodyti, kad jį būtų galima atskirti nuo kitų reikalavimų.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Kai siekiama išieškoti neginčijamą skolą, įrodymų pateikti nereikia. Pakankamai įrodymų ieškovas turi pateikti tik tuo atveju, jeigu atsakovas ginčija reikalavimą.

1.4 Prašymo atmetimas

Praktiškai viena iš kliūčių priimti sprendimą už akių – kai atsakovas, pateikdamas pagrįstų motyvų, ginčija prašyme išduoti šaukimą nurodytą reikalavimą, nes tada reikalavimas jau nebėra neginčijamas. Kiti galimi atvejai – kai prašymas išduoti šaukimą paliekamas nenagrinėtas; taip paprastai būna, jeigu atitinkamas apygardos teismas neturi jurisdikcijos arba jeigu ieškovas neištaiso savo prašymo išduoti šaukimą trūkumų, nors ir buvo paragintas tai padaryti. Iš esmės įmanoma, kad ieškinys būtų iš karto atmetas sprendimu, jeigu reikalavimas yra aiškiai nepagrįstas, t. y. neturi jokio teisinio pagrindo. Nesant teisinio pagrindo teismas reikalavimo pagrįstumo nenagrinėja.

1.5 Apskundimas

Jeigu atsakovas nusprendžia reikalavimą ginčyti, ieškovas negali apeliacine tvarka apskųsti teismo nutarties nenagrinėti reikalavimo kaip neginčijamo.

Šiomis aplinkybėmis apygardos teismas bylą nagrinėja vykstant įprastam civiliniam procesui. Tačiau ieškovas gali apeliacine tvarka apskųsti sprendimą palikti jo reikalavimą nenagrinėtą arba jį atmesti.

1.6 Prieštaravimas

Šis klausimas suformuluotas atsižvelgiant į sistemą, kurioje pirmiausia priimamas „teismo sprendimas už akių ir (arba) nurodymas sumokėti“ ir tik tada atsakovui suteikiama galimybė pareikšti prieštaravimą. Suomijoje reikalavimas pirmiausia nusiunčiamas atsakovui, jeigu atsakovas jo neginčija, teismas priima sprendimą už akių.

Apygardos teismas paragina atsakovą iki konkretaus termino raštu pateikti atsiliepimą į ieškinį. Terminą nustato apygardos teismas ir šis terminas paprastai būna nuo dviejų iki trijų savaičių. Atsakovo atsiliepime turi būti nurodyta, ar jis ginčija reikalavimą, o jeigu ginčija, tai kokiais pagrindais. Atsakovas atsiliepime taip pat gali nurodyti, kokius įrodymus ketina (jeigu ketina) pateikti, ir gali pateikti reikalavimą padengti išlaidas. Be to, atsakovas turi nurodyti savo kontaktinius duomenis ir pasirašyti atsiliepimą.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas per nurodytą terminą pateikia savo prieštaravimą, reikalavimas nebelaikomas neginčijamu ir teismas negali priimti sprendimo už akių.

Šiomis aplinkybėmis byla toliau automatiškai nagrinėjama vykstant įprastam civiliniam procesui.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Jeigu atsakovas per nurodytą terminą neužginčija reikalavimo, teismas sprendimu už akių priteisia reikalaujamą sumą. Sprendimas vykdytinas nedelsiant.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Atsakovas negali už akių priimto sprendimo apeliacine tvarka apskųsti apeliaciniam teismui (suom. *hovioikeus*), tačiau turi galimybę apygardos teismui pateikti prašymą dėl vadinamojo padėties atkūrimo. Prašymas atkurti padėtį reiškia, kad byla grąžinama sprendimą už akių priėmusiam apygardos teismui svarstyti iš naujo. Prašymas atkurti padėtį turi būti pateikiamas per trisdešimt dienų nuo tos dienos, kurią atsakovas gauna pranešimą apie sprendimą už akių. Jeigu prašymo atkurti padėtį nepateikiama, galioja sprendimas už akių.

Paskutinis naujinimas: 15/02/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Švedija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Taip, Švedijoje galima prašyti, kad Švedijos vykdymo tarnyba (šved. Kronofogdemyndigheten) išduotų mokėjimo įsakymą. Prašymai siunčiami adresu: Kronofogdens inläsningscentral, Supro, Luleå, FE 7502, 105 81 Stockholm.

Daugiau informacijos galima rasti [Švedijos vykdymo tarnybos svetainėje](#) švedų, anglų, suomių, šiaurės samių, lenkų, arabų ir persų kalbomis.

1.1 Procedūros taikymo sritis

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Prašymas išduoti mokėjimo įsakymą gali būti susijęs su atsakovo prievole sumokėti piniginę skolą. Skolos mokėjimo terminas turi būti suėjęs, o byloje turi būti sudaromos galimybės susitaikyti.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne, ieškiniai gali būti nagrinėjami nepaisant jų sumos.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Ne, prašymo išduoti mokėjimo įsakymą nebūtina pateikti. Kita vertus, apylinkės teismui (šved. tingsrätt) galima pateikti prašymą įteikti šaukimą.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Galimybė naudotis mokėjimo įsakymo išdavimo procedūra reiškia, kad atsakovas gyvena Švedijoje, tačiau tokį mokėjimo įsakymą taip pat gali būti prašoma išduoti dėl Švedijoje negyvenančio atsakovo. Pagal vadinamąjį [Reglamentą „Briuselis I“](#) (Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo) su prašymu išduoti mokėjimo įsakymą susijęs sprendimas gali būti vykdomas kitose valstybėse narėse.

1.2 Kompetentingas teismas

Prašymai turi būti pateikiami Švedijos vykdymo tarnybai (šved. Kronofogdemyndigheten).

1.3 Formos reikalavimai

Prašymas išduoti mokėjimo įsakymą turi būti rašytinis ir jį būtina pasirašyti. Prašyme ieškovas turi nurodyti savo reikalavimą ir jo pagrindus. Būtina nurodyti ieškinio sumą, mokėjimo datą ir priskaičiuotas palūkanas, taip pat visas kitas išlaidas, kurias siekiama prisiteisti. Prašyme taip pat reikia aiškiai nurodyti šalįs.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Ne. Tačiau yra prašymo forma, kuri prieinama [švedų](#) ir [anglų](#) kalbomis, įskaitant pildymo nurodymus; formą galima rasti Švedijos vykdymo tarnybos (šved. Kronofogdemyndigheten) svetainėje (<http://www.kronofogden.se>).

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, teikiant prašymą išduoti mokėjimo įsakymą advokato atstovavimas nėra būtinas. Asmuo gali pats iškelti bylą, todėl nėra jokio reikalavimo turėti atstovą arba patarėją teisės klausimais.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Priežastys turi būti pakankamai išsamios, kad atsakovas suprastų, ko iš jo reikalaujama, ir nuspręstų, ar ginčyti tokį reikalavimą. Nurodant priežastis būtina pateikti objektyvią informaciją apie tai, ko yra reikalaujama, kad ateityje būtų galima numatyti privalomą teisinę galią turinčius bylos rezultatus.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Reikalavimo pateikti rašytinius įrodymus nėra.

1.4 Prašymo atmetimas

Pagal bendrą taisyklę reikalavimo pagrindumas nenagrinėjamas iki bus išduotas įsakymas. Tačiau jeigu galima daryti prielaidą, kad ieškovo reikalavimas yra nepagrįstas arba nepateisinamas, prašymas nagrinėjamas taip, tarsi atsakovas jį būtų užginčijęs.

Prašymas gali būti atmestas dėl jo trūkumų.

1.5 Apskundimas

Švedijos sistema grindžiama tuo, kad prašymas nenagrinėjamas. Jeigu reikalavimas ginčijamas, prašymas nėra atmetamas, tačiau perduodamas teismui toliau nagrinėti. Žr. 1.6 klausimą. Todėl sprendimo atmesti prašymą, kurį būtų galima apskųsti apeliacine tvarka, nėra.

Bylose, kuriose prašymas atmetamas, kaip aprašyta atsakyme į 1.4 klausimą, tokį sprendimą atmesti prašymą galima apskųsti apeliacine tvarka.

1.6 Prieštaravimas

Įsakymo ginčijimo terminas nurodomas pačiame įsakyme. Paprastai nustatomas dešimties dienų terminas, kuris pradedamas skaičiuoti nuo įsakymo priėmimo dienos. Įsakymas turi būti ginčijamas raštu.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas ginčija prašymą, ieškovas apie tai bus nedelsiant informuojamas. Jeigu ieškovas nori palaikyti savo reikalavimą, jis gali prašyti perduoti bylą apylinkės teismui (šved. tingsrätt).

1.8 Prieštaravimo nepareiškimą pasekmės

Jeigu atsakovas skubiai neužginčija prašymo, Švedijos vykdymo tarnyba (šved. Kronofogdemyndigheten) nedelsdama priima sprendimą dėl prašymo.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Švedijos vykdymo tarnybos (šved. Kronofogdemyndigheten) sprendimas yra vykdytinas, o jį Švedijoje automatiškai vykdo Švedijos vykdymo tarnyba iš karto, kai tik jis išduodamas, išskyrus atvejus, kai ieškovas, teikdamas prašymą išduoti mokėjimo įsakymą, aiškiai prašo įsakymo nevykdyti.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Atsakovas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali prašyti atnaujinti bylos nagrinėjimą. Tokiu atveju byla perduodama nagrinėti apylinkės teismui.

Paskutinis naujinimas: 19/01/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Anglija ir Velsas

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Visose Anglijoje ir Velse nagrinėjamosiose bylose konkreti mokėjimo įsakymo procedūra netaikoma; tačiau yra procedūra, kurią taikant ieškovo naudai gali būti priimtas sprendimas už akių. Europos mokėjimo įsakymo procedūra galima pasinaudoti tais atvejais, kai nagrinėjamas tarpvalstybinis ES vidaus ginčas.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Sprendimo už akių procedūra yra sudedamoji įprasto Anglijos ir Vello civilinio teisminio proceso dalis. Ieškovo pareiškus ieškinį (žr. [„Kokių veiksmų imtis. Anglija ir Velsas“](#)), atsakovas turėtų pateikti atsiliepimą per 14 dienų nuo pranešimo apie ieškinio formą gavimo. Jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį, ieškovas gali prašyti teismo priimti sprendimą už akių (t. y. priimti įsakymą, kuriuo atsakovui nurodoma sumokėti reikalaujamą sumą, nes negauta atsiliepimo). Pasibaigus 14 dienų terminui ieškovas tą turėtų padaryti kuo greičiau. Kol teismas nėra gavęs prašymo priimti sprendimą, atsakovas gali pateikti atsiliepimą į ieškinį. Jeigu atsakovo atsiliepimą teismas gauna anksčiau nei ieškovo prašymą, tokiam atsiliepimui bus teikiama pirmenybė, net jeigu jis buvo pateiktas pavėluotai.

Jeigu per šešis mėnesius nuo užginčijimo termino pabaigos ieškovas nepateikia prašymo priimti sprendimą, ieškinio nagrinėjimas „nutraukiamas“ (t. y. sustabdomas arba atidedamas) ir tada atsakovas gali tik paprašyti, kad teismas atnaujintų jo nagrinėjimą.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Sprendimas už akių gali būti priimtas beveik visų rūšių bylose ir (arba) nagrinėjant bet kurį ieškinį Anglijos ir Vello civiliniuose teismuose. Tokie sprendimai gali būti priimti ne tik dėl piniginių ar iš sutarčių kylančių reikalavimų. Išskyrus atvejus, kai teismo taisyklėse (t. y. civilinio proceso taisyklėse) nustatyta kitaip, ieškovas bet kurioje Anglijoje ir Velse nagrinėjamoje civilinėje byloje gali prašyti priimti sprendimą už akių, išskyrus su prekių pristatymu susijusį reikalavimą, numatytą susitarime, reglamentuojamame pagal 1974 m. Vartotojų kredito aktą.

Tam, kad ieškovo prašymu būtų priimtas sprendimas už akių, jis turi pateikti įrodymų, kad įvykdė procesinius reikalavimus, o atsakovas šių procesinių reikalavimų neįvykdė.

Išimties tvarka Civilinio proceso taisyklių 8 dalyje nustatyta alternatyvi ieškinio nagrinėjimo procedūra tais atvejais, kai atsakovas prašo teismo priimti sprendimą dėl klausimo, dėl kurio mažai tikėtinas ginčas iš esmės dėl faktinių aplinkybių, arba tada, kai ši procedūra gali būti taikoma atitinkamame teismo procese. Tokiais atvejais sprendimas už akių negali būti priimtas.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ieškinio vertės viršutinė riba nėra nustatyta.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Kaip minėta, sprendimo už akių priėmimo procedūra yra įprasto civilinio proceso sudedamoji dalis. Tai nėra atskira procedūra, kaip daugelyje kitų valstybių narių. Procedūros taikymas nėra privalomas ta prasme, kad sprendimas už akių nėra savaime priimamas atsakovui per atitinkamą terminą nepateikus atsiliepimo į ieškinį. Šis terminas aiškiai nurodytas ieškinio formoje, kuri įteikiama atsakovui. Tam, kad sprendimas būtų priimtas už akių, ieškovas privalo pateikti prašymą arba pareiškimą dėl sprendimo už akių. Ieškovas taip pat gali nuspręsti neginti ieškinio.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Įmonių arba asmenų tarpusavio ginčai įvairiose valstybėse narėse reglamentuojami įvairiuose teisės aktuose, iš kurių svarbiausias yra ES Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, kuris dar vadinamas Briuselio reglamentu.

Europos mokėjimo įsakymas padeda kreditoriams lengviau susigrąžinti neginčijamas (t. y. pripažintas) pinigines skolas Europos Sąjungoje nagrinėjamosiose tarpvalstybinėse bylose; procedūra yra savanoriška, palyginti su galiojančiomis procedūromis.

1.2 Kompetentingas teismas

Sprendimą už akių gali priimti grafystės teismas ir Aukštasis teismas. Ieškovas turėtų kreiptis į teismą, kuriame jis pateikė savo ieškinį. Tuomet teismas gali patikrinti, ar atsakovas pateikė patvirtinimą apie įteiktus dokumentus arba atsiliepimą į ieškinį ir ar nepasibaigė šiems dokumentams pateikti taikomas terminas.

Procedūra vykdoma laikantis Anglijos ir Vello teismuose taikomų bendrųjų jurisdikcijos taisyklių (žr. puslapius apie [jurisdikciją](#)). Trumpai tariant, jeigu ieškinio suma yra mažesnė nei 100 000 GBP (asmens sužalojimo bylose ieškinio suma yra mažesnė nei 50 000 GBP), jis turėtų būti pareikštas grafystės teisme, išskyrus atvejus, kai ieškoviui nurodoma kitaip. Ieškiniai, kurių suma yra mažesnė nei 10 000 GBP, gali būti nagrinėjami grafystės teisme taikant ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrą, kurioje numatytas paprastas ir neformalus ginčų sprendimo būdas, ir šiuo atveju advokatas dažnai nedalyvauja. Bet koks ieškinys, kurio suma yra didesnė nei 100 000 GBP, gali būti pareikštas Aukštajame teisme arba grafystės teisme. Kompetentingas teismas bus nustatomas atsižvelgiant į bylos pobūdį ir sudėtingumą.

Daugiau informacijos apie sprendimams už akių taikomas procesines taisykles, kurios taikomos šiuose teismuose, galima rasti [Teisingumo ministerijos](#) svetainėje.

1.3 Formos reikalavimai

Sprendimo priėmimui už akių taikomi ne tik pirmiau nurodyti reikalavimai – t. y. pareikšdamas ieškinį ieškovas laikėsi tinkamų procedūrinių reikalavimų, o atsakovas nepateikė atsiliepimo per nustatytą terminą – bet ir reikalavimai dėl formos, kurie priklauso nuo ieškinio tipo.

Apskritai, jeigu reikalaujama konkrečios sumos, ieškoviui tereikia pateikti prašymą dėl sprendimo priėmimo už akių. Tokius prašymus paprastai nagrinėja teismo administracijos darbuotojai, o ne teisėjas. Tokiais atvejais teismo darbuotojai patikrina, ar nėra patvirtinimo apie reikalavimo įteikimą arba atsakovo pateikto prieštaravimo, ar atitinkami terminai pasibaigę ir ar ieškovas teismui pateikė reikalingus įrodymus.

Jeigu ieškinyje nenurodyta konkreti suma, ieškovas privalo pateikti teismui prašymą. Tokiais atvejais šį klausimą nagrinėja teisėjas. Teisėjas nusprendžia, ar reikia rengti teismo posėdį ir kokią informaciją ieškovas turės pateikti, kad galėtų teisėjui padėti priimti sprendimą dėl ieškoviui mokėtinos pinigų sumos, pavyzdžiui, kokie įrodymai turėtų būti pateikti.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Tiek dėl vieno, tiek dėl kito tipo ieškinių privaloma naudoti standartinę formą.

Kai reikalaujama konkrečios sumos ir teismas yra patvirtinęs reikalavimą, teismas ieškoviui išsiunčia formą N205A „Pranešimas apie patvirtinimą (konkreti suma)“. Šioje formoje yra skiltis, kurią ieškovas turi užpildyti ir grąžinti teismui prašydamas priimti sprendimą už akių, jeigu atsakovas per nustatytą terminą nepateikia atsiliepimo. Formoje pateikiamos instrukcijos, padedančios ją užpildyti.

Prieš užpildydamas formą, ieškovas turėtų atidžiai apgalvoti, kaip atsakovas galėtų grąžinti mokėtiną sumą. Ieškovas gali pageidauti, kad pinigai jam būtų sumokėti nedelsiant, tačiau labiau tikėtina, kad jis atgaus šiuos pinigus, jei atsakovui bus leista mokėti dalimis per tam tikrą laiką. Tai priklausys nuo atsakovo aplinkybių.

Jeigu ieškovas pareiškė savo ieškinį naudodamas [📄 piniginių reikalavimų internetinę platformą](#), prašymą priimti sprendimą už akių teismui galima pateikti internetu.

Jeigu pareiškštame ieškinyje nebuvo nurodyta konkreti suma, ieškovas iš ieškinį priėmusio teismo turėtų gauti formą N205B „Pranešimas apie patvirtinimą (suma nenurodyta)“. Šioje formoje taip pat yra skiltis, kurioje ieškovas gali prašyti teismo priimti įsakymą, kad teisinė (ir finansinė) atsakomybė už reikalavimą tenka atsakovui. Teismas nuspręs, kokią sumą atsakovas turėtų sumokėti. Tai vadinama „sprendimo priėmimu, kai mokėtiną sumą nurodo teismas“.

Tam tikrų rūšių bylose reikalaujama pateikti prašymą teisėjui, kad jis nuspręstų, ar galima priimti sprendimą už akių. Taip yra tais atvejais, kai atsakovui ieškinyje įteikiamas kito teismo jurisdikcijoje, kai atsakovas yra valstybė, Karališkosios šeimos narys arba asmuo ar įstaiga, kuriai civiliniame procese taikomas imunitetas. Prašymą taip pat reikia pateikti tada, kai ieškinio adresatas yra vaikas arba pacientas, arba vienas sutuoktinių teikia ieškinį kitam sutuoktiniui dėl žalos atlyginimo. Tokiais atvejais reikėtų naudoti [📄 formą N244 \(Prašymo forma\)](#).

Daugumą teismuose naudojamų formų, įskaitant formą N244, galima rasti [📄 Teisingumo ministerijos svetainėje](#). Visas formas galima gauti bet kuriame Anglijos ir Velso civiliniame teisme.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Kaip ir visų tipų bylose, nereikalaujama, kad asmuo konsultuotųsi su advokatu arba kad jam atstovautų advokatas. Tačiau paprastai jeigu ieškinio suma yra didesnė nei 5 000 GBP, ypač jeigu jame keliama sudėtingi klausimai, patartina pasikonsultuoti su solisitoriumi. Daugiau informacijos apie rekomendacijas dėl teisinio atstovavimo galima rasti puslapyje „Kreipimasis į teismą“.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Kadangi prašymas arba pareiškimas dėl sprendimo už akių yra įprasto civilinio teismo proceso Anglijoje ir Velse sudedamoji dalis, ieškovui ieškinį reikėtų pareikšti įprasta tvarka; žr. puslapį „Kreipimasis į teismą“. Paprastai reikalavimo formoje turi būti nurodyta bylos šalių informacija, trumpa informacija apie ieškinį ir, jei įmanoma, nurodyta reikalaujama pinigų suma bei pažymėta, ar suma, kurią siekiama atgauti, patenka į vieną iš šių intervalų:

ne daugiau nei 10 000 GBP;

daugiau nei 10 000 GBP, bet ne daugiau nei 25 000 GBP;

daugiau nei 25 000 GBP.

Kai reikalavimas teikiamas dėl žalos asmeniui arba asmens sužalojimo, ieškovas turėtų nurodyti, ar siekia gauti:

ne daugiau nei 1 000 GBP;

daugiau nei 1 000 GBP.

Jeigu ieškovas negali įvardinti ieškinio sumos, jis turėtų nurodyti: „Negaliu nurodyti susigrąžintinos sumos“. Ieškinio formoje pateiktos instrukcijos, skirtos tiek ieškovui, tiek atsakovui.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Ieškovas turėtų pateikti ne tik ieškinio formą, bet taip pat su ieškiniu susijusią informaciją, kuri apima šiuos aspektus:

trumpą faktinių aplinkybių išdėstymą;

pareiškimą (jeigu taikoma), kad ieškovas siekia atitinkamos žalos atlyginimo;

informaciją apie bet kokias reikalaujamas palūkanas;

visą kitą informaciją, reikalaujamą atsižvelgiant į atitinkamą reikalavimo tipą, kaip nustatyta teismo taisyklėse.

Jeigu teismo darbuotojai gali priimti sprendimą už akių, jie turi būti įsitikinę, kad atsakovui perduota su ieškiniu susijusi informacija; kad atsakovas per atitinkamą terminą nepateikė atsiliepimo į ieškinį ir kad atsakovas neįvykdė ieškinyje nurodyto reikalavimo.

Jeigu šie reikalavimai įvykdyti, teismo darbuotojai priima sprendimą ieškovo naudai, kuriame nurodoma atsakovo mokėtina suma, mokėjimo terminas ir mokėjimo gavėjo informacija. Sprendimo kopija siunčiama ieškovui ir atsakovui.

Jeigu, kaip minėta pirmiau, sprendimą turi priimti teisėjas, nes nenurodyta ieškinio suma, jis gali nuspręsti, ar būtina surengti teismo posėdį, ar reikia pateikti papildomus įrodymus. Tai vadinama nurodymų teikimu. Teismui priėmus atitinkamą sprendimą, ieškovui ir atsakovui nusiunčiamas įsakymas. Teisėjas gali nurodyti nagrinėti ieškinį pagal ieškinių dėl nedidelių sumų procedūrą arba nurodyti nagrinėti ieškinį paspartinta tvarka.

Nagrinėdamas bylą paspartinta tvarka, teisėjas atlieka vieną iš šių veiksmų: pateikia išsamesnius nurodymus dėl, pavyzdžiui, reikiamų dokumentų ir įrodymų, kad teisėjas galėtų priimti galutinį sprendimą dėl sumos, arba priima sprendimą dėl atsakovo mokėtiną sumos, jeigu tai paprasta byla, kuriai išnagrinėti ilgas posėdis nereikalingas.

Tai, kuris būdas bus pasirinktas, priklauso nuo tikėtiną žalos sumos, nuo to, ar tikėtina, kad atsakovas ginčys žalos sumą, ir ar, teisėjo manymu, per teismo posėdį nagrinėjamuose dokumentuose yra pakankamai įrodymų, kad būtų galima priimti galutinį sprendimą.

Paprastai teisėjas nerengia bylos nagrinėjimo paspartinta tvarka posėdžio, kad priimtų galutinį sprendimą, nebent visi teismui pateikti rašytiniai įrodymai buvo nusiųsti atsakovui ne vėliau kaip prieš tris dienas iki planuojamo bylos nagrinėjimo paspartinta tvarka posėdžio dienos.

Po bylos nagrinėjimo paspartinta tvarka posėdžio teismo darbuotojai išdėsto teisėjo sprendimo turinį įsakyme. Ieškovui ir atsakovui nusiunčiamos kopijos.

Be to, kas išvardyta, jeigu atsakovas negyvena Anglijoje arba Velse, teismas, remdamasis atitinkamais tarptautiniais susitarimais ir kt., privalo įsitikinti, kad jis turi įgaliojimus nagrinėti ieškinį ir priimti dėl jo sprendimą, kad joks kitas teismas neturi išimtinės jurisdikcijos ir kad ieškinyje buvo tinkamai įteiktas.

1.4 Prašymo atmetimas

Nustačius, kad ieškovas nesilaikė teismo taisyklių, teismas atmeta prašymą arba pareiškimą dėl sprendimo priėmimo už akių. Pavyzdžiui, jeigu ieškinio formoje pateikta informacija neatitinka Civilinio proceso taisyklių arba jeigu ieškinio forma įteikta nesilaikant šių taisyklių, teismas sprendimo už akių nepriima. Teismas taip pat atmeta pareiškimą dėl sprendimo priėmimo už akių, kai ieškovas nepateikia reikiamų teismui tinkamų įrodymų (žr. pirmiau pateiktą informaciją). Jeigu laikomasi šių procesinių reikalavimų, tai, ar teismas nagrinėja reikalavimo pagrįstumą prieš priimdamas sprendimą už akių, priklauso (kaip minėta pirmiau) nuo to, ar reikalaujama konkrečios sumos, arba nuo to, ar tai yra vienas iš reikalavimų, kuriuos teisėjas gali nagrinėti tik gavęs pareiškimą (žr. 1.3 punktą).

1.5 Apskundimas

Sprendimą už akių bus atsisakoma priimti tik jeigu ieškovas nesugebės įtikinti teismo, kad jis vadovavosi teisingomis procedūromis. Šio sprendimo ieškovas apskųsti negali. Kai teismas atsisako priimti sprendimą už akių, ieškovas paprastai gali procesą pradėti iš naujo, atsakovui įteikdamas naują ieškinio formą pagal Civilinio proceso taisyklėse nustatytas procedūras ir reikalavimus.

Teismo įsakymas dėl sprendimo priėmimo už akių, kuris buvo priimtas nepagrįstai, gali būti pakeistas arba panaikintas atsakovo prašymu. Galima pateikti prašymą dėl už akių priimto sprendimo pakeitimo (pavyzdžiui, sumažinant reikalaujamą sumą, kai dalis skolos buvo sumokėta iki sprendimo priėmimo) arba panaikinimo.

Jeigu ieškovas turi pagrindo manyti, kad atsakovas negavo ieškinio informacijos iki sprendimo priėmimo už akių, jis privalo paprašyti teismo panaikinti už akių jo naudai priimtą sprendimą.

1.6 Prieštaravimas

Sprendimo priėmimo už akių procedūra taikoma tik tada, kai atsakovas per nustatytą terminą nepateikia prieštaravimo arba nepripažįsta ieškinio (žr. pirmiau). Jeigu atsakovas ginčija ieškinį, byla nagrinėjama pagal įprastą ginčijamo ieškinio nagrinėjimo procedūrą.

Jeigu atsakovas nori, kad įsakymas dėl už akių priimto sprendimo būtų panaikintas arba pakeistas po jo priėmimo, jis turi skubiai paprašyti teismo panaikinti arba pakeisti sprendimą. Teismas gali pakeisti arba panaikinti už akių priimtą sprendimą, jeigu mano, kad tam yra pakankamas pagrindas arba kad atsakovas turi realias galimybes sėkmingai užginčyti ieškinį.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu per nustatytą terminą atsakovas pateikia prieštaravimą dėl ieškinio, byla nagrinėjama pagal įprastą ginčijamo ieškinio nagrinėjimo procedūrą, kaip aprašyta puslapyje „Kreipimasis į teismą“.

Kadangi sprendimo už akių institutas yra įprasto civilinio proceso sudedamoji dalis, toks perdavimas Anglijoje ir Velse neatliekamas. Tačiau jeigu sprendimas už akių panaikinamas sėkmingai jį ginčijus, bylą gali prireikti nagrinėti iš naujo arba atsakovui gali būti suteikta galimybė pateikti atsiliepimą į ieškinį.

Sprendimą dėl tolesnių veiksmų priima teisėjas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Sprendimo priėmimo už akių procedūra taikoma tik tada, kai atsakovas per nustatytą terminą nepateikia prieštaravimo arba nepripažįsta ieškinio. Tik tokiu atveju ieškovas gali pateikti prašymą arba pareiškimą dėl sprendimo priėmimo už akių.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Sprendimas už akių – tai sprendimas, kurio vykdymą atsakovo atžvilgiu ieškovas gali užtikrinti. Procedūros, kurių reikia laikytis, kad būtų priimtas sprendimas, aprašytos 1.3.4 punkte.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Kaip aprašyta pirmiau, atsakovas gali paprašyti teismo pakeisti arba panaikinti už akių priimtą sprendimą (pavyzdžiui, pakeisti sprendimo sąlygas arba visą jį panaikinti). Tai nėra skundas, nes tokį prašymą nagrinėja tas pats teismas, kuris būtų nagrinėjęs pirminę bylą, jeigu atsakovas būtų ginčijęs ieškinį. Teismas gali pakeisti arba panaikinti už akių priimtą sprendimą, jeigu mano, kad padaryti tam tikri procedūriniai pažeidimai arba kad atsakovas turi realias galimybes sėkmingai užginčyti ieškinį, arba kad tam yra pagrindas.

Nutartį panaikinti arba atsisakyti panaikinti už akių priimtą sprendimą bet kuri šalis gali apskųsti, gavusi nutartį priėmusio arba apeliacinio teismo leidimą.

Susijusios nuorodos

 [Teisingumo ministerija](#)

 [Teismų adresai](#)

Paskutinis naujinimas: 17/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Šiaurės Airija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Šiaurės Airijoje nėra jokios specialios mokėjimo įsakymo procedūros. Tačiau pagal tam tikrą procedūrą pareiškėjas (arba ieškovas) gali prašyti priimti teismo sprendimą už akių, jeigu atsakovas (arba atsakovas apeliaciniame procese) nepareiškia ketinimo gintis nuo ieškinio (teismo sprendimo priėmimo už akių procedūra).

Jeigu ES pareiškiamas tarpvalstybinis ieškiny, galima pasinaudoti Europos mokėjimo įsakymo procedūra arba Europos ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūra.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Šiaurės Airijoje teismo sprendimo priėmimo už akių procedūra priskiriama įprastoms civilinių bylų teismo procedūroms.

Jeigu pareiškėjas (ieškovas) pareiškia ieškinį Aukštajame teisme, atsakovas privalo patvirtinti jo gavimą per 14 dienų nuo ieškinio įteikimo dienos, nebent jis gyvena už Šiaurės Airijos ribų ir tada terminas priklauso nuo to, kur jis gyvena, bet tai nurodoma šaukime į teismą.

Grafystės teisme civiliniams ieškiniams ir ieškiniams dėl nedidelių sumų nustatytas 21 dienos terminas. Jeigu atsakovas nepatvirtina, kad gavo dokumentus, susijusius su ieškiniu, ir nori gintis nuo ieškinio, pareiškėjas (ieškovas) gali prašyti priimti teismo sprendimą už akių, pateikdamas atitinkamus dokumentus nustatytam teismo skyriui.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Šiaurės Airijoje teismo sprendimas gali būti priimamas už akių toliau nurodytose bylose, nors tam tikromis aplinkybėmis tam reikalingas teismo leidimas:

dėl skolos priteisimo;

dėl žalos atlyginimo;

dėl prekių sulaikymo;

dėl žemės susigrąžinimo.

Kitais atvejais teismo sprendimas priimamas įprasta tvarka.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Aukštajame teisme viršutinė reikalavimo dydžio riba nenustatyta.

Grafystės teismui suteikta bendra civilinė jurisdikcija nagrinėti ieškinius, jei reikalaujama suma ar konkretaus reikalaujamo turto vertė neviršija 30 000 GBP.

Ieškiniai dėl nedidelių sumų nagrinėjami grafystės teisme, jeigu ieškinio suma neviršija 3 000 GBP.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Teismo sprendimo priėmimo už akių procedūra priskiriama įprastam civiliniam procesui. Tai nėra atskira procedūra. Šia procedūra naudotis neprivaloma, t. y. teismo sprendimas už akių nėra priimamas automatiškai, jeigu atsakovas per nustatytą terminą neatsako į ieškinį.

Siekdamas, kad teismo sprendimas būtų priimtas už akių, pareiškėjas (ieškovas) turi pateikti prašymą arba pareiškimą. Alternatyviai ieškovas (pareiškėjas) gali nuspręsti atsiimti ieškinį.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Atsižvelgiant į šalių tarpusavio susitarimus dėl teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo tarp Jungtinės Karalystės ir kitų valstybių narių arba panašius susitarimus su kitomis šalimis, šia procedūra galima pasinaudoti, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba kitoje šalyje.

Pareiškėjas (ieškovas) turi užtikrinti, kad tinkamai įteiktų ieškinį atsakovui pagal dokumentų įteikimui už Šiaurės Airijos ribų taikomas taisykles.

Jeigu atsakovas neatsako į ieškinį, pareiškėjas (ieškovas) privalo prašyti teismo leisti priimti sprendimą už akių įprasta tvarka.

1.2 Kompetentingas teismas

Šiaurės Airijoje priimti teismo sprendimą už akių gali būti prašoma to teismo, kuriame buvo iškelta byla.

1.3 Formos reikalavimai

Be pirmiau nurodytų reikalavimų, t. y. kad pareiškėjas (ieškovas) turi vadovautis tinkamomis ieškinio pareiškimo procedūromis ir jeigu atsakovas per nustatytą terminą neatsako, taikomi toliau nurodyti formalūs reikalavimai dėl teismo sprendimo:

Aukštajame teisme pareiškėjas (ieškovas), turintis teisę į tai, kad teismo sprendimas būtų priimtas už akių (nedalyvaujant atsakovui ir negavus jo atsiliepimo), gali prašyti priimti tokį sprendimą, pateikdamas toliau nurodytus dokumentus atitinkamai Aukštojo teismo tarnybai:

neatvykimo į teismą patvirtinimą;

bylos iškėlimo dokumento originalą;

įteikimą patvirtinančių dokumentų, kad procesinių dokumentų originalai buvo įteikti;

rašytinį skolos patvirtinimą, jeigu reikalavimas yra dėl nustatytos sumos;

jeigu ginčas susijęs su žemės valdymu, pažymą, patvirtinančią, kad turtas nėra gyvenamosios paskirties;

atsiliepimo į ieškinį nepateikimo patvirtinimą;

bylos iškėlimo dokumento originalą;

atsakovo įteikto pareiškimo dėl atvykimo į teismą kopiją;

skolą patvirtinančių dokumentų, jeigu reikalaujama nustatytos sumos, arba ieškovo ieškinio pareiškimo kopiją;

pažymą, patvirtinančią, kad atsiliepiamas į ieškinį neįteiktas;

jeigu ginčas susijęs su žemės valdymu, pažymą, patvirtinančią, kad turtas nėra gyvenamosios paskirties.

Grafystės teisme, jeigu pareiškėjas (ieškovas), turintis teisę į tai, kad teismo sprendimas būtų priimtas už akių, kai atsakovas nepraneša apie ketinimą gintis nuo ieškinio, gali prašyti teismo priimti tokį sprendimą, teismo tarnybai pateikdamas panašų rinkinį dokumentų, kaip nurodyta pirmiau.

Bylose dėl ieškinių dėl nedidelių sumų turi būti užpildoma speciali forma, vadinama prašymu dėl teismo sprendimo už akių (*application for a default decree*), kurią pareiškėjas turi užpildyti ir pateikti atitinkamam teismo skyriui.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Reikalingos formos, kurios turėtų būti užpildomos siekiant iškelti bylą, ir formos, kurių reikalaujama kitais proceso etapais, pateikiamos toliau nurodytuose teismų reglamentuose:

1980 m. Šiaurės Airijos Aukščiausiojo Teismo reglamentas [S.R. 1980 Nr. 346]

1981 m. Šiaurės Airijos grafysčių teismų reglamentas [S.R.1981 Nr. 225]

Šie reglamentai pateikiami [Šiaurės Airijos bendrosios ir specialiosios jurisdikcijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, tačiau pagal bendrą taisyklę patartina pasikonsultuoti su solisitoriumi. Teismo darbuotojai nėra kvalifikuoti teikti teisines konsultacijas ieškovams arba atsakovams.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Prašymas priimti teismo sprendimą už akių yra civilinio teismo proceso dalis Šiaurės Airijoje ir pareiškėjas (ieškovas) turi iškelti bylą įprasta tvarka, o išsami ieškinio informacija turi būti įtraukta į pirminius bylos dokumentus. Prašyme priimti teismo sprendimą už akių turi būti nurodytos tokio prašymo priežastys.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Rašytiniai atitinkamo reikalavimo įrodymai pridedami prie teismui teikiamų dokumentų, kai priimamas sprendimas dėl teismo sprendimo priėmimo už akių.

1.4 Prašymo atmetimas

Jeigu pareiškėjas (ieškovas) pateikia reikalavimą atsakovui ir reikalavimo sumą turi nustatyti teismas, o atsakovas neišreiškia ketinimo gintis, pareiškėjas (ieškovas) gali prašyti priimti teismo sprendimą, kuriame būtų nurodyta, kad reikalavimo sumą turi įvertinti teismas. Tokiais atvejais reikalavimo sumą įvertina teisėjas. Teisėjas gali nuspręsti, kokia suma turi būti sumokėta, arba kad pagal reikalavimą nieko nereikia mokėti.

Kitais atvejais reikalaujama teismui pateikti prašymą nuspręsti, ar teismo sprendimas gali būti priimtas už akių. Tai yra tokie atvejai, kai ieškinys įteikiamas atsakovui kitoje jurisdikcijoje, kai atsakovas yra valstybė, Karalienė arba asmuo ar organizacija, kuriems taikomas imunitetas civiliniame procese.

Prašymas taip pat turi būti pateikiamas, jeigu reikalavimas nukreiptas į vaiką arba pacientą arba jei tai vieno sutuoktinio ieškinys kitam sutuoktiniui dėl aplaidumo (delikto).

1.5 Apskundimas

Atsakovas gali prašyti pakeisti už akių priimtą teismo sprendimą (pavyzdžiui, sumažinti priteistą sumą, jeigu skolos dalis buvo sumokėta iki teismo sprendimo) arba jį panaikinti (t. y. atšaukti).

Jeigu pareiškėjas (ieškovas) turi priežasčių manyti, kad ieškinyje pateikta informacija nepasiekė atsakovo iki teismo sprendimo priėmimo, jis privalo kreiptis į teismą ir prašyti teismo panaikinti už akių priimtą teismo sprendimą.

1.6 Prieštaravimas

Jeigu atsakovas pageidauja, kad būtų nurodyta panaikinti arba pakeisti už akių priimtą teismo sprendimą po jo priėmimo, jis privalo skubiai kreiptis į teismą, kad toks sprendimas būtų panaikintas arba pakeistas.

Teismas gali pakeisti arba panaikinti už akių priimtą sprendimą, jeigu mano, kad tam yra pagrįstų priežasčių, arba jeigu atsakovas turi realių galimybių sėkmingai apsiginti nuo ieškinio reikalavimų.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas per nustatytą terminą pateikia atsiliepimą į ieškinį, byla toliau nagrinėjama įprasta ginčo teiseną.

Jeigu už akių priimtas teismo sprendimas panaikinamas sėkmingai jį užginčijus, bylą gali tekti nagrinėti iš naujo arba atsakovui gali būti suteikta galimybė pateikti atsiliepimą į ieškinį. Kas bus toliau, sprendžia teisėjas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Teismo sprendimo priėmimo už akių procedūra gali būti taikoma tik po to, kai atsakovas per nustatytą terminą nepateikia atsiliepimo į ieškinį arba jo nepripažįsta. Tik tada pareiškėjas (ieškovas) gali pateikti prašymą arba pareiškimą dėl teismo sprendimo priėmimo už akių.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Teismo sprendimas už akių – tai sprendimas, kurio vykdymą pareiškėjas (ieškovas) gali užtikrinti prieš atsakovą. Procedūros, kuriomis reikia vadovautis siekiant, kad teismo sprendimas būtų priimtas už akių, apibūdintos pirmiau 1.3 punkte.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Kaip apibūdinta pirmiau, atsakovas gali prašyti teismo pakeisti arba panaikinti už akių priimtą teismo sprendimą (t. y. pakeisti teismo sprendimo sąlygas arba panaikinti jį visą).

Teismas gali pakeisti arba panaikinti už akių priimtą teismo sprendimą, jeigu mano, kad buvo padaryta procedūrinių pažeidimų arba jeigu atsakovas turėjo realių galimybių sėkmingai apsiginti nuo ieškinio arba jeigu tam yra pagrįstų priežasčių.

Susijusios nuorodos

Daugiau informacijos apie procedūras pateikiama [Šiaurės Airijos bendrosios ir specialiosios jurisdikcijos teismų tarnybos interneto svetainėje](#).

Pagalba bylos šalims, turinčioms negalią

Kai kurie teismo skyriai turi specialiai paskirtus klientų aptarnavimo pareigūnus, kurie galėtų suteikti pagalbą. Jei jie negali padėti, negalią turinti bylos šalis gali kreiptis į Šiaurės Airijos bendrosios ir specialiosios jurisdikcijos teismų tarnybos komunikacijos skyrių tel. +44 300 200 7812.

Paskutinis naujinimas: 13/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Škotija

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Visiems reikalavimams taikoma procedūra, suteikianti galimybę pareikšti prieštaravimą arba atsiliepti į ieškinį. Jeigu dėl reikalavimų nepareiškiamas prieštaravimas ir jie neginčijami, nėra pareigos juos nagrinėti teisme ir sprendimas gali būti priimtas bylos šalims nedalyvaujant – taikoma supaprastinta procedūra neginčytinų reikalavimų atveju.

1.1 Procedūros taikymo sritys

Toks procesas apygardos teisme (angl. *Sheriff Court*) gali būti vykdomas pagal paprastą procedūrą, supaprastinto proceso tvarka ir bendrąja tvarka, o Sesijų teisme (angl. *Court of Session*) – pagal įprastą šaukimo į teismą procedūrą.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Paprasta procedūra taikoma nagrinėjant piniginius reikalavimus, kai reikalavimo suma neviršija 5 000 GBP.

Supaprastinto proceso tvarka nagrinėjami tam tikro pobūdžio piniginiai reikalavimai, kai reikalavimo suma neviršija 5 000 GBP, pavyzdžiui, dėl asmens sužalojimo. Supaprastinta tvarka vykdomą procesą pakeičia paprasta procedūra, tačiau tik tais atvejais, kai procesas susijęs su ieškiniiais dėl mokėjimo, pristatymo arba kilnojamo turto susigrąžinimo, arba ieškiniiais, kai atitinkamam asmeniui duodami kokie nors nurodymai.

Bendrąja tvarka nagrinėjami reikalavimai, kai reikalavimo suma viršija 5 000 GBP.

Sesijų teisme nagrinėjami reikalavimai, kai reikalavimo suma viršija 100 000 GBP.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Paprasta procedūra – iki 5 000 GBP.

Supaprastinto proceso tvarka – iki 5 000 GBP.

Bendrąja tvarka nagrinėjant ieškinius apygardos teisme ir Sesijų teisme apribojimai netaikomi.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Apygardos teisme tiek pagal paprastą procedūrą, tiek procesą vykdamas supaprastinta tvarka ir bendrąja tvarka vykdomi atskiri procesai ir privaloma jų laikytis. Be to, Sesijų teisme atskiru procesu vykdoma įprasta šaukimo į teismą procedūra ir šiame teisme gali būti reiškiami tik reikalavimai, kurių suma viršija 100 000 GBP.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Taip.

Paprasta procedūra: jeigu atsakovo gyvenamoji vieta yra kitoje susitariančioje valstybėje, apygardos teisėjas (angl. *Sheriff*) sprendimą priima tik tada, kai nustatyta, kad atsakovas turėjo galimybę gauti reikalavimo formą ir turėjo pakankamai laiko parengti atsakymą arba kad šiuo tikslu buvo imtasi visų reikiamų priemonių.

Supaprastinto proceso tvarka: jeigu atsakovo gyvenamoji vieta yra kitoje susitariančioje valstybėje, apygardos teisėjas sprendimą priima tik tada, kai nustatyta, kad atsakovas turėjo galimybę gauti šaukimą į teismą ir turėjo pakankamai laiko pasirengti gynybai arba kad šiuo tikslu buvo imtasi visų reikiamų priemonių.

Bendroji tvarka: Reglamente „Bruselis I“ nustatytos teisingumo taisyklės, kurių turi laikytis Jungtinės Karalystės teismai, nagrinėdami bylas, kai atsakovo gyvenamoji vieta yra kitoje Europos Sąjungos valstybėje.

1.2 Kompetentingas teismas

Kai taikoma supaprastinto proceso tvarka arba paprasta procedūra prašymai teikiami apygardos teismui. Išskyrus atvejus, kai taikomi kiti jurisdikcijos nustatymo pagrindai, prašymai teikiami atsakovo gyvenamosios vietovės teismui.

Bendrąja tvarka reiškiami ieškiniai paprastai gali būti teikiami apygardos teismui arba Sesijų teismui. Sesijų teismas jurisdikciją turi visoje Škotijoje. Be to, kalbant apie apygardos teismo jurisdikciją, išskyrus atvejus, kai taikomi kiti jurisdikcijos nustatymo pagrindai, prašymai teikiami atsakovo gyvenamosios vietovės teismui.

Kiekvienam procesui taikomos atskiros teismo taisyklės, su visomis jomis galima susipažinti [Škotijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

1.3 Formos reikalavimai

Procesas pagal paprastą procedūrą pradedamas pateikiant reikalavimo formą (3A forma), kurioje aiškiai išdėstomi reikalavimai atsakovui, reikalavimo pagrindas ir informacija apie prekes, jeigu reikalavimas pareikštas dėl prekių tiekimo.

Supaprastinta tvarka vykdomas procesas pradedamas įteikiant šaukimą į teismą (1 forma), kuriame aiškiai išdėstomi reikalavimai atsakovui, reikalavimo pagrindas ir informacija apie prekes, jeigu reikalavimas pareikštas dėl prekių tiekimo.

Procesas bendrąja tvarka apygardos teisme pradedamas pareiškiant ieškinį pagal G1 formą. Ieškinyje turi būti nurodyti ieškovo reikalavimai, įskaitant:

- jurisdikcijos pagrindą ir
- jurisdikcijos pagrindą pagrindžiančias aplinkybes.

Bendrąja tvarka vykdomas procesas Sesijų teisme pradedamas įteikiant šaukimą į teismą, kuris aprašytas ir kurio forma pateikta [Sesijų teismo taisyklėse](#).

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Taip, pagal paprastą procedūrą turi būti užpildoma 3A forma, o pagal supaprastinto proceso tvarką – 1 forma. Taikant bendrąją tvarką teisminis procesas inicijuojamas pareiškus ieškinį apygardos teismui, o Sesijų teisme procesas pradedamas šaukimu į teismą. Formas galima rasti [Škotijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje atitinkamam procesui taikomose taisyklėse.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne, prašymą galite pateikti savo vardu, tačiau ši byla nagrinėjama bendrąja tvarka rekomenduojama pasitelkti solisitorių, nes procesas yra ganėtinai sudėtingas.

Bylos šalis (asmuo, kuriam neatstovauja solisitorius) gali paprašyti teismo, kad šis civilinių bylų teismo procese leistų pasinaudoti kito asmens pagalba – toks asmuo vadinamas teisinės kvalifikacijos neturinčiu atstovu. Daugiau informacijos apie teisinės kvalifikacijos neturinčius atstovus galima rasti [Škotijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Bylos medžiagoje turėtų būti nurodyta su reikalavimu susijusi informacija, įskaitant datas. Kuo didesnės apimties ir kuo sudėtingesnis reikalavimas, tuo išsamesnio aprašo reikia.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Ne.

1.4 Prašymo atmetimas

Ar skola mokėtina, teismas nustato remdamasis prašymo turiniu. Teismas gali atmesti prašymą dėl nutarties, jeigu neužpildytos formos. Apygardos teisėjas gali manyti, kad nėra jurisdikcijos pagrindo arba kad reikalavimas pareikštas netinkamame teisme.

1.5 Apskundimas

Ar ieškovas gali apskųsti sprendimą nenagrinėti bylos šalims nedalyvaujant? Taip.

Bendrają tvarką vykdomas procesas: sprendimas gali būti apskųstas Sesijų teismui arba Apygardos apeliaciniam teismui (angl. *Sheriff Appeal Court*).

Supaprastinto proceso tvarka: sprendimas skundžiamas Apygardos apeliaciniam teismui.

Paprasta procedūra: sprendimas skundžiamas Apygardos apeliaciniam teismui.

Sesijų teisme apskundimo procesas vadinamas „išreikalavimu“.

1.6 Prieštaravimas

Supaprastinto proceso tvarka: atsakovui suteikiamas 21 dienos terminas, per kurį jis turi užpildyti atsakymo formą, kurioje pateikiama išsami informacija ieškovui.

Paprasta procedūra: atsakovas turi teismui pateikti užpildytą 4A atsakymo formą ne vėliau kaip paskutinę atsakymo pateikimo termino dieną, nurodydamas, kad reikalavimas arba jo dalis yra ginčijama (pavyzdžiui, suma, kurią atsakovas turėtų sumokėti ieškovui). Visi atsakymai teismui teikiami ne vėliau nei iki dienos, nurodytos kartu su reikalavimo forma pateiktame grafike.

Bendrają tvarką vykdomas procesas apygardos teisme: atsakovui suteikiamas 21 dienos terminas, per kurį pagal 07 formą turi būti užpildytas pranešimas apie ketinimą gintis ir jis turi būti nusiųstas ieškovui. Vėliausias pranešimo apie ketinimą gintis išsiuntimo apygardos teismui terminas nurodytas 07 formoje.

Jeigu Sesijų teisme atsakovas nori ginčyti prašymą, jis turi dalyvauti bylos nagrinėjime, atitinkamai tai pažymėdamas šaukime į teismą ne vėliau kaip likus trims dienoms iki bylos nagrinėjimo pradžios. Ši byla nebus pradėta nagrinėti kol nepasibaigė pranešimo laikotarpis. Paprastai pranešimo laikotarpis yra 21 diena.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Paprasta procedūra: per dvi savaites nuo atsakymo gavimo apygardos teisėjas priims rašytinį įsakymą, kuriuo gali:

- nukreipti bylos šalį ginčą spręsti alternatyviomis ginčų sprendimo priemonėmis;
- surengti bylos administravimo diskusiją;
- surengti teismo posėdį;
- nurodyti, kad apygardos teisėjas ketina priimti sprendimą nerengdamas teismo posėdžio, jeigu jis mano, kad sprendimas gali būti priimtas tokiu būdu;
- pasinaudodamas apygardos teisėjo įgaliojimais atmesti reikalavimą ir sprendimą dėl bylos priimti pagal 1.8 taisyklės 11, 12 ir 13 punktus.

Supaprastinto proceso tvarka: šalys dalyvauja pirmajame teismo posėdyje, per kurį apygardos teisėjas siekia, kad šalys pasiektų susitarimą.

Bendrają tvarką vykdomas procesas apygardos teisme ir Sesijų teisme: reikia pateikti prieštaravimus ir vėliau byla nagrinėjama ginčijamų reikalavimų nagrinėjimo tvarka, kurią išnagrinėjus nustatomos faktinės aplinkybės, dėl kurių kilo ginčas tarp šalių, nebent šalys pasiekia susitarimą anksčiau.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Kai tiek apygardos teisme, tiek Sesijų teisme byla nagrinėjama supaprastinto proceso tvarka arba bendrąja tvarka, ieškovas gali pateikti prašymą priimti sprendimą.

Kai byla nagrinėjama taikant paprastą procedūrą, ieškovas gali užpildyti prašymą priimti sprendimą.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Ieškovui pateikus prašymą priimti sprendimą, teisėjas gali priimti sprendimą arba kitą įsakymą pagal savo kompetenciją, atsižvelgdamas į tą prašymą.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Nors teisėjas priima sprendimą, atsakovas gali kreiptis į teismą ir prašyti atšaukti tą sprendimą.

Susijusios nuorodos

[Škotijos teismų tarnybos](#) interneto svetainėje pateiktos bendrosios tvarkos, supaprastinto proceso tvarkos ir paprastos procedūros taisyklės.

Paskutinis naujinimas: 17/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Europos mokėjimo įsakymas - Gibraltaras

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Konkreči mokėjimo įsakymo procedūra Gibraltare netaikoma. Vis dėlto galioja lygiavertė procedūra, pagal kurią ieškovo prašymu gali būti priimtas sprendimas už akių.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Sprendimo už akių procedūra yra sudedamoji įprasto Gibraltaro civilinio teisminio proceso dalis. Ieškovui pareiškus ieškinį atsakovas turi atsakyti per 14 dienų nuo pranešimo apie ieškinio formą gavimo. Jeigu atsakovas nepateikia atsiliepimo į ieškinį, ieškovas gali prašyti teismo priimti sprendimą už akių (t. y. priimti įsakymą, kuriuo atsakovui nurodoma sumokėti reikalaujamą sumą, nes negauta atsiliepimo). Pasibaigus 14 dienų terminui ieškovas tą turėtų padaryti kuo greičiau. Kol teismas nėra gavęs prašymo priimti sprendimą, atsakovas gali pateikti atsiliepimą į ieškinį. Jeigu atsakovo atsiliepimą teismas gauna anksčiau nei ieškovo prašymą, tokiam atsiliepimui bus teikiama pirmenybė, net jeigu jis buvo pateiktas pavėluotai.

Jeigu per šešis mėnesius nuo užginčijimo termino pabaigos ieškovas nepateikia prašymo priimti sprendimą, ieškinio nagrinėjimas „nutraukiamas“ (t. y. sustabdomas arba atidedamas) ir tada atsakovas gali tik paprašyti, kad teismas atnaujintų jo nagrinėjimą.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylančiams reikalavimams ir t. t.)?

Sprendimas už akių Gibraltaro civilinių bylų teismuose gali būti priimtas beveik visų tipų bylose ir (arba) dėl beveik visų tipų ieškinii. Tokie sprendimai gali būti priimti ne tik dėl piniginių ar iš sutarčių kylančių reikalavimų. Išskyrus atvejus, kai teismo taisyklėse (t. y. Civilinio proceso taisyklėse) aiškiai numatyta kitaip, Gibraltare ieškovas gali prašyti priimti sprendimą už akių pareikšdamas bet kokią civilinį ieškinį.

Tam, kad ieškovo prašymu būtų priimtas sprendimas už akių, jis turi pateikti įrodymų, kad įvykdė procesinius reikalavimus, o atsakovas šių procesinių reikalavimų neįvykdė.

Išimties tvarka Civilinio proceso taisyklių 8 dalyje nustatyta alternatyvi ieškinio nagrinėjimo procedūra tais atvejais, kai atsakovas prašo teismo priimti sprendimą dėl klausimo, dėl kurio mažai tikėtinas ginčas iš esmės dėl faktinių aplinkybių, arba tada, kai ši procedūra gali būti taikoma atitinkamame teismo procese. Tokiais atvejais sprendimas už akių negali būti priimtas.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ieškinio vertės viršutinė riba nėra nustatyta.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Kaip minėta, sprendimo už akių priėmimo procedūra yra įprasto civilinio proceso sudedamoji dalis. Tai nėra atskira procedūra, kaip daugelyje kitų valstybių narių. Procedūros taikymas nėra privalomas ta prasme, kad sprendimas už akių nėra savaime priimamas atsakovui per atitinkamą terminą nepateikus atsiliepimo į ieškinį. Šis terminas aiškiai nurodytas ieškinio formoje, kuri įteikiama atsakovui. Tam, kad sprendimas būtų priimtas už akių, ieškovas privalo pateikti prašymą arba pareiškimą dėl sprendimo už akių. Ieškovas taip pat gali nuspręsti neginti ieškinio.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Nepažeidžiant šalių susitarimų dėl teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo ir vykdymo valstybėse narėse (pavyzdžiui, 2012 m. gruodžio 12 d. reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo) arba panašių su trečiosiomis šalimis sudarytų susitarimų, procedūra taikoma, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje. Ieškovas privalo užtikrinti, kad jis tinkamai įteikė reikalavimą atsakovui, laikydamasis taisyklių, kurios taikomos dokumentų įteikimui ne Gibraltare (pavyzdžiui, 2007 m. lapkričio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse). Kai atsakovas neatsako į reikalavimą, ieškovas turi pateikti prašymą teismui, kad įprastine tvarka būtų priimtas sprendimas už akių.

1.2 Kompetentingas teismas

Kompetentingas teismas būtų Gibraltaro Aukščiausiasis Teismas įvairiose savo jurisdikcijos srityse. Ši kompetencija apima Aukščiausiojo Teismo jurisdikciją nagrinėti ieškinius dėl nedidelių sumų, kai nagrinėjami reikalavimai iki 10 000 GBP.

1.3 Formos reikalavimai

Sprendimo priėmimui už akių taikomi ne tik pirmiau nurodyti reikalavimai – t. y. pareikšdamas ieškinį ieškovas laikėsi tinkamų procedūrinių reikalavimų, o atsakovas nepateikė atsiliepimo per nustatytą terminą – bet ir reikalavimai dėl formos, kurie priklauso nuo ieškinio tipo.

Apskritai, jeigu reikalaujama konkrečios sumos, ieškovui tereikia pateikti prašymą dėl sprendimo priėmimo už akių. Tokius prašymus paprastai nagrinėja teismo kancleris, o ne teisėjas. Tokiais atvejais teismo darbuotojai patikrina, ar nėra patvirtinimo apie reikalavimo įteikimą arba atsakovo pateikto prieštaravimo, ar atitinkami terminai pasibaigę ir ar ieškovas teismui pateikė reikalingus įrodymus.

Jeigu ieškinyje nenurodyta konkreti suma, ieškovas privalo pateikti teismui prašymą. Tokiais atvejais šį klausimą nagrinėja teisėjas. Teisėjas nusprendžia, ar reikia rengti teismo posėdį ir kokią informaciją ieškovas turės pateikti, kad galėtų teisėjui padėti priimti sprendimą dėl ieškovui mokėtinos pinigų sumos, pavyzdžiui, kokie įrodymai turėtų būti pateikti.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Tiek dėl vieno, tiek dėl kito tipo ieškinių privaloma naudoti standartinę formą.

Kai reikalaujama konkrečios sumos ir teismas yra patvirtinęs reikalavimą, teismas ieškovui išsiunčia formą N205A „Pranešimas apie patvirtinimą (konkreti suma)“. Šioje formoje yra skiltis, kurią ieškovas turi užpildyti ir grąžinti teismui prašydamas priimti sprendimą už akių, jeigu atsakovas per nustatytą terminą nepateikia atsiliepimo. Formoje pateikiamos instrukcijos, padedančios ją užpildyti.

Prieš užpildydamas formą, ieškovas turėtų atidžiai apgalvoti, kaip atsakovas galėtų grąžinti mokėtiną sumą. Ieškovas gali pageidauti, kad pinigai jam būtų sumokėti nedelsiant, tačiau labiau tikėtina, kad jis atgaus šiuos pinigus, jei atsakovui bus leista mokėti dalimis per tam tikrą laiką. Tai priklausys nuo atsakovo aplinkybių.

Jeigu pareikštame ieškinyje nebuvo nurodyta konkreti suma, ieškovas iš ieškinį priėmusio teismo turėtų gauti formą N205B „Pranešimas apie patvirtinimą (suma nenurodyta)“. Šioje formoje taip pat yra skiltis, kurioje ieškovas gali prašyti teismo priimti įsakymą, kad teisinė (ir finansinė) atsakomybė už reikalavimą tenka atsakovui. Teismas nuspręs, kokią sumą atsakovas turėtų sumokėti. Tai vadinama „sprendimo priėmimu, kai mokėtiną sumą nurodo teismas“.

Tam tikrų rūšių bylose reikalaujama pateikti prašymą teisėjui, kad jis nuspręstų, ar galima priimti sprendimą už akių. Taip yra tais atvejais, kai atsakovui ieškinyje įteikiamas kito teismo jurisdikcijoje, kai atsakovas yra valstybė, Karališkosios šeimos narys arba asmuo ar įstaiga, kuriai civiliniame procese taikomas imunitetas. Prašymą taip pat reikia pateikti tada, kai ieškinio adresatas yra vaikas arba pacientas, arba vienas sutuoktinis teikia ieškinį kitam sutuoktiniui dėl žalos atlyginimo. Tokiais atvejais reikėtų naudoti formą N244 (Prašymo forma).

Išsamesnę informaciją, įskaitant atitinkamų formų kopijas, galima gauti susisiekus su Aukščiausiojo Teismo kanceliarija, 277 Main Street, Gibraltaras, telefono numeris: (+350) 200 75608.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Kaip ir visų tipų bylose, nereikalaujama, kad asmuo konsultuotųsi su advokatu arba kad jam atstovautų advokatas. Vis dėlto, jeigu reikalavimo suma viršija 10 000 GBP ir visų pirma jeigu reikalavimas susijęs su sudėtinga problema, paprastai rekomenduojama pasitelkti solisitorių. Daugiau informacijos apie rekomendacijas dėl teisinio atstovavimo galima rasti puslapyje „Kreipimasis į teismą“.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Atsižvelgiant į tai, kad prašymas arba pareiškimas dėl sprendimo priėmimo už akių yra sudėtinė įprasto proceso Gibraltaro civilinių bylų teisme dalis, ieškovas ieškinį turi pateikti įprastiniu būdu – žr. puslapį [„Kreipimasis į teismą“](#). Paprastai reikalavimo formoje turi būti nurodyta bylos šalių informacija, trumpa informacija apie ieškinį ir, jei įmanoma, nurodyta reikalaujama pinigų suma bei pažymėta, ar suma, kurią siekiama atgauti, patenka į vieną iš šių intervalų:

ne daugiau nei 10 000 GBP;

daugiau kaip 10 000 GBP, tačiau ne daugiau kaip 15 000 GBP;

daugiau kaip 15 000 GBP.

Kai reikalavimas teikiamas dėl žalos asmeniui arba asmens sužalojimo, ieškovas turėtų nurodyti, ar siekia gauti:

ne daugiau nei 1 000 GBP;

daugiau nei 1 000 GBP.

Jeigu ieškovas negali įvardinti ieškinio sumos, jis turėtų nurodyti: „Negaliu nurodyti susigrąžintinos sumos“. Ieškinio formoje pateiktos instrukcijos, skirtos tiek ieškovui, tiek atsakovui.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Ieškovas turėtų pateikti ne tik ieškinio formą, bet taip pat su ieškiniu susijusią informaciją, kuri apima šiuos aspektus:

trumpą faktinių aplinkybių išdėstymą;

pareiškimą (jeigu taikoma), kad ieškovas siekia atitinkamos žalos atlyginimo;

informaciją apie bet kokias reikalaujamas palūkanas;

visą kitą informaciją, reikalaujamą atsižvelgiant į atitinkamą reikalavimo tipą, kaip nustatyta teismo taisyklėse.

Jeigu teismo darbuotojai gali priimti sprendimą už akių, jie turi būti įsitikinę, kad atsakovui perduota su ieškiniu susijusi informacija; kad atsakovas per atitinkamą terminą nepateikė atsiliepimo į ieškinį ir kad atsakovas neįvykdė ieškinyje nurodyto reikalavimo.

Jeigu šie reikalavimai įvykdyti, teismo darbuotojai priima sprendimą ieškovo naudai, kuriame nurodoma atsakovo mokėtina suma, mokėjimo terminas ir mokėjimo gavėjo informacija. Sprendimo kopija siunčiama ieškovui ir atsakovui.

Jeigu, kaip minėta pirmiau, sprendimą turi priimti teisėjas, nes nurodyta ieškinio suma, jis gali nuspręsti, ar būtina surengti teismo posėdį, ar reikia pateikti papildomus įrodymus. Tai vadinama nurodymų teikimu. Teismui priėmus atitinkamą sprendimą, ieškovui ir atsakovui nusiunčiamas įsakymas. Teikdamas nurodymus teismas gali nuspręsti ieškinį nagrinėti pagal ieškiniams dėl nedidelių sumų taikomą procedūrą arba nurodyti nagrinėti ieškinį paspartinta tvarka. Nagrinėdamas bylą paspartinta tvarka, teisėjas atlieka vieną iš šių veiksmų: pateikia išsamesnius nurodymus dėl, pavyzdžiui, reikiamų dokumentų ir įrodymų, kad teisėjas galėtų priimti galutinį sprendimą dėl sumos, arba priima sprendimą dėl atsakovo mokėtinės sumos, jeigu tai paprasta byla, kuriai išnagrinėti ilgas posėdis nereikalingas.

Tai, kuris būdas bus pasirinktas, priklauso nuo tikėtinos žalos sumos, nuo to, ar tikėtina, kad atsakovas ginčys žalos sumą, ir ar, teisėjo manymu, per teismo posėdį nagrinėjamuose dokumentuose yra pakankamai įrodymų, kad būtų galima priimti galutinį sprendimą.

Paprastai teisėjas nerengia bylos nagrinėjimo paspartinta tvarka posėdžio, kad priimtų galutinį sprendimą, nebent visi teismui pateikti rašytiniai įrodymai buvo nusiųsti atsakovui ne vėliau kaip prieš tris dienas iki planuojamo bylos nagrinėjimo paspartinta tvarka posėdžio dienos.

Po bylos nagrinėjimo paspartinta tvarka posėdžio teismo darbuotojai išdėsto teisėjo sprendimo turinį įsakyme. Ieškovui ir atsakovui nusiunčiamos kopijos.

Be to, kas išvardyta, jeigu atsakovas negyvena Gibraltare, teismas, remdamasis atitinkamais tarptautiniais susitarimais ir kt., privalo įsitikinti, kad jis turi įgaliojimus nagrinėti ieškinį ir priimti dėl jo sprendimą, kad joks kitas teismas neturi išimtinės jurisdikcijos ir kad ieškinyje buvo tinkamai įteiktas.

1.4 Prašymo atmetimas

Nustačius, kad ieškovas nesilaikė teismo taisyklių, teismas atmeta prašymą arba pareiškimą dėl sprendimo priėmimo už akių. Pavyzdžiui, jeigu ieškinio formoje pateikta informacija neatitinka Civilinio proceso taisyklių arba jeigu ieškinio forma įteikta nesilaikant šių taisyklių, teismas sprendimo už akių nepriima. Teismas taip pat atmeta pareiškimą dėl sprendimo priėmimo už akių, kai ieškovas nepateikia reikiamų teismui tinkamų įrodymų (žr. pirmiau pateiktą informaciją). Jeigu laikomasi šių procesinių reikalavimų, tai, ar teismas nagrinėja reikalavimo pagrįstumą prieš priimdamas sprendimą už akių, priklauso (kaip minėta pirmiau) nuo to, ar reikalaujama konkrečios sumos, arba nuo to, ar tai yra vienas iš reikalavimų, kuriuos teisėjas gali nagrinėti tik gavęs pareiškimą (žr. 1.3 punktą).

1.5 Apskundimas

Sprendimą už akių bus atsisakoma priimti tik jeigu ieškovas nesugebės įtikinti teismo, kad jis vadovavosi teisingomis procedūromis. Šio sprendimo ieškovas apskųsti negali. Kai teismas atsisako priimti sprendimą už akių, ieškovas paprastai gali procesą pradėti iš naujo, atsakovui įteikdamas naują ieškinio formą pagal Civilinio proceso taisyklėse nustatytas procedūras ir reikalavimus.

Teismo įsakymas dėl sprendimo priėmimo už akių, kuris buvo priimtas nepagrįstai, gali būti pakeistas arba panaikintas atsakovo prašymu. Galima pateikti prašymą dėl už akių priimto sprendimo pakeitimo (pavyzdžiui, sumažinant reikalaujamą sumą, kai dalis skolos buvo sumokėta iki sprendimo priėmimo) arba panaikinimo.

Jeigu ieškovas turi pagrindo manyti, kad atsakovas negavo ieškinio informacijos iki sprendimo priėmimo už akių, jis privalo paprašyti teismo panaikinti už akių jo naudai priimtą sprendimą.

1.6 Prieštaravimas

Sprendimo priėmimo už akių procedūra taikoma tik tada, kai atsakovas per nustatytą terminą nepateikia prieštaravimo arba nepripažįsta ieškinio (žr. pirmiau). Jeigu atsakovas ginčija ieškinį, byla nagrinėjama pagal įprastą ginčijamo ieškinio nagrinėjimo procedūrą.

Jeigu atsakovas nori, kad įsakymas dėl už akių priimto sprendimo būtų panaikintas arba pakeistas po jo priėmimo, jis turi skubiai paprašyti teismo panaikinti arba pakeisti sprendimą. Teismas gali pakeisti arba panaikinti už akių priimtą sprendimą, jeigu mano, kad tam yra pakankamas pagrindas arba kad atsakovas turi realias galimybes sėkmingai užginčyti ieškinį.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu per nustatytą terminą atsakovas pateikia prieštaravimą dėl ieškinio, byla nagrinėjama pagal įprastą ginčijamo ieškinio nagrinėjimo procedūrą, kaip aprašyta puslapyje „Kreipimasis į teismą“.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Sprendimo priėmimo už akių procedūra taikoma tik tada, kai atsakovas per nustatytą terminą nepateikia prieštaravimo arba nepripažįsta ieškinio. Tik tokiu atveju ieškovas gali pateikti prašymą arba pareiškimą dėl sprendimo priėmimo už akių.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Sprendimas už akių – tai sprendimas, kurio vykdymą atsakovo atžvilgiu ieškovas gali užtikrinti. Procedūros, kurių reikia laikytis, kad būtų priimtas sprendimas, aprašytos 1.3 punkte.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskųsti?

Kaip aprašyta pirmiau, atsakovas gali paprašyti teismo pakeisti arba panaikinti už akių priimtą sprendimą (pavyzdžiui, pakeisti sprendimo sąlygas arba visą jį panaikinti). Tai nėra skundas, nes tokį prašymą nagrinėja tas pats teismas, kuris būtų nagrinėjęs pirminę bylą, jeigu atsakovas būtų ginčijęs ieškinį. Teismas gali pakeisti arba panaikinti už akių priimtą sprendimą, jeigu mano, kad padaryti tam tikri procedūriniai pažeidimai arba kad atsakovas turi realias galimybes sėkmingai užginčyti ieškinį, arba kad tam yra pagrindas.

Nutartį panaikinti arba atsisakyti panaikinti už akių priimtą sprendimą bet kuri šalis gali apskųsti, gavusi nutartį priėmusio arba apeliacinio teismo leidimą.

Paskutinis naujinimas: 17/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.